

31 березня 2023 року, №1-6 (385-390)

Газета Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка

ЗАМОК

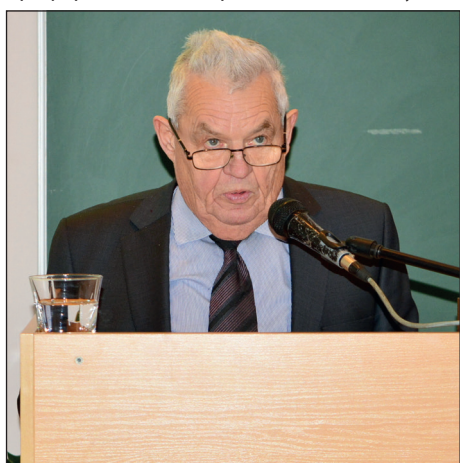
ОСОБЛИВО СКЛАДНИЙ І СКЛАДНИЙ ПО-ОСОБЛИВОМУ

Афанасій ЛОМАКОВИЧ, ректор академії, професор

Сказати, що минулий календарний рік у функціонуванні нашого навчального закладу був складним, – це майже нічого не сказати, бо він був складним по-особливому та складним особливо. Воєнний стан в Україні, специфіка фінансування Академії у 2022 році, перші кроки у реалізації Стратегії навчального закладу на 2022–2032 рр. в контексті Операційного плану її виконання внесли корективи у зміст цільових показників діяльності науково-педагогічного колективу. Найбільш актуальними серед них стали ефективність управління Академією, підвищення довіри громадян до освітньої, наукової та інноваційної діяльності навчального закладу, спрямованої на забезпечення нашої академічної конкурентоспроможності, продуктивна участь у міжнародній академічній співпраці, а також розширення меж привабливості Академії для навчання та академічної кар'єри.

Формування контингенту студентів

Сприяння формуванню якісного контингенту здобувачів вищої освіти, які навчаються в Академії, проведення профорієнтаційної роботи для залучен-

ня абітурієнтів на платну форму навчання у кількості не менше 70 відсотків було і залишається одним із важливих наших завдань. Безперечно, пріоритетний напрям збереження та розвитку нашого навчального закладу – це збільшення контингенту студентів, які навчаються як за регіональним замовленням, так і за кошти фізичних осіб. За статистичними даними, на цей час ліцензований обсяг підготовки фахівців педагогічних спеціальностей становить 1411 осіб, з яких фахових молодших бакалаврів – 230, бакалаврів – 846, магістрів – 325, докторів філософії – 10 осіб. Вони навчаються за 16 освітньо-професійними бакалаврськими, 10 магістерськими та однією освітньо-науковою програмами.

Конкретно: підготовка молодших бакалаврів здійснюється за освітньо-професійними програмами «Дошкільна освіта» (ліцензований обсяг – 70 осіб), «Трудове навчання та технології» (40), «Фізична культура» (60), «Музичне мистецтво» (40), «Образотворче мистецтво» (20); підготовка бакалаврів – за освітньо-професійними програмами «Дошкільна освіта», «Початкова освіта», «Історія», «Музичне мистецтво», «Мова і література (англійська)», «Мова і література (німецька)», «Мова і література (польська)», «Українська мова і література», «Трудове навчання та технології», «Інформатика», «Фізична культура», «Біологія та здоров'я людини», «Соціальна робота», «Екологія», «Психологія» (846 осіб); підготовка магістрів – за освітньо-професійними програмами «Дошкільна освіта. Практична психологія», «Дошкільна освіта. Початкова освіта», «Музичне мистецтво. Хореографія», «Мова і література (англійська)», «Мова і література (німецька)», «Українська мова і література», «Українська мова і література. Історія», «Трудове навчання та технології. Інформатика», «Фізична культура», «Біологія та здоров'я людини» (325 осіб); докторів філософії – за освітньо-науковою програмою «Освітні, педагогічні науки» (10 осіб). Про популярність окремих освітніх про-

грам серед здобувачів вищої освіти свідчать такі дані: за освітньою програмою «Фізична культура» навчаються 16,8% студентів, «Дошкільна освіта» – 14,2%, «Психологія» – 8,1%. Найпривабливішими магістерськими програмами стали «Дошкільна освіта. Початкова освіта» – 19,1%, «Фізична культура» – 16,6%, «Трудове навчання та технології. Інформатика» – 16,0%.

Важливо подивитися на динаміку студентського контингенту за останні три роки: 2020 рік – 1505 осіб, 2021 рік – 1437 осіб, 2022 – 1686 осіб. Динаміка зміни контингенту здобувачів вищої освіти за формами навчання була такою: від 1126 осіб в 2020 році – до 1176 осіб у 2022 році за денною формою навчання, а за заочною, відповідно, від 379 осіб – до 510 осіб. За значимо суттєву особливість у динаміці змін співвідношення кількості студентів, які навчаються за регіональним замовленням та за кошти фізичних осіб: за попередній період відсоток здобувачів вищої освіти, які навчаються за кошти фізичних осіб, зріс із 32,9% до 44,8%.

Вступна кампанія – 2022: особливості та результати

Основною особливістю минулої вступної кампанії стала обов'язковість національного мультимедійного тесту або сертифікатів минулих років для вступників на бакалаврат за регіональним замовленням, причому цей тест в обов'язковому

сесію, в тому числі на бакалаврат – 871 заяву (стаціонар – 620, заочна форма – 251), в магістратуру – 479 заяв (стаціонар – 262, заочна форма – 217).

Обсяг регіонального замовлення, доведений Департаментом освіти і науки Тернопільської ОВА, у 2022 році становив 194 місця для бакалаврату та 60 місць для магістратури. Регіональне замовлення на бакалаврат виконано в обсязі 183 місць, на магістратурі – 60 місць. Для здобуття першого бакалаврського рівня вищої освіти за кошти фізичних та юридичних осіб було зараховано 196 осіб, другого магістерського рівня – 221 особу, а третього освітньо-наукового рівня (доктора філософії) – 10 осіб. До фахового коледжу зараховано 102 особи. За підсумками вступної кампанії 2022 року до Академії зараховано 776 осіб, у тому числі за контрактом 533 особи, тобто 68,7% від кількості всіх вступників.

Модернізація освітніх програм і процес акредитації

Здійснюється процес модернізації освітньо-професійних програм з урахуванням вітчизняного та зарубіжного досвіду з акцентом на психолого-педагогічну, методичну та практичну підготовку фахівців. Зокрема, в минулому році модернізовано 5 магістерських програм і розпочато відповідний набір магістрантів на спеціальності «Дошкільна освіта. Практична психологія», «Дошкільна освіта. Почат-

ка, англійська)», «Філологія (германські мови та літератури, англійська; переклад)». Надіємось, що поєднання спеціальностей покращить конкурсну ситуацію, насамперед у підготовці соціальних працівників і вчителів польської мови. Ми розпочали роботу з ліцензування нового виду надання освітніх послуг – підвищення кваліфікації фахівців зі спеціальностей «Трудове навчання та технології», «Музичне мистецтво», «Фізична культура», «Біологія та здоров'я людини».

Крім того, з окремих освітніх програм будемо розширювати набір на бакалаврат випускників коледжів за скороченим терміном навчання. Щороку, відповідно до нормативних вимог здійснюватимемо моніторинг всіх бакалаврських та магістерських програм, їх модернізацію з урахуванням вітчизняного та зарубіжного досвіду. Всі програми оприлюднюємо на вебсайті академії. В освітніх програмах на наступний період заплановано збільшення кількості кредитів на вивчення іноземної мови, буде введено новий освітній компонент «Основи військової, військово-медичної підготовки та цивільного захисту». Повернемося до вивчення нормативної дисципліни «Латинська мова», будемо розвивати підготовку фахівців із органної музики.

Систематично структурується каталог вибіркового дисциплін, акцент у якому робимо на вивчення іноземних мов. До речі, у цьому році започатковано новий підхід до формування груп для вивчення іноземної мови із врахуванням раніше сформованих компетентностей студентів.

Забезпечення якості вищої освіти

Важливий показник рівня роботи вищого навчального закладу – це його спроможність здійснювати акредитаційну експертизу Національним агентством із забезпечення якості підготовки фахівців за бакалаврськими, магістерськими і освітньо-науковими рівнями вищої освіти.

Успішно акредитовано на п'ять років освітню програму «Психологія»: за всіма критеріями експертною комісією освітню програму оцінено за рівнем «В». На сьогодні всі чинні бакалаврські програми успішно акредитовано.

Відкриття нових освітніх магістерських програм у звітному періоді окреслило перед нами і нові завдання. Так, починаючи вже із вересня нового навчального року, освітні програми «Дошкільна освіта. Практична психологія», «Дошкільна освіта. Початкова освіта», «Українська мова і література. Історія», «Трудове навчання та технології. Інформатика», «Музичне мистецтво. Хореографія» необхідно буде акредитувати Національним агентством, для чого готуємо матеріали, що супроводжують акредитаційний процес, зокрема здійснюємо моніторинг програм, переглядаємо і модернізуємо зміст робочих програм навчальних дисциплін, силабусів, видавничої діяльності науково-педагогічних працівників.

(Закінчення на стор. 2-5)

порядку включав математику, в тому числі і для випускників коледжів, що суттєво вплинуло на згадану категорію абітурієнтів. Серйозною вимогою стала наявність курсового бала не менше 125 для вступників на місця регіонального замовлення як на бакалаврат, так і на магістратуру. Водночас був суттєво спрощений вступ в магістратуру (на місця регіонального замовлення – фаховий іспит та мотиваційний лист; за кошти фізичних осіб – лише мотиваційний лист).

Під час вступної кампанії 2022 року, що проходила у форматі двох сесій, до навчального закладу подано 1460 заяв (1352 заяви – перша сесія; 108 заяв – друга

кова освіта», «Українська мова і література. Історія», «Трудове навчання та технології. Інформатика», «Музичне мистецтво. Хореографія». Внаслідок поєднання спеціальностей у названих освітніх програмах істотно покращилася ситуація із комплектуванням контингенту здобувачів вищої освіти за згаданими спеціальностями.

На наступний навчальний рік прогнозуємо започаткування освітньої діяльності за новими освітньо-професійними програмами підготовки бакалаврів: «Соціальна робота. Практична психологія», «Мова і література (німецька, англійська)», «Мова і література (польсь-

ОСОБЛИВО СКЛАДНИЙ І СКЛАДНИЙ ПО-ОСОБЛИВОМУ

Афанасій ЛОМАКОВИЧ, ректор академії, професор

(Початок на стор. 1)

Науково-кадровий потенціал академії

У нашому освітньому закладі створено умови для поліпшення якісного складу професорсько-викладацького колективу власними докторами наук, професорами, докторами філософії, доцентами. На даний час професорсько-викладацький штат Академії включає 100 науково-педагогічних працівників та 5 концертмейстерів. У його складі – 16 докторів наук, професорів і 71 кандидат наук, доцент (тобто 87% всього складу викладачів академії) та 13 викладачів без наукового ступеня та вченого звання. Поповнив склад професорсько-викладацького складу гуманітарно-технологічного факультету ще один штатний доктор наук, доцент В.М. Назарець, який очолив кафедру української мови і літератури та методики її навчання.

Показово, що 6 кафедр із 11 мають стовідсоткове забезпечення викладачами вищої кваліфікації: кафедра української мови і літератури та методики її навчання, кафедра теорії і методики трудового навчання та технологій, кафедра педагогіки, дошкільної та початкової освіти, кафедра психології і соціальної роботи, кафедра теоретико-біологічних основ фізичного виховання та кафедра біології, екології та методики її навчання.

У трьох кафедр такі показники перебувають у межах 83,4 % – 92,3 %; дві кафедри потребують підвищення рівня кадрового потенціалу: кафедра мистецьких дисциплін та методики їх навчання (58,8 %); кафедра теорії та методики фізичного виховання (57,2 %).

Упродовж звітного періоду одинадцять науково-педагогічних працівників отримали вчене звання доцента. Серед них – І.М.Галаган, С.С.Гуральна, Л.П.Ільчук, О.В.Кратко, В.Б.Легін, М.П.Олексюк, І.В.Ратинська, Л.В.Соляр, Н.А.Фіголь, О.В.Швець, Н.В.Янусь. Найвищого результату за цим показником досягла кафедра мистецьких дисциплін та методики їх навчання; чотири її науковці отримали вчене звання доцента. В такому контексті маємо надійну перспективу: вагомо претендують на присвоєння вченого звання доцента доценти кафедри Т.А.Балбус, О.М.Доманюк, Т.О.Долга, Ю.В.Тимош, М.В.Ярошук, старші викладачі Л.Ю.Левандовська, О.В.Мороз, викладач Р.Т.Гарматюк.

Освітній процес у Фаховому коледжі, як структурному підрозділі Академії, забезпечує 60 штатних педагогічних працівників, з яких мають науковий ступінь кандидата наук 6 осіб, педагогічне звання «Викладач-методист» – 32 особи, кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії» – 40 викладачів.

Необхідно також зазначити, що за минулий рік науково-педагогічні працівники академії О.Б.Бондар, С.С.Гуральна, Л.П.Ільчук, І.В.Ратинська, Л.В.Соляр отримали сертифікати відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти (на рівні B2),

Важливим свідченням високого науково-педагогічного потенціалу нашого навчального закладу є і той факт, що упродовж минулого періоду в академії відбулися наукові форуми та конференції, серед яких – Міжнародна науково-практична конференція «Українська школа» в польській літературі. Життя і творчість Томаша Падури: факти і проблеми». А також варто відзначити, що «Науковий вісник Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка. Серія: Педагогічні науки» включено до Переліку наукових фахових видань України.

В Академії розроблено механізм і запроваджена система моральної та матеріальної мотивації діяльності науково-педагогічних та педагогічних працівників за результатами щорічного рейтингу, захисту дисертацій, пошук шляхів та можливостей щодо фінансової підтримки публікаційної активності викладачів у збірниках наукових праць, які індексуються у наукометричних базах даних (Web of Science, Scopus). Стимулювання підвищення фахової майстерності педагогічних та науково-педагогічних працівників регламентується Положенням про преміювання, Положенням про щорічну грошову винагороду, Положенням про конкурс на краще наукове, навчально-методичне, публіцистичне видання.

Кафедра – осередок науково-методичної роботи

Науково-педагогічні працівники кафедри біології, екології та методики їх навчання О.К.Галаган та О.І.Дух успішно завершили навчання на курсах підготовки фахівців з управління відходами у Zero Waste Academy та розпочали активну реалізацію своїх освітніх проєктів. Проєкт «Zero Waste Освіторій» дозволив об'єднати освітян регіону над спільною ідеєю щодо збору побутових відходів. Кафедрою проведено навчальний семінар «Потенціал філософії Zero Waste для освіти», два тренінги по навчанню фасилітації настільних екологічних ігор, екскурсію «Дорогою відходів», створено бібліотеку настільних екоігор.

Кафедрою теоретико-біологічних основ фізичного виховання та кафедрою теорії та методики фізичного виховання спільно із науковцями факультету цифрових, освітніх та соціальних технологій Луцького національного технічного університету проведено VIII Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Медико-біологічні проблеми фізичного виховання різних груп населення».

Викладачами кафедри психології і соціальної роботи спільно із Львівським державним університетом безпеки життєдіяльності та Рівненським інститутом Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна» проведено V Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Сучасний стан та перспективи розвитку освіти: теорія, практика, інновації», під час якої розкрито особливості діяльності в інклюзивному середовищі, вияви посттравматичних стресових розладів під час воєнного стану.

Науково-педагогічні працівники кафедри іноземних мов та методик їх навчання і здобувачі вищої освіти брали участь у XXVII зустрічі учасників Міжнародного інтеграційного проєкту студентів і аспірантів «Школа відкритого розуму», організованій спільно з Університетом Яна Кохановського (м. Кельце, Республіка Польща).

Науково-педагогічні працівники кафедри теорії і методики трудового навчання і технологій на навчально-технологічній базі гуманітарно-технологічного факультету провели II етап Всеукраїнської учнівської олімпіади з трудового навчання для учнів закладів загальної середньої освіти міста Кременця. Учнівська олімпіада проходила у двох профільних напрямках: «Трудове навчання (технічна праця)» та «Трудове навчання (обслуговуюча праця)».

Кафедрою української мови і літератури та методик їх навчання традиційно здійснюється підготовка здобувачів до участі в Міжнародному конкурсі з української мови імені Петра Яцика та Міжнародному мовно-літературному конкурсі учнівської та студентської молоді імені Тараса Шев-

ченка. Так, студентка 31-У групи Ірина Вітичук посіла 3 місце у III Всеукраїнському відкритому марафоні з української мови. Підготовку до конкурсу здійснювала кандидат філологічних наук, доцент Інна Воляннюк. Викладачі цієї кафедри спільно із здобувачами вищої освіти підготували і провели традиційне свято, приурочене Дню української писемності та мови.

Кафедрою історії та методики її навчання спільно з науковцями працівниками Залозецького краєзнавчого музею було підготовлено та проведено науково-методичний семінар з питань археології та локальної історії. На семінарі обговорено результати навчальної археологічної практики студентів другого курсу спеціальності «Історія».

Кафедра педагогіки, дошкільної та початкової освіти залучена до проєкту МОН України «Сприяння освіті», у рамках якого спільно із департаментом Спільнот навчання через гру The Lego Foundation в освітній процес спеціальностей «Дошкільна освіта», «Початкова освіта» впроваджено спеціальні курси «Педагогіка гри» та «Діяльнісний підхід у початковій школі». У рамках проєкту Фонд забезпечує навчальні заклади ігровими наборами LEGO, матеріалами методичного супроводу. Фонд має спілку українських тренерів, які пройшли навчання в Україні і Данії. За ініціативою кафедри у гуртожитку номер №1 Академії створено інтерактивну дитячу кімнату – коворкінг-студію, яка містить необхідні методичні матеріали та розвивальні іграшки, що впливають на розвиток емоційної й пізнавальної сфери дитини. Ця студія виконує функцію задоволення соціальних потреб здобувачів вищої освіти та викладачів, які мають дітей раннього, передшкільного та молодшого шкільного віку. Коворкінг-студія продовжує залишатись ефективним і надійним майданчиком для проведення психолого-педагогічних досліджень та спілкування дітей, батьків, майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти, вчителів початкової школи, психологів та соціальних працівників.

Науково-педагогічні працівники кафедри мистецьких дисциплін і методик їх навчання у рамках співпраці з педагогами Тернопільського ліцею № 21 – спеціалізованої мистецької школи імені Ігоря Герети підготували і провели науково-практичний семінар «Естрадний вокал: шляхи реалізації в закладах мистецької освіти». Семінар відбувся на навчально-методичній базі Тернопільського ліцею. Особливою гостею заходу стала Ярина Гребеньовська – педагогиня, акторка, учасниця проєкту «Голос країни» 2021 року, яка провела майстер-клас з естрадного вокалу для учнів та студентів, запрошених на захід. Науково-педагогічні працівники кафедри мистецьких дисциплін та методики їх навчання – учасники постійно діючих виставок творчих робіт. Зокрема, заслуженим майстром народної творчості України Тетяною Балбус було організовано вернісаж у Ви-

ставковому залі Тернопільського обласного художнього музею та виставку колажів у Головному офісі Кременецько-Почаївського ДІАЗу. Під її керівництвом двоє конкурсанти стали лауреатами у міжнародних фестивалях-конкурсах мистецтв: Наталія Рублева – лауреат V Міжнародного двотурового багатожанрового фестивалю-конкурсу мистецтв «Лиманські зорі» у номінації «Образотворче та декоративно-прикладне мистецтво» та Яна Змєєва – лауреат першої Премії III Міжнародного багатожанрового фестивалю-конкурсу мистецтв «Золота осінь» у номінації «Прикладне та образотворче мистецтво» (об'ємна композиція).

У рамках функціонування навчально-дослідної лабораторії «Нова українська школа» кафедрами Академії проведено методичні семінари, круглі столи, вебінари. Зокрема, кафедрою інформаційних технологій та методики навчання інформатики спільно з Центром професійного розвитку педагогічних працівників Кременецької міської ради було проведено науково-методичний семінар «Методичні аспекти організації навчальної діяльності на уроках інформатики у контексті Нової української школи», учасниками якого стали науково-педагогічні працівники Академії, Фахового коледжу і вчителі закладів загальної середньої освіти Кременецької територіальної громади. На базі Академії під патронатом Департаменту освіти і науки Тернопільської ОВА цієї ж кафедрою проведено науково-методичний семінар «Особливості реалізації змісту технологічної освітньої галузі в умовах Нової української школи». У фаховому заході, крім наших науковців, брали участь науково-педагогічні працівники Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини та Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка, а також педагоги Бродівського педагогічного коледжу імені Маркіяна Шашкевича.

Необхідно згадати і про інноваційний підхід до ресурсного забезпечення науково-педагогічного процесу зі сторони бібліотеки навчального закладу: її працівниками проводиться робота щодо створення фонду рідкісної (цінної) книги. На сьогодні такий фонд вже становить 108 примірників. Зібрані книги є пам'ятками книгодрукування, бібліографічною та історичною рідкістю і мають величезну історико-культурну цінність. Окремі екземпляри рідкісних видань вже оцифровані, інші – в процесі обробки та занесення до репозитарію.

Окрім цього, у бібліотеці Академії створено репозитарій кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти, який постійно поповнюється новими надходженнями. Станом на сьогодні він нараховує 866 робіт, з яких: 232 – з природничих дисциплін, 442 – з педагогічних дисциплін, 151 – з мовознавства та літературознавства, 16 – з мистецьких дисциплін, 7 – з психології, 15 – із сільськогосподарських дисциплін, 3 – із суспільно-політичних дисциплін.

Підвищення кваліфікації

Академія забезпечує необхідні умови для проходження науково-педагогічними працівниками підвищення кваліфікації у відповідних науково-освітніх інституціях як в Україні, так і за рубежом. Станом на даний час наш освітній заклад має 20 угод із зарубіжними закладами вищої освіти про співпрацю і партнерство.

Внаслідок реалізації укладених угод, а також у рамках співпраці з іншими зарубіжними науково-освітніми установами набула розвитку традиція зарубіжних стажувань науково-педагогічних працівників Академії. Протягом 2022 року здійснили підвищення кваліфікації у Республіці Польща Р.Т.Гарматюк (Білостоцький університет), О.Б.Бондар, Л.П.Ільчук, І.В.Ратинська, Л.В.Соляр (Куявський університет); Г.І.Стронський (Вармінсько-Мазурський університет) та О.О.Безносук (Ташкентський ДПУ імені Нізамі, Республіка Узбекистан). С.С.Гуральна у рамках стипендіальної програми Gaude Polonia здійснила наукове стажування на базі Музичного університету імені Фрідерика Шопена (м. Варшава, Республіка Польща) та нагороджена дипломом учасника цієї програми. Окрім цього, С.С.Гуральна стала переможцем на здобуття премії для молодих учених і студентів закладів вищої освіти Національної академії наук України, підготувавши наукове видання «Духовні твори галицьких композиторів римо-католицької конфесії кінця XIX – першої половини XX століття».

Упродовж 2022 року 11 науково-педагогічних працівників Академії підвищили кваліфікацію у закладах вищої освіти та наукових установах України: Л.М.Кравець (Тернопільський НПУ імені Володимира Гнатюка); Ю.С.Мельник (Волинський НУ імені Лесі Українки); І.А.Онишук (Інститут проблем виховання НАПН України); А.М.Афанасенко, А.С.Медєцький, І.С.Чорноока, Ю.В.Петлій, Н.В.Русакова, А.Д.Савчук, В.О.Лабунська (Рівненський ДГУ).

Упродовж грудня 2022 року за програмою підвищення кваліфікації керівників закладів вищої освіти «Особливості управління закладами вищої освіти та освітнім процесом в умовах воєнного стану» Науково-методичного центру вищої та фахової передвищої освіти МОН України пройшли навчання ректор А.М.Ломакович, проректор з навчальної роботи М.Б.Бондар та проректор з наукової роботи М.С.Курач.

ОСОБЛИВО СКЛАДНИЙ І СКЛАДНИЙ ПО-ОСОБЛИВОМУ

Освітній процес

Удосконалення внутрішньої системи забезпечення здійснюється на рівні кафедр, факультетів, навчального закладу в цілому за участю академічної спільноти та здобувачів вищої освіти. Сектор моніторингу якості освіти (керівник – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри О.В.Швець) здійснює моніторинг освітньо-професійних програм, акредитованих у минулі роки та започаткованих вперше, забезпечує контроль розміщення на офіційному вебсайті Академії відомостей про самооцінювання освітньо-професійних програм, щодо інформаційного, кадрового та матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу, здійснює моніторинг наявності та якості навчально-методичного супроводу освітнього процесу за всіма освітньо-професійними програмами, а також проводить комплексну перевірку якості підготовки здобувачів освіти у Фаховому коледжі Академії, здійснює корекцію та доповнення змісту соціологічних опитувань, забезпечує відповідний моніторинг різних груп стейкхолдерів. Результати моніторингу розміщуються на офіційному вебсайті навчального закладу, аналізуються Національним агентством під час проходження акредитаційних експертиз освітніх програм, розглядаються на засіданнях Вченої ради Академії, ректорату, спільних засіданнях кафедр та проєктних груп.

В Академії створені належні умови вільного вибору навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти та формування їх індивідуальної освітньої траєкторії. Інструментами цього виступає можливість вибору освітніх компонентів, частка яких складає не менше 25% від загального обсягу освітніх програм; тематики курсових, кваліфікаційних, наукових робіт та вибору наукового керівника. Студенти мають змогу брати участь у різних програмах академічної мобільності, вибирати місця проходження педагогічної практики, навчатися одночасно за кількома освітніми програмами.

Кафедри оновлюють каталог вибіркових дисциплін для здобувачів вищої освіти різних ступенів та форм навчання, розробляють силабуси та презентації вибіркових освітніх компонентів. Популярними серед студентів стали вибіркові освітні компоненти «Розмовний курс англійської або польської мови», «Хмарно-орієнтовані технології в освіті та науці», «Освітнє блогерство», «STEAM-освіта», «Основи медичних знань та домедичної допомоги», «Психологія віртуального середовища та кібербезпеки», «Психологія залежностей». Введено позакредитну навчальну дисципліну з метою підготовки здобувачів бакалаврського рівня вищої освіти до складання єдиного вступного іспиту з іноземної мови. Проведено соціологічне опитування, які дозволили врахувати думку студентів щодо вибіркових навчальних дисциплін.

Дистанційне навчання

Удосконалюється процес використання та розширюється перелік платформ для дистанційного навчання майбутніх педагогів. Для цього створюються цикли відкритих онлайн-курсів з реалізації освітньо-професійних програм у персоналізованому освітньому середовищі. В освітньому процесі постійно практикується використання інструментів синхронної взаємодії (Zoom, Skype, GoogleMeet).

Із врахуванням особливостей управління закладами вищої освіти та освітнім процесом в умовах воєнного стану розпочато використання інших інноваційних освітніх платформ. З цією метою укладено договори про співпрацю з міжнародними освітніми платформами Coursera, LecturED. У процесі підписання – договори з освітніми платформами онлайн-курсів Edx, Udey та Labster.

Упродовж року було розширено можливості взаємодії з сервісами Google завдяки отриманню ліцензії Google Workspace for Education. Кафедрою інформаційних технологій та методики навчання інформатики залучено науково-педагогічних та педагогічних працівників до участі в онлайн курсі «Цифрові інструменти Google для освіти» під егідою ТОВ «Академія цифрового розвитку». За результатами проходження курсу отримано відповідні сертифікати.

Освітній процес упродовж звітного періоду здійснюється переважно дистанційно у форматі вебінарів, відеоконференцій, відеозаписів, аудіозаписів, перегляду мультимедійних презентацій тощо, шляхом синхронної або асинхронної взаємодії (Viber; соціальні мережі Instagram, Facebook, Twitter). Освітній контент за всіма бакалаврськими та магістерськими програмами постійно поповнюється та модернізується на освітній платформі Moodle. Упродовж року навчально-методичним відділом Академії здійснено моніторинг методичного забезпечення освітніх компонентів на цій освітній платформі.

Міжнародна співпраця

За сприяння Cormack Consultancy Group (Великобританія) Академія стала учасником програми «Internationalizing of Higher Education» та програми

підтримки українських університетів «Twinning».

Нами підписаний Меморандум про взаєморозуміння із Університетом м.Вустера (Великобританія) та визнання його «близнюком» в навчальній, науковій взаємодії, культурному обміні, спільних дослідженнях та інших формах академічної співпраці, у процесі якої науково-педагогічні працівники та здобувачі вищої освіти мають можливість

проходити онлайн-курси з англійської мови на платформі «Really English» з участю носіїв іноземної мови.

Наша Академія отримала безкоштовний доступ до фондів Linda Hall Library (Американська бібліотека науки, техніки та технологій), а також розпочала співпрацю із компанією JISC (Британська неприбуткова компанія, яка надає мережеві та IT-послуги, а також цифрові ресурси для підтримки вищої освіти).

Завершено підготовку двомовної версії офіційного вебсайту Академії, що покращує доступність для користувачів з іноземних країн та сприяє формуванню привабливого іміджу навчального закладу на ринку освітніх послуг. Академія зареєстрована у базі Українського державного центру міжнародної освіти. Кафедрою іноземних мов та методик їх навчання виграно грант у програмі ЕРАЗМУС+ у співпраці із Університетом м. Тарту (Естонія), реалізація якої розпочинається у поточному році.

Готуються до підписання угоди з British Council (Британською Радою), Goethe Institut (Інститутом Гете, Німеччина), The German Academic Exchange Service (DAAD), Німецькою службою академічних обмінів, Peace Corps (Корпусом Миру, США), Österreichisches Kultur Forum (OEAD) (Австрійським культурним центром). Вживаємо заходи до активізації міжнародної співпраці та партнерства нашої Академії з європейськими університетами, міжнародними організаціями, фондами та компаніями.

Завдяки підтримці державного підприємства «Український державний центр міжнародної освіти», яке належить до сфери управління Міністерства освіти і науки України, наш заклад був зареєстрований в Електронному журналі, що дає змогу започаткувати навчання іноземних громадян в Академії.

Викладання англійською мовою

В Академії йде активна робота із запровадження в освітній процес практики викладання окремих, визначених Наглядовою Радою, навчальних дисциплін

англійською мовою. У цьому контексті здійснюються реальні та конкретні кроки. Насамперед, це пов'язується із налагодженням нашої співпраці з Університетом Вустера у Великобританії. Йдеться, зокрема, про посилення потенціалу викладачів та поглиблення практики володіння англійською мовою. Вже формуються відповідні групи науково-педагогічних та педагогічних працівників, які готуються пройти онлайн-тест на знання англійської мови, підготовлений Британською Радою.

На сьогодні вже маємо окремі приклади викладання навчальних дисциплін англійською мовою. Так, до змісту освітньої програми Психологія за пропозицією кафедри іноземних мов та методик їх навчання включено нормативний освітній компонент «Психолінгвістика», який викладає англійською мовою кандидат психологічних наук, старший викладач Т.О.Долга. У перспективі прогнозується викладання англійською мовою окремих тем навчальних дисциплін кандидатом філологічних наук, доцентом Р.О.Дубровським і кандидатом філософських наук, старшим викладачем О.В.Мороз. У контексті співпраці з міжнародними освітніми інституціями така практика буде розширюватися.

Інклюзивне освітнє середовище

Актуальним завданням залишається створення умов формування інклюзивного освітнього середовища для здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами, надання їм необхідного супроводу та забезпечення соціально-психологічного патронажу дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей учасників воєнних дій. У нашому закладі освіти навчаються 15 сиріт, 19 осіб з особливими освітніми потребами, 36 дітей учасників бойових дій, 4 внутрішньо переміщені особи, 2 дітей чорнобильців, 2 дітей гірників і понад 30 дітей із малозабезпечених сімей. Всі вони отримують академічну або соціальну стипендію.

В Академії створено умови для реалізації прав на вищу освіту осіб з особливими потребами, що відображено у Висновку щодо доступності осіб з особливими потребами та інших груп населення до корпусів навчального закладу. Навчальні корпуси обладнано пандусами, що забезпечує безперешкодний доступ до навчальних аудиторій, лабораторій та інших приміщень. Надання інклюзивних освітніх послуг регулюється Порядком супроводу осіб з особливими освітніми потребами. Продовжується трансформація академічної інфраструктури у безбар'єрний навчальний простір. За потреби надання організаційної, інформаційної чи консультаційної допомоги особи з особливими освітніми потребами можуть заповнити Google-форму, звернутися на електронну скриньку чи до членів психологічної служби.

Співпраця з роботодавцями

Ректорат академії постійно прагне розширювати взаємозв'язки та налагоджувати ефективну співпрацю з усіма категоріями наших роботодавців. Продовжують функціонувати ради партнерів-роботодавців щодо розробки, моніторингу та перегляду всіх освітньо-професійних бакалаврських та магістерських програм. Провідні фахівці-практики безпосередньо залучаються до освітнього процесу: вони включаються до складу проєктних груп освітньо-професійних програм; викладають окремі освітні компоненти (або окремі модулі чи теми); ведуть різні види практик; беруть участь у розширених засіданнях кафедр та проєктних груп, вебінарах, круглих столах, методичних семінарах; надають конкретні пропозиції щодо вдосконалення освітнього процесу.

Академія продовжує співпрацювати із методичними кабінетами відділу освіти Кременецької районної військової адміністрації, відділом у справах сім'ї, молоді та спорту Кременецької міської ради; закладами загальної середньої та дошкільної освіти; Центром професійного розвитку педагогічних працівників Кременецької міської ради; комунальною установою «Інклюзивно-ресурсний центр» Кременецької міської ради; Центром дитячої творчості Кременецької міської ради; Громадською організацією Товариство батьків дітей з інвалідністю та їх друзів «Зоря надії» у м. Кременець; національними природними парками «Кременецькі гори», «Дермансько-Острозький», «Мале Полісся», «Хотинський», «Північне Поділля»; Кременецьким ботанічним садом; Рівненським природним заповідником; Громадською організацією «Кременецька екологічна ліга»; Управлінням екології та природних ресурсів Тернопільської ОВА; Тернопільською філією державної установи «Інститут охорони ґрунтів України»; Кременецьким краєзнавчим музеєм; Тернопільською обласною дитячо-юнацькою спортивною школою із зимових видів спорту; Громадською організацією Центр розвитку дитини «Усмішка»; мовною школою «Bright Language School» (м. Кременець).

(Закінчення на стор. 4,5)

ОСОБЛИВО СКЛАДНИЙ І СКЛАДНИЙ ПО-ОСОБЛИВОМУ

Афанасій ЛОМАКОВИЧ, ректор академії, професор

(Початок на стор. 1-3)

Академічна доброчесність

Запобігання порушенням академічної доброчесності учасниками освітнього процесу та забезпечення їх академічної відповідальності – важливий елемент організації діяльності науково-педагогічного колективу навчального закладу.

Процедуру дотримання академічної доброчесності в Академії врегульовано відповідними нормативно-правовими документами: Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин, Положенням про запобігання плагіату та впровадження практики належного цитування.

Функціонує Комісія із дотримання академічної доброчесності. Перевірка наукової продукції (авторефератів, дисертацій, монографій, наукових статей, підручників, навчальних посібників, кваліфікаційних робіт) здійснюється у системі Unichess.

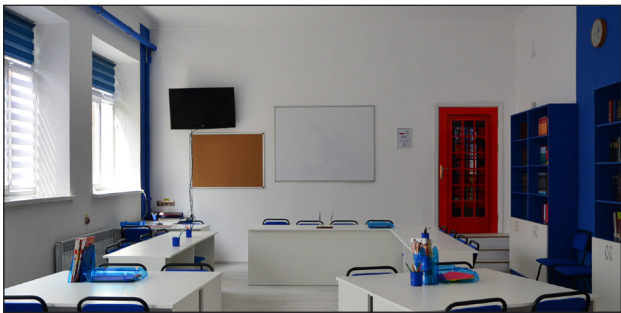
Проблемі запобігання порушенням академічної доброчесності було приурочено круглий стіл «Академічна доброчесність як запорука якісної освіти», підготовлений Радою молодих науковців Академії та Фахового коледжу у співпраці з бібліотекою. Його учасниками були не лише молоді науковці, а й представники Студентського наукового товариства. У зміст підготовки здобувачів третього освітньо-наукового ступеня «Доктор філософії» введено освітній компонент «Інтелектуальна власність та академічна доброчесність».

Оснащення засобами навчання

Здійснюється планомірне оснащення всіх секторів освітнього процесу сучасними мультимедійними засобами навчання, обладнанням та устаткуванням навчальних аудиторій і кабінетів, навчально-дослідних і науково-дослідних лабораторій.

Продовжується реорганізація локальної комп'ютерної мережі. Це дало змогу покращити якість забезпечення покриття мережею Wi-Fi не лише навчальних корпусів, а й гуртожитків. Розпочалася модернізація локальної мережі в навчальному корпусі № 2, зокрема, встановлено новий сервер та мережеве обладнання. У зв'язку з воєнним станом укладено договір з АТ «Укртелеком», згідно з яким в укриттях, обладнаних в Академії, підключено безкоштовний Wi-Fi.

Діюча комп'ютерна система оснащується необхідними розхідними матеріалами, проводиться локальний ремонт технічних засобів навчання та периферії, що забезпечує належні умови здійснення освітнього процесу. Для забезпечення можливостей роботи викладачів під час дистанційного навчання використовуються навчальні аудиторії, обладнані мультимедійною технікою, Європейський лінгводидактичний освітній хаб вивчення мов і культур. Функціонує відповідно обладнана аудиторія для проведення іспиту з володіння українською мовою як державною.

Вдосконалення системи управління

Основні напрямки модернізації системи управління академією – це конкретне впровадження інформаційно-комунікативних та IT-технологій, автоматичних систем управління фінансовими та кадровими ресурсами, а також освітнім процесом.

У процесі управління фінансовими ресурсами у діяльності бухгалтерії використовуються новітні програми та платформи 1С: Бухгалтерія, М.Е.Дос – система електронного документообігу, яка допомагає в роботі зі звітами, податковими накладними; СДО (казначейство), Є-Звітність, вебпортал електронних послуг (соціальне страхування), вебпортал електронних послуг Пенсійного фонду України. Впроваджується практика застосування Електронної системи документообігу у діяльності канцелярії.

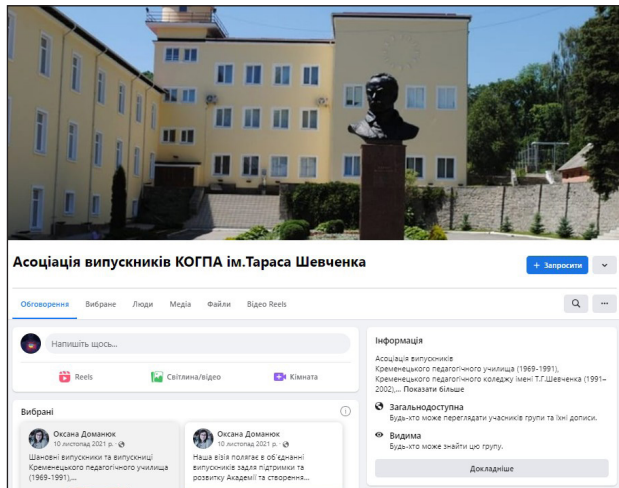
Інтегрована інформація щодо різних напрямів діяльності Академії, зокрема освітнього процесу, міститься у Єдиній державній електронній базі із питань освіти (ЄДЕБО). В актуальному стані підтримується інформація про освітні програми, сертифікати про акредитацію освітніх програм Академії та Фахового коледжу, про контингент студентів, дані документів про освіту, студентські квитки, інформація по вступній кампанії, про матеріально-технічну базу, дані про академічну та професійну кваліфікацію викладацького складу, групи забезпечення освітніх програм.

Студентське життя

Розроблено та запроваджено Положення про іменну стипендію Гуго Коллонтая, за якою щосеместра признаються іменні стипендії здобувачам вищої освіти, які підвищують імідж Академії, популяризують її діяльність в Інтернет- і медіа-просторі. Цьогоріч таку стипендію отримували третьокурсники спеціальності «Українська мова і література», активний організатор заходів, приурочених українським літераторам, член наукового гуртка «Українське слово...» Діана Обаранчук, член проблемних студентських груп, організатор онлайн-екскурсій, третьокурсники спеціальності «Біологія та здоров'я людини» Софія Кулінчук, голова Студентського наукового товариства, студентка третього курсу спеціальності «Початкова освіта» Наталія Ляковська, членкиня Студентського історичного клубу «X-Легіон», студентка четвертого курсу спеціальності «Історія» Валентина Ляковська, фіналістка Всеукраїнського відкритого марафону з української мови імені Петра Яцика, третьокурсники спеціальності «Українська мова і література» Ірина Вітичук, голова Студентського самоврядування, учасниця волонтерського руху, студентка четвертого курсу спеціальності «Психологія» Аліна Дарморост.

Популяризація діяльності Академії

На підвищення позитивного іміджу Академії серед молоді регіону працює асоціація випускників Академії, яка сприяє працевлаштуванню наших випускників через участь у відповідних організаційних заходах щодо вдосконалення роботи Сектора працевлаштування випускників.

Координатором діяльності Асоціації випускників Академії виступає кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки, дошкільної та початкової освіти О.М.Доманюк. З початку свого заснування до сторінки Асоціації випускників Академії у соціальній мережі Фейсбук (<https://www.facebook.com/groups/305405367884925>) приєдналося близько 1300 учасників – випускників освітніх закладів різних років. Тут регулярно публікуються дописи про досягнення випускників і студентів різних спеціальностей, про актуальні події та новини із життя Академії. Діяльність Асоціації сприяє професійному зростанню випускників Академії, їхній самореалізації у науковій, професійній, освітній, культурній та інших сферах і видах суспільного життя, позитивно впливає на систему інформаційного обміну між випускниками та нашим навчальним закладом. У процесі соціологічного опитування вивчається думка випускників щодо якості освітніх програм, які реалізуються на бакалаврському та магістерському рівнях вищої освіти. Члени Асоціації залучаються до акредитаційного процесу під час експертизи освітніх програм Національним агентством з якості вищої освіти. За період воєнного стану в Україні випускники освітніх закладів різних років стали учасниками волонтерської діяльності задля нашої перемоги.

З метою сприяння реалізації права здобувачів на працю та забезпечення випускників першим робочим місцем, організації виробничої практики в Академії діє Сектор працевлаштування випускників, який очолює кандидат педагогічних наук, доцент кафедри мистецьких дисциплін та методик їх навчання Л.П.Ільчук.

Для розширення сфери діяльності Сектору у мережі Фейсбук зареєстровано групу «Сектор працевлаштування випускників КОГПА ім. Тараса Шевченка». Вектором роботи групи є моніторинг інформації про наявність вільних робочих місць (вакансій) щодо працевлаштування випускників Академії та розміщення відповідних матеріалів, які сприяють пошуку роботи. Сторінка сектору синхронізована із нещодавно створеною групою «Вакансії для освітян», де роботодавцями публікуються оголошення про наявні вакансії у всіх регіонах України. Ця інформація аналізується членами Сектору працевлаштування і доводиться до відома студентів Академії. Членами Сектору з використанням Google-форм проводяться соціологічні опитування роботодавців-партнерів щодо якості підготовки випускників, результати яких оприлюднюються на офіційному вебсайті Академії.

Сектором працевлаштування надається також інформаційна та консультативна підтримка випускникам щодо написання резюме, створення портфоліо,

проходження співбесід, оформлення документів при працевлаштуванні. У зв'язку з цим проведена низка заходів: онлайн-зустріч «Ефективні технології пошуку роботи», тренінги «Написання резюме для працевлаштування», «Проходимо співбесіду успішно», «Адаптація на робочому місці та побудова кар'єри».

І музеї, і веб-сайт...

Вони і символічно, і реально підтверджують нерозривний зв'язок сьогодення нашого навчального закладу із його яскравим і багатим минулим. Ректорат завжди виявляв особливу турботу про організацію, функціонування та підтримку мережі музеїв і меморіальних іменних, а також тематичних світлиць нашого навчального закладу та веб-сайту Академії в мережі Інтернет. Музейно-меморіальну мережу маємо досить багату і різнопланову: кімнати-музеї Ростислава Глукка і Михайла Вериківського, світлиця Бориса Харчука, іменні аудиторії Володимира Чопика, Володимира Мазурка, Бориса Козубського, Етнографічна світлиця, Музей довоєнної фотографії, Музей історії навчального закладу, Галерея фундаторів освітніх закладів м. Кременця, Виставкова зала художніх робіт. Всі вони – важливі складові навчально-матеріальної і культурно-мистецької бази нашого навчального закладу. Їх експозиції систематично поповнюються матеріалами за наслідками виставок, конференцій, семінарів, а також артефактами, наданими випускниками освітніх закладів різних років. Тут проводяться екскурсії для здобувачів вищої освіти, учнівської молоді із Кременецької територіальної громади та сусідніх громад, гостей міста з різних куточків України та із закордону. Так, цьогоріч музеї та виставкові зали відвідала делегація із Республіки Польща, до складу якої увійшли представники польських медичних закладів; студенти фізико-математичного факультету Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Важливий елемент інформаційного забезпечення функціонування сучасного закладу вищої освіти – її офіційний вебсайт у мережі Інтернет, що перебуває у режимі постійного вдосконалення та оновлення, осучаснення його дизайну та навігації. На даний час здійснюється повний перехід на оновлений сайт Академії. Оптимізовано роботу старого сайту шляхом створення й інтегрування нових модулів та перебудови бази даних. Налаштовано сервер для роботи з CMS (із системою управління вмістом) нового покоління за версією Joomla 3.10 за допомогою середовища LAMP. Зареєстровано доменні імена для функціонування нового сайту та супутніх сайтів (сайт бібліотеки, періодичних видань). Розроблено сайт з оновленим інтерфейсом, інтерактивним меню, мобільною адаптацією та додатковим програмним забезпеченням у вигляді програм для моніторингу ресурсів та чат-бота для здобувачів вищої освіти. Оптимізовано SEO – систему оптимізації пошуку нового сайту для його популяризації в пошукових запитах, а також інтегровано корпоративну пошту для внутрішнього та зовнішнього зв'язку. Оновлено сайт фахового видання та перекладено англійською мовою. Здійснено переміщення інформації на оновлений сайт Академії з перекладом основної інформації англійською мовою. Інтегровано SSL сертифікати для роботи з протоколом безпечного з'єднання HTTPS.

Уже декілька років поспіль активно функціонують сторінки Академії у Facebook та Instagram, на яких публікуються новини навчального закладу, ведуться прямі трансляції подій та заходів. Впродовж року було підготовлено промоворолики про Академію та окремі освітні програми, студентське життя, освітню, наукову, виховну діяльність. Подано інформаційні статті про діяльність та особливості вступу до закладу вищої освіти у ЗМІ, розміщено білборди з інформацією про вступ; висвітлено інформацією про особливості вступної кампанії на радіочастоті «Говорить Кременець».

З метою популяризації діяльності Академії серед молоді створено Tik Tok сторінку, на якій розміщуються відео із оголошенням про актуальні події та заходи, а також короткі Reels у яких відображено атмосферу, яка панує у навчальному закладі серед здобувачів освіти. За короткий період функціонування сторінка потрапила декілька разів у рекомендації, здобула понад 134 тис. вподобайок та свою аудиторію, основою якої виступають учні загальноосвітніх шкіл.

ОСОБЛИВО СКЛАДНИЙ І СКЛАДНИЙ ПО-ОСОБЛИВОМУ

На спортивній хвилі

Спортивне життя Академії та нашого Фахового коледжу залишається насиченим і багатим на масові заходи у царині фізичної культури та спорту. На факультеті фізичного виховання, біології та психології під орудою заслуженого працівника фізичної культури і спорту України, старшого викладача А.Т.Антонюка продовжує функціонувати наша футбольна команда «Кременець-Академія». За минулий період наш клуб брав участь у районних змаганнях і Чемпіонаті України серед закладів вищої освіти.

Досягли спортсмени Академії та Фахового коледжу окремих досягнень у різних видах спорту. Так, в американському місті Лейк-Плсід проходив ХХХІ Всесвітня зимова Універсіада. У студентських змаганнях брали участь понад 1400 спортсменів із 47 країн світу, які розіграли 85 комплектів нагород у 12 видах спорту. На цих змаганнях були представники нашої Академії, які змагалися у лижному двоборстві: Віталій Гребенюк і Олександр Шумбарець – магістранти спеціальності «Фізична культура». В індивідуальних змаганнях Віталій Гребенюк виборов два шостих місця, а Олександр Шумбарець показав 14-ий і 15-ий результати. Досить пристойні результати серед 1400 спортсменів – учасників спортивного протиборства. У командному спринті Віталій Гребенюк разом із представником Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського Дмитром Мазурчуком став бронзовим призером ХХХІ Зимової Універсіади в лижному двоборстві – і цим самим приніс нашої Академії, своєму факультету бронзову нагороду Всесвітньої Універсіади.

Поряд із досягненнями лижників-двоборців на міжнародній арені хороші результати у санному спорті та підсумками минулого року показала студентка-першокурсниця спеціальності «Фізична культура», член збірної команди України з санного спорту Вікторія Коваль. Ось як виглядає її «послужний список»: Юніорський Чемпіонат Світу в

Німеччині – 9 місце; Етап Кубка Світу в Норвегії – 7 місце; Етап Кубка Світу в Німеччині – 8 місце; Чемпіонат Європи в Німеччині – 9 місце; Юніорський Чемпіонат Світу в Австрії – 7 місце.

На Всеукраїнському рівні з біатлону високі результати продемонстрував студент третього курсу спеціальності «Фізична культура», член збірної Тернопільської області з біатлону Назарій Парадовський: на Чемпіонаті України з біатлону серед юнаків та дівчат у змішаній естафеті – 3 місце; на Чемпіонаті України з літнього біатлону серед юнаків та дівчат, присвячений пам'яті заслуженого тренера України Бориса Зоріна, у змішаній естафеті – 3 місце.

Творчі барви в іміджі Академії

Потужною традиційною формою підвищення іміджу Академії стали конкурси інструментального та вокального виконавства імені Михайла Вериківського та образотворчого мистецтва імені Івана Хворостецького для учнів 9–11 класів – вступників до нашої Академії та Фахового коледжу на спеціальності «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво». Особливого статусу набули урочистості з нагоди Дня першокурсника та посвята у студенти.

У минулому році в Академії експонувалася мандрівна виставка «На зламі», що розповідала про особисті історії людей, які постраждали під час обстрілів, зазнали переслідувань чи були ув'язнені за проукраїнську позицію під час окупації путінською Росією українського Донбасу.

Ефективним засобом профорієнтаційної роботи виступає організація спільних заходів із середніми освітніми закладами регіону. Такими були Несторівські читання, проведені спільно з педагогами та учнями Волинського ліцею імені Нестора Літописця, та Дня Єднання, організованого у співпраці з педагогами і старшокласниками Кременецької загальноосвітньої школи №1 імені Галини Гордасевич.

Під час цьогорічних Різдвяних днів мистецькі колекти-

ви Академії із святковою колядою відвідали Тернопільську обласну раду, Тернопільську обласну військову адміністрацію, Департамент освіти і науки Тернопільської ОВА.

Минулий рік був досить щедрим на творчі успіхи наших студентів. Другокурсник спеціальності «Музичне мистецтво» Іван Петручик став лауреатом II ступеня у II Міжнародному конкурсі вокалістів Rivne Vocal Premieres у номінації «Академічний спів». Але цей його успіх був не єдиним: на Першому міжнародному конкурсі «Світові діаманти мистецтва» в номінації «Академічний вокал» дуєт у складі Івана Петручика та викладачки нашого Фахового коледжу Ілони Яловської став лауреатом Першої премії. Їх художній керівник – заслужений артист України, доцент нашої Академії Микола Швидків. Залишається у прекрасній творчій формі наш ансамбль танцю «Горлиця», який під керівництвом хореографа Андрія Медецького зайняв I місце у Всеукраїнському фестивалі з різних напрямів сучасної хореографії «Ukrainian Dance Cup» в категорії Big Group Juniors Debut. Своєрідним подарунком нашим митцям став фортепіанний концерт всесвітньовідомого японського піаніста і композитора Темпея Накамури. До речі, концерт сучасної зірки фортепіанної музики прозвучав у тому ж залі, де два століття перед цим давав свій фортепіанний концерт легенда і класик світової музики, композитор і піаніст XIX століття, угорсько-німецький музикант Ференц Ліст.

Здобутки, здобуті науково-педагогічним колективом Академії та Фахового коледжу в особливо складному та складному по-особливому минулому календарному році, мають переппавитися в надійний і ефективний фундамент успішної професійної діяльності всіх і кожного працівника нашого вищого закладу освіти та стати складником спільної перемоги над внутрішніми проблемами та зовнішніми загрозами.

У РАМКАХ МІЖНАРОДНОЇ СПІВПРАЦІ

Микола СИРОТЮК, кандидат філологічних наук, доцент

На виконання положень Стратегії реформування і розвитку Кременецької гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка на 2022–2032 рр. і за сприяння Університету м.Вустер (Великобританія) наш заклад вищої освіти отримав безкоштовний доступ до навчальної онлайн-програми Realliy English курсів з англійської мови.

На думку головного операційного директора компанії Realliy English Річарда Мак-Г'ю, згаданий цифровий контент і платформа для вивчення англійської мови дозволяють краще оволодіти навиками англійського мовлення всіма бажаючими, незалежно від наявного у них рівня володіння мовою. Для цього необхідно підготуватися до складання міжнародних іспитів з англійської мови (IELTS, TOEFL, TOEIC).

Згадана Програма зручна тим, що використовується як додаток і може вивчатись у різноманітних форматах і з різними цільовими призначеннями. На даний час працівники Кременецької гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка активно долучаються до курсів вивчення англійської мови на платформі Realliy English. Нещодавно до списку бажаючих поглиблено вивчати англійську мову за цією програмою увійшли студенти нашої академії.

Окрім цього, для нашого ЗВО тепер доступний FutureLearn – глобальний навчальний ринок, що пропонує курси від найкращих світових університетів та постачальників освітніх послуг. Партнерами FutureLearn є 26 з 30 найкращих університетів Великої Британії та 21 з 24 університетів Russell Group.

Місія FutureLearn – трансформувати доступ до освіти, щоб мільйони людей по всьому світу могли розвивати навички для досягнення своїх особистих і професійних цілей. FutureLearn дає можливість студентам отримати надійний та гнучкий навчальний досвід від коротких курсів до мікрокредитів та ступенів.

На сьогоднішній день вже підключено понад 18 мільйонів студентів з усього світу до більш ніж 1800 онлайн-курсів, які мають середню оцінку за відгуками 4,7/5. Наразі програма FutureLearn «Кампус» налічує близько 60 партнерів, які пропонують 600+ коротких курсів.

Безкоштовний доступ для студентів українських університетів означає, що студенти зможуть отримати всі переваги платної підписки. Серед переваг – швидший темп вивчення матеріалів курсу за бажанням, доступ до тестів та також цифровий сертифікат про проходження курсу після його завершення. Сертифікат містить детальну інформацію про результати навчання, результати тестів, навчальний заклад та імена викладачів. Також українські університети можуть надавати своїм студентам кредити за проходження курсів.

Нині ми можемо проінформувати, що 140 студентів та 54 науково-педагогічних працівників академії вже отримали доступ до безкоштовного проходження курсів із поглибленого вивчення англійської мови, який розрахований

на 100 уроків. Кожен урок містить різні види мовленнєвої діяльності, включаючи вивчення граматичних явищ та нової лексики. Згідно вимог платформи RealliyEnglish, курс необхідно пройти за 26 тижнів. Протягом цього часу система підводить підсумки проходження курсу, вказує на помилки та успіхи у навчальній траєкторії.

Однією із переваг цієї платформи є можливість використання додатку на мобільному телефоні, що дає можливість вивчати англійську мову там, де це зручно і коли є можливість. Отже, «Англійська – у кишені» – це сьогодні цілком реально...

Ми висловлюємо щиро вдячність генеральному директору та засновнику платформи ReaallyEnglish Найджелу Кілліку (Nigel Killick), директору з продажу Річарду МакГ'ю (Richard McHugh) та усій команді ReallyEnglish за ініціативу

English Найджелом Кілліком та всією командою працівників-реалізаторів цієї платформи, котрі виявляють творчу ініціативу у напрямку допомоги нашим науковцям і студентам з питань освоєння програми вивчення англійської мови, а також прагненням науково-педагогічних працівників і студентів Академії не лише ґрунтовно вивчати англійську мову, а й глибше зрозуміти світобачення і культуру іншого народу, думки і прагнення його представників.

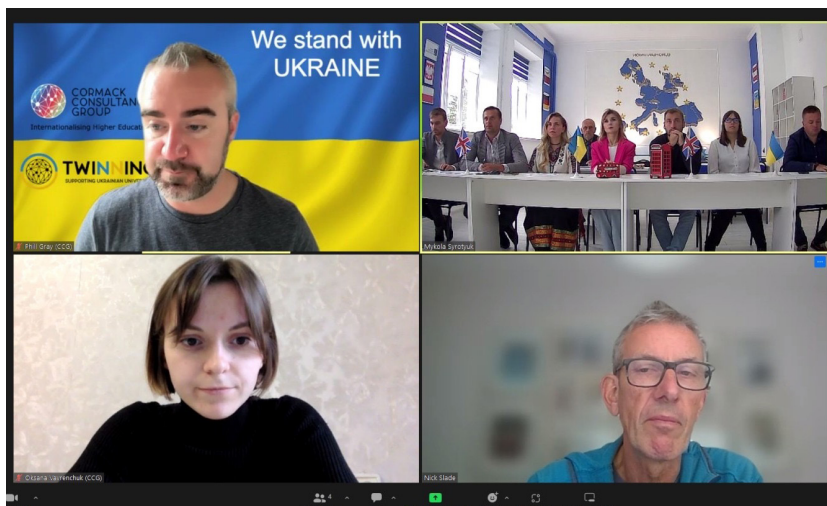
Маємо підкреслити, що така співпраця стала можливою завдяки офіційному підписанню Меморандуму про взаєморозуміння із Університетом м.Вустера, згідно з яким наша Академія стала учасником Міжнародного проекту TWINNING і отримала в якості партнера одного із провідних університетів Великої Британії – University of Worcester (UW). Проєкт реалізується за підтримки Фонду Президента України та CCG і базується на моделі співробітництва «Університет-Академія».

Особливою бачиться мета проєкту: підтримка української системи вищої освіти та безпосередня допомога університетам України в нинішні, не просто складні, а тривожні часи. Саме під час робочих зустрічей керівництва University of Worcester в особі Ніка Слейда, Мелані Джамен, Селлі Джонс, Христини Маредо, засновника і директора CCG Чарльза Кормака, керівника проєктів Анжели Стацак, координатора проєктів Олександра Смірнова і представників нашої Альма-матер були обговорені шляхи співробітництва між закладами вищої освіти Великої Британії та України у навчально-виховній, науково-педагогічній, науково-дослідницькій, культурно-мистецькій та інших видах співпраці між академічними інституціями.

У підсумку, згаданий документ спрямовує нас на формування, розширення та зміцнення по-братимських цивілізованих відносин з британським Університетом, спрямованих на вивчення досвіду навчання та викладання, на інтегрування кращих британських культурно-освітніх традицій та універсальних духовних цінностей в освітній процес.

Ще один освітній проєкт EU Study Days Представництва Європейського Союзу в Україні надає можливість старшокласникам, студентам та аспірантам дізнатися більше про Європейський Союз та відносини між ЄС та Україною від ключових європейських та українських експертів у цій сфері.

Цього року в рамках проєкту заплановано проведення двох циклів інтерактивних освітніх онлайн-модулів. Кожен цикл складатиметься з 10 модулів, кожен з яких включатиме відеолекції від дипломатів або експертів Представництва ЄС в Україні, провідних європейських або українських експертів, викладачів, практиків; вебінари, відкриті дискусії, творчі майстерні, дебати ігри та інші інтерактивні заходи на платформах Zoom/Webex; онлайн-тести після проходження кожного модулю. 20 кращих студентів будуть запрошені до участі у літній або зимовій школі в очному форматі.

допомогти викладачам та студентам Кременецької Академії вивчати англійську мову за новою британською методикою.

Надзвичайно приємно, що співпраця Кременецької ОГПА імені Тараса Шевченка та Університету Вустера (Великобританія) поступово переходить у практичну площину.

Символічно, що 24 лютого в Університеті Вустера був проведений захід (панельна дискусія), присвячений мужності українського народу. У дискусії брали участь віце-канцлер Університету, професор Девід Грін (David Green), експерти в галузі історії та журналістики з Університету, а також нинішні студенти з України та сусідньої Литви. Кременецьку гуманітарно-педагогічну академію ім.Тараса Шевченка на зустрічі представляли ректор, професор Афанасій Ломакович, викладачі академії, які зараз перебувають у зоні бойових дій, а також студенти.

Співпраця нашого науково-педагогічного колективу із колегами з Університету м.Вустера активно підтримується Генеральним директором і засновником платформи Realliy

НАШ «НАУКОВИЙ ВІСНИК» – У ПЕРЕЛІКУ ФАХОВИХ ВИДАНЬ УКРАЇНИ

Валентина БЕНЕРА, доктор педагогічних наук, професор

Це – показник, до якого прагнуть, і звання, яке для своїх наукових видань намагаються отримати науково-педагогічні колективи вищих закладів освіти. Ми такого успіху досягли: наказом Міністерства освіти і науки України від 23.12.2022 року «Науковий вісник Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка. Серія: Педагогічні науки» включено до Переліку наукових фахових видань України. Такий важливий і промовистий для нашого навчального закладу факт засвідчує офіційне визнання та підтвердження високого рівня науково-дослідницької роботи в академії та ефективності авторської творчості її науковців.

З метою редакційно-видавничого забезпечення, якісної підготовки та своєчасної публікації «Наукового вісника...» редакційна колегія нашого наукового періодичного видання підписала партнерську угоду з ТОВ «Видавничий дім «Гельветика», якою передбачено виконання необхідного комплексу організаційних, видавничо-технічних і редакційно-публікаційних заходів. Зокрема, «Гельветика» сприятиме отриманню журналом видавничого префіксу та присвоєнню DOI кожній науковій статті, опублікованій у «Науковому віснику...». За допомогою та з участю «Видавничого дому» буде застосовуватися сертифіковане програмне забезпечення в системі «Антиплагіат». «Гельветика» також гарантує якісний переклад англійською мовою анотацій наукових статей усіх авторів дослідченими і високопрофесійними перекладачами. В Угоді зафіксовано обов'язок наших видавничих партнерів щодо оформлення всіх, опублікованих у «Науковому віснику...», матеріалів згідно єдиних технічних вимог (перед коректурою!), а також перевірки та правки списків літератури за References. Наші партнери «беруть на себе» верстку електронних макетів журналу, причому вони всі можливі правки узгоджуватимуть із нашою редколлегією.

Важливим моментом Партнерської угоди є обов'язок працівників «Гельветики» забезпечити професійне оформлення дизайну журналу, насамперед його обкладинки, – і виконуватися це повинне на основі пропозицій і рекомендацій нашої редакційної колегії. Наголосимо на одній перспективній процедурі, яку здійснюватиме «Гельветика» і яка сприятиме популяризації науково-дослідницької роботи наших науковців і зростанню рейтингу академії в національному науково-освітньому просторі: «Видавничий дім...» здійснюватиме підготовку та розміщення електронних макетів «Наукового вісника...» на платформі Національної бібліотеки України імені Володимира Вернадського. Необхідно виокремити ще один важливий момент згаданої Угоди, що сприятиме поширенню інформації про науково-педагогічний потенціал нашої академії і в зарубіжному освітньому та науковому просторі: передбачено, що окремі сторінки і навіть статті журналу будуть розміщуватися на сайтах у мережі Інтернет, що функціонують на платформі OJS.

Закріпленню належного та відповідного інформаційно-публікаційного статусу періодичного часопису «Науковий вісник Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка. Серія: Педагогічні науки» в національному та зарубіжному науковому просторі вагомо сприятимуть підготовка та включення журналу (наголосимо: всіх його номерів!) до наукометричних баз даних, зокрема Index Copernicus International, і встановлення професійної платформи Open Journal Systems (OJS) на сайт нашого видання в мережі Інтернет.

Досягнення такого почесного статусу для «Наукового вісника...» забезпечила науково-

публіцистична творчість науково-педагогічних працівників нашої академії, ефективна структура та достатній рівень науково-дослідницької роботи в академії, традиційні авторські зв'язки науковців-авторів навчального закладу із академічними виданнями України та зарубіжжя, продуктивна й активна участь наших науковців-аналітиків у науково-теоретичних і науково-практичних конференціях, науково-методичних семінарах, інших наукових форумах національного та міжнародного рівнів.

Досягнутий високий статус «Наукового вісника...» академії – результат багаторічної і плідної праці всього науково-педагогічного колективу, наших авторів, усіх, хто упродовж років творив фахове видання нашого навчального закладу. І, безсумнівно, свій вагомий, конкретний, і не буде зайвим сказати, визначальний внесок у забезпечення досягнутого успіху зробила редакційна колегія часопису. До її складу входить 21 науковець із науково-освітніх інституцій України та зарубіжжя. Серед них – 17 докторів педагогічних наук, професорів, 4 кандидати наук, доценти. «Професорський корпус» редакційної колегії представляють Н.М.Дем'яненко, Н.М.Титова, М.К.Шеремет (всі – НУ імені М.П.Драгоманова), І.М.Дичківська (Рівненський ДГУ), О.А.Гнезділова (Полтавський НПУ імені В.Г.Короленка), І.Б.Кузава (Волинський НУ імені Лесі Українки), І.Д.Нишак (Дрогобицький ДПУ імені Івана Франка), О.В.Онопрієнко (Інститут педагогіки НАПН України), Т.В.Потопчук (Прикарпатський НУ імені Василя Стефаника), Н.А.Сейко (Житомирський ДУ імені Івана Франка), Р.О.Тарасенко (НУ біоресурсів і природокористування), І.М.Цідило (Тернопільський НПУ імені Володимира Гнатюка), О.І. Шапран (Університет Григорія Сковороди у Переяславі). Від нашої академії в цьому складі працюють доктори педагогічних наук, професори В.Є.Бенера (головний редактор) і М.С.Курач (заступник головного редактора), доктор педагогічних наук, доцент І.А.Онищук. В редакційній колегії – кандидати наук з фізичного виховання та спорту, доценти С.В.Калитка (Волинський НУ імені Лесі Українки) та В.В.Банах і Т.В.Кучер (Кременецька ОГПА імені Тараса Шевченка), а також кандидат педагогічних наук, доцент Н.В.Казакова (Хмельницька ГПА). Зарубіжну науку репрезентує доктор габілітований, професор «Наукового часопису...» 34 автори-науковці публікують двадцять статей, в яких висвітлюють результати власних науково-аналітичних досліджень.

«Науковий вісник Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка. Серія: Педагогічні науки» має чітку, методично обґрунтовану змістово-академічну структуру. Розпочинається видання розділом «Актуальні проблеми вищої школи». У вже опублікованому п'ятнадцятому випуску часопису цей розділ містить п'ять аналітичних статей даної спрямованості, підготовлених десятима науковцями-дослідниками різних науково-освітніх інституцій. У другому розділі «Історія розвитку педагогічної теорії та освітньої практики» – три наукових публікації п'яти авторів. Розділ «Теорія і практика навчання і виховання» підготували 15 авторів, які аналізують десять актуальних проблем даної тематики. В розділі «Освіта за рубежом» чотири автори інформують про два напрямки науково-дослідницької роботи їх зарубіжних колег. Окрім цього, пропонується рубрика «Обговорюємо проблему». В загальному, у цьому випуску «Наукового часопису...» 34 автори-науковці публікують двадцять статей, в яких висвітлюють результати власних науково-аналітичних досліджень.

НАУКОВИЙ ВІСНИК: ВИПУСК ЧОТИРНАДЦЯТИЙ

Валентина БЕНЕРА, доктор педагогічних наук, професор

Одеський Видавничий дім «Гельветика» опублікував чотирнадцятий випуск часопису «Науковий вісник Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка. Серія: Педагогічні науки». Наукове видання побачило світ за загальною редакцією доктора педагогічних наук, професора Валентини Бенери. До складу редколегії випуску входять наші науковці, доктори педагогічних наук, професор Микола Курач (заступник головного редактора) і доцент Ірина Онищук, кандидати наук з фізичного виховання та спорту, доценти Володимир Банах і Тетяна Кучер. Випуск рекомендований до друку Вченою радою нашої академії. Видання містить статті з актуальних проблем вищої школи, історії розвитку педагогічної теорії та освітньої практики, теорії та практики навчання і виховання, вищої освіти за рубежом, особистісно-професійної позиції педагога у новій парадигмі виховання. Опубліковані матеріали будуть корисними для науковців, викладачів, вихователів, учителів загальноосвітніх закладів і студентів закладів вищої освіти.

«Вісник...» відкривається розділом «Актуальні проблеми вищої школи», в якому аналізуються важливі питання організації науково-педагогічного процесу у національних закладах вищої освіти. Зокрема, йдеться про моніторинг якості вищої освіти як пріоритетне завдання забезпечення ефективної світи в Україні, про методологічні підходи до формування логістичної компетентності у майбутніх фахівців з фізичної культури та спорту, про розвиток екологічної компетентності майбутніх фахівців-екологів на засадах філософії «Zero waste», а також про застосування ІГС Geogebra при вивченні вищої математики студентами технічних закладів освіти. Автори аналізують педагогічні умови формування графічної компетентності майбутніх учителів трудового навчання засобами цифрових технологій і комп'ютерно-орієнтовані засоби навчання теорії ймовірностей та математичної статистики майбутніх учителів інформатики.

Науковець Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова Наталія Антіпова аналізує «Моніторинг якості вищої освіти як пріоритетне завдання забезпечення ефективної освіти в Україні». Вона досліджує поняття моніторингу, його роль в освітньому процесі та його характерні ознаки. Авторка вважає моніторинг одним із найважливіших засобів, завдяки якому змінюється інформаційний простір, підвищується оперативність, об'єктивність і доступність інформації. Визначена мета моніторингу – оперативне виявлення змін, що відбуваються у сфері освіти. Проаналізовано поняття та сутність якості освіти, зазначені її головні складові. Перелічено функції освітнього моніторингу на університетському рівні. Вказані закономірності, на основі яких відбувається управління якістю освітнього процесу в закладах вищої освіти. Окрім цього, окреслено завдання внутрішнього контролю державних закладів вищої освіти та проаналізовано

роль внутрішнього контролю в системі управління цих закладів. Перелічені завдання Державної служби якості освіти. Досліджено напрямки підвищення якості освіти в Україні.

Проблему «Методологічні підходи формування логістичної компетентності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту» досліджує магістрантка Рівненського ДГУ Тетяна Гоголь. Вона розкриває зміст поняття «логістична компетентність», характеризує основні логістичні компетенції майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту, обґрунтовує значення логістичного підходу в сфері фізичної культури і спорту, аналізує методологічні підходи формування логістичної компетентності майбутніх фахівців названої сфери. На основі системного підходу визначає рівні моделі формування логістичної компетентності. Окрім цього, у статті охарактеризовані положення особистісно-орієнтованого та діяльнісного підходів, обґрунтовано значення компетентнісного підходу у підготовці майбутніх тренерів-викладачів з різних видів спорту.

Наші науковці-природознавці, кандидати біологічних наук, доценти Ольга Дух, Неля Цицюра і Оксана Галаган характеризують «Розвиток екологічної компетентності майбутніх фахівців екологів на засадах філософії «Zero waste»». Науковці розкривають особливості використання філософії «Zero waste» у розвитку екологічної компетентності майбутніх екологів під час реалізації концепції сталого розвитку країни та пропонують рекомендації щодо її впровадження у сучасний освітній простір. Представляють досвід використання практик безвідходних технологій на засадах філософії «Zero Waste» в організації освітнього процесу через діяльність еколого-просвітницького центру «ЕКОХАБ KREMENETS», через упровадження у зміст освітньої програми вибіркового освітнього компоненту і використання інтерактивних форм роботи, які побудовані на суб'єктно-об'єктній взаємодії з орієнтацією на практичне застосування. Автори дослідження приходять до висновку, що формування екологічної компетентності майбутніх фахівців-екологів пов'язано не лише із системою знань, які здобувачі освіти отримують під час аудиторного навчання, але й з особливостями організації освітнього простору в навчальних закладах, що має популяризувати принципи сталого споживання та сприяти впровадженню у побут екологічного стилю й поведінки.

«Застосування ІГС Geogebra при вивченні вищої математики студентами технічних закладів освіти» характеризує науковець Вінницького національного технічного університету Ірина Клепа. Авторка наголошує, що останнім часом стало актуальним використання систем комп'ютерної математики з підвищення ефективності освітнього процесу. Вона обґрунтовує значимість використання когнітивно-візуального підходу до навчання студентів технічних спеціальностей вищої математики, розглядає сутність такого підходу, а також його реалізацію у процесі викладання курсу вищої математики з використанням програмних продуктів освітнього призначення.

Розкриваються можливості окремих програмних продуктів професійного та освітнього призначення, перераховуються переваги інтерактивного геометричного середовища GeoGebra, наведено приклад його використання у процесі навчання вищої математики студентів технічних закладів вищої освіти. Наголошується, що GeoGebra полегшує створення студентами математичних побудов та моделей, які дозволяють проводити інтерактивні дослідження при переміщенні об'єктів та зміні параметрів.

Тандем науковців Дрогобицького ДПУ імені Івана Франка, доктори педагогічних наук, професори Леонід Оршанський та Іван Нишак характеризують процес «Дослідження системи ціннісних орієнтацій майбутніх учителів в умовах гуманістичної спрямованості освітньої галузі». Науковці наголошують, що трансформаційні перетворення в галузі освіти, впровадження нових інформаційних технологій навчання, застосування інноваційних форм і методів навчальної взаємодії зумовлюють перегляд існуючих підходів до побудови навчального процесу у педагогічному ЗВО. Автори підкреслюють, що традиційна освітня парадигма стає неефективною з позиції спрямованості на досягнення вищого рівня професійної майстерності сучасного вчителя та забезпечення його успішної професійно-педагогічної діяльності у новій українській школі. Результативність професійно-педагогічної діяльності майбутніх учителів зумовлюється не лише наявністю теоретичних знань і практичних умінь, отриманих у закладі вищої освіти, а й глибиною розуміння сутності педагогічної професії, високим ступенем готовності до суб'єкт-суб'єктної взаємодії та надання сучасних освітніх послуг, що неможливо без сформованої системи ціннісних орієнтацій студентів.

«Педагогічні умови формування графічної компетентності майбутніх учителів трудового навчання засобами цифрових технологій» висвітлює аспірант Дрогобицького ДПУ імені Івана Франка Андрій Улич. У своєму дослідженні науковець теоретично обґрунтував комплекс педагогічних умов формування графічної компетентності майбутніх учителів трудового навчання засобами цифрових технологій. Встановлено, що ефективність реалізації процесу формування графічної компетентності студентів із застосуванням ЦТ зумовлюється дотриманням комплексу певних педагогічних умов: готовність викладачів і студентів до системного використання ЦТ в освітньому процесі; стимулювання мотивації викладачів та студентів до використання ЦТ; раціональне поєднання традиційних форм, методів і засобів навчання професійно-графічних дисциплін з дидактичними можливостями ЦТ; урізноманітнення та диференціація навчальних завдань графічного характеру через використання дидактичних можливостей ЦТ. Підкреслюється, що означені педагогічні умови повинні забезпечуватися комплексно, взаємозумовлюватись і взаємодоповнюватись.

НАУКОВИЙ ВІСНИК: ВИПУСК ЧОТИРНАДЦЯТИЙ

Доценти Волинського національного університету імені Лесі Українки Марія Хом'як і Світлана Яцюк звернулися до специфічної методологічної проблематики «Комп'ютерно-орієнтовані засоби навчання теорії ймовірностей та математичної статистики майбутніх вчителів інформатики». У дослідженні розглянуто та теоретично обґрунтовано впровадження сучасних комп'ютерно-орієнтованих засобів навчання теорії ймовірностей та математичної статистики майбутніх вчителів інформатики; йдеться про основні види занять з використанням комп'ютерно-орієнтованих систем навчання, зокрема комп'ютерно-орієнтована лекція, комп'ютерно-орієнтоване практичне заняття та лабораторно-практичне заняття з використанням програмних засобів; обґрунтовано використання окремих програмних засобів та мов програмування в навчанні даної дисципліни; висвітлено шляхи активізації навчально-пізнавальної діяльності під час вивчення математичних дисциплін, в тому числі теорії ймовірностей та математичної статистики. Наголошується, що використання комп'ютерно-орієнтованих засобів навчання теорії ймовірностей та математичної статистики дає низку методичних та методологічних переваг у порівнянні з традиційним навчанням, сприяє активізації пізнавальної діяльності та дає змогу покращити рівень практичної та професійної підготовки.

Окремі науковці представляють свої історично-наукові розвідки у розділі «Історія розвитку педагогічної теорії та освітньої практики»: доктор педагогічних наук, професор В.Є. Бенера аналізує «Тенденції розвитку самостійної роботи студентів вищої школи у контексті реформацій: 1905 – 1916 р.р.», а її колега по науково-дослідницькому «цеху» Н.М. Дем'янова – «Парадигмальні напрями моделювання історичного розвитку вищої школи в Україні періоду ХІХ – початку ХХІ століття». Наш науковець, доктор педагогічних наук, професор Валентина Бенера у своєму історико-аналітичному дослідженні висвітлює процес змін у теорії та практиці самостійної роботи студентів, розкриває її основні особливості та тенденції розвитку, досліджує її види, що були актуальними і практикувалися в означений історичний період. На основі логіко-системного аналізу наукових джерел визначено, що наприкінці ХІХ – на початку ХХ ст. у розумінні прогресивної громадськості уявлення про корисність матеріалу, що вивчається в процесі самостійної роботи, органічно поєднувалося з уявленням про ту моральну змістовність, яку повинна була забезпечити освіта. Дослідження розвитку проблеми дозволило з'ясувати, що посилений інтерес до самостійної роботи, темпи її розвитку як психолого-педагогічної категорії обумовлювалися розумінням гносеологічного і практичного значення поняття самостійної роботи.

Доктор педагогічних наук, завідувачка кафедри педагогіки НПУ імені М.П. Драгоманова, професор Наталія Дем'яненко визначає «Парадигмальні моделювання історичного розвитку вищої школи в Україні ХІХ–початку ХХІ століття». У статті обґрунтовано розвиток вищої школи в Україні ХІХ – початку ХХІ століття в єдності академічного, професійно орієнтованого, професійно-технологічного і гуманітарного парадигмальних напрямів, і, що особливо важливо, виявлено провідні тенденції та особливості кожного з них. Ще одна ґрунтовна особливість дослідження: в ньому доведено, що сучасна гуманітарна педагогічна парадигма не перекреслює попередніх, а забезпечує їхню реалізацію на якісно новому рівні, а також наголошується, що розвиток вищої школи відбувається не в умовах нівелювання і заміни наявної парадигми на іншу, а в контексті їхнього співіснування, за домінування кожної наступної на новому етапі розвитку суспільства.

Розділ «Теорія та практика навчання і виховання» стартує дослідженням «Маркери професійної компетентності вчителя української мови та літератури», здійсненим науковцями нашої академії, кандидатами філологічних наук, доцентами Романом Дубровським та Іриною Комінярською, котрі проаналізували процес вивчення філологічних навчальних дисциплін у закладах вищої освіти. Вони, зокрема, висвітлили особливості методики вивчення фольклору, методики навчання української літератури та методика навчання української мови; охарактеризували кваліметричний підхід до вибору підручників за програмою Нової української школи для 5 класу та використання певних сервісів і платформ під час дистанційного уроку. Автори підкреслили, що вчителю української мови і літератури необхідно володіти системою професійних знань, методичних умінь і навичок, інноваційних технологій навчання.

Науковці Черкаського НУ імені Богдана Хмельницького, доктор педагогічних наук, доцент Інна Ніколаєску й аспірант Валерія Шинкарьова, досліджують процес «Формування цифрової грамотності дітей старшого дошкільного віку». Ними розглянуто поняття цифрової грамотності, коротко окреслені характеристики сучасної цифрової ери; здійснено аналіз наукових підходів до змісту цифрової грамотності; обґрунтовано необхідність формування цифрової грамотності в дошкільному віці у зв'язку з її сприятливим впливом на формування інших базових навичок і компетентностей дітей та на результати процесу їхнього навчання й виховання; охарактеризовано компонентну структуру цифрової грамотності та її роль у становленні особистості

старшого дошкільника, проаналізовано з позицій на рівні загальнокультурних компетенцій. У роботі також виокремлено особливості вікової категорії, основні знання й вміння дітей старшого дошкільного віку, які вони мають опанувати у процесі формування цифрової грамотності, а також запропоновано рівні сформованості цифрової грамотності.

Доцент кафедри теорії та методики дошкільної та початкової освіти нашої академії Тетяна Новак презентує власне аналітичне дослідження «Особливості формування медіаграмотності населення в сучасному інформаційному суспільстві». Авторка наголошує на важливості проблеми формування медіаграмотності населення, розвитку критичного мислення, захисту від маніпуляцій як актуального питання сьогодення. Провідна роль у вирішенні цього завдання належить медіаграмотним педагогам, які б досконало володіли знаннями в галузі медіаосвіти та вміли використовувати їх на практиці, у підготовці дітей до дорослого життя. У дослідженні розкрито сутність поняття «медіаграмотність», проаналізовано поетапне формування медіаграмотності особистості впродовж життя.

«До проблеми професійного та особистісного становлення майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти» звертається доктор педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики дошкільної та початкової освіти нашої академії Ірина Онищук. У дослідженні розроблено та обґрунтовано теоретичні й методичні засади розвитку культури самовираження майбутніх вихователів ЗДО; виокремлено й обґрунтовано організаційно-педагогічні умови розвитку культури самовираження майбутніх вихователів у художній діяльності; збагачення та наповнення позитивним змістом міжособистісної взаємодії у системі «викладач – студент», стимулювання позитивної мотивації до самовираження у художній діяльності; моделювання змісту художньої освіти на засадах інтегрованого підходу, гармонійного поєднання індивідуальних та колективних форм її організації, застосування завдань відтворювального і творчого характеру; забезпечення у викладанні дисциплін професійної підготовки художньо-естетичної спрямованості балансу між творчо-продуктивною, ціннісно-сміисловою та духовною складовими; визначено форми, методи та прийоми ефективного розвитку культури самовираження майбутніх вихователів ЗДО у художній діяльності.

Зустрічаємо досить нетипову і водночас актуальну тематику ««Загублені» Крим і кримські татари у змісті шкільної історичної освіти», яку запропонувала вчителька історії школи-ліцею №19 м.Рівного Катерина Попова. Авторка говорить про представлення Кримського півострова та кримських татар у змісті шкільної історичної освіти. Це завдання реалізовано шляхом аналізу навчальних програм з історії України. Позиція авторки базується на твердженні про те, що на зміст шкільної історичної освіти впливають зовнішньо-та внутрішньополітичні фактори: євроінтеграційні процеси, анексія Криму, впровадження НУШ. Вивчаючи ці та інші чинники, авторка констатує зміни у змісті навчальних програм з історії. На її думку, вони означені представленням історії Криму у політичному дискурсі, тим часом як соціокультурні процеси відображені фрагментарно. Це ускладнює учням знайомство з представниками іншостей, усвідомленню ними функціонування міжкультурної комунікації і взаємовпливу культури.

Звертаються науковці і до специфічної професійної проблематики. «Виховання моральної відповідальності здобувачів вищої освіти в позааудиторній діяльності» – таке дослідження підготувала кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри мистецьких дисциплін і методик їх викладання Інна Ратинська. На основі аналізу філософської, психологічної та педагогічної літератури, узагальнення отриманих емпіричних даних, використання педагогічної діагностики було виявлено основні тенденції та закономірності виховання моральної відповідальності у здобувачів, визначено критерії та охарактеризовано рівні моральної відповідальності. У роботі розкриваються форми (індивідуальні, мікрогрупові, групові, масові) і методи виховання моральної відповідальності (активні, вербальні, дискусійні, творчі, рефлексивні, діагностувальні, проєктивні, імітаційні).

Доктор філософії Черкаського НУ імені Богдана Хмельницького Юлія Соловей характеризує систему «Використання здоров'язбережувальних технологій в закладах дошкільної освіти», де вона наголошує на актуальності таких заходів і на підтвердження їх значимості використала комплекс теоретичних і практичних методів дослідження. Основні результати дослідження полягають у тому, що в статті проаналізовано поняття «здоров'язбережувальні технології»; схарактеризовано специфіку їх використання в закладах дошкільної освіти; розглянуто та схарактеризовано їх види; розглянуто форми роботи вихователя з батьками для ознайомлення із здоров'язбережувальними технологіями; запропоновано методичні рекомендації для вихователів щодо використання таких технологій в закладах дошкільної освіти.

У статті «Інклюзивна компетентність педагога як одна із ключових компетентностей в умовах Нової української школи» доцент кафедри педагогіки та психології нашої академії Наталія Фіголь характеризує сутність по-

нять «компетентність», «професійна компетентність», «інклюзивна компетентність» як складника професійної компетентності вчителя, пояснює, що єдність теоретичної і практичної готовності фахівця до виконання професійних функцій є професійною компетентністю. Інклюзивна освіта визначається як система освітніх послуг, що ґрунтується на принципі забезпечення основного права дітей на освіту та права здобувати її за місцем проживання. Інклюзивна компетентність трактується як рівень знань і вмінь, необхідних для виконання професійних функцій в умовах інклюзивного навчання. У статті виокремлено компоненти інклюзивної компетентності (мотиваційний, когнітивний, операційний та рефлексивний). З'ясовано сутність кожного з компонентів інклюзивної компетентності, а також обґрунтовано критерії та доцільність включення інклюзивної компетентності до складу професійних компетентностей як спеціальної компетентності.

Доцент кафедри теорії і методики дошкільної та початкової освіти нашої академії Оксана Швець описує «Емпіричне визначення рівня соціальної впевненості у дітей старшого дошкільного віку». Дослідниця наголошує, що провідним аспектом вдалої соціалізації дошкільників старших груп є впевненість у собі, яка проявляється у ставленні дитини до дійсності, до самої себе, вмінні розв'язувати життєві завдання. Вона вважає, що психолого-педагогічні особливості розвитку зазначеної якості особистості в старшому дошкільному віці вивчено недостатньо, тому виникає потреба в проведенні емпіричного вивчення рівнів соціальної впевненості у дітей старшого дошкільного віку. В результаті проведеного емпіричного дослідження зроблено акцент на тому, що виокремлені критерії та показники (ставлення до себе, до навколишнього світу, фізіологічні ознаки) вияву соціальної впевненості або соціальної невпевненості до кожного із рівнів дали змогу більш детально описати досліджувані процеси в групах дітей старшого дошкільного віку.

«Теоретико-методологічні засади формування громадянської солідарності у майбутніх учителів початкових класів Нової української школи» розробляє викладач-методист Бродівського педагогічного коледжу імені Маркіяна Шашкевича Марія Яремович. В її дослідженні проаналізовано теоретико-методологічні засади та особливості розвитку професійних здібностей майбутніх вчителів початкових класів Нової Української Школи. Розглянуто особливості процесу формування громадянської солідарності студентської молоді, а також окреслено вплив таких якостей на їх майбутню професійну діяльність. Схарактеризовано основні принципи організації процесу формування громадянської солідарності у майбутніх вчителів. Визначено основні методологічні аспекти та підходи до розвитку професійних здібностей майбутніх вчителів початкових класів.

В розділі «Освіта за рубежом» поміщена стаття «Професійно-особистісні компетенції педагога», яку підготував науковець-аналітик із Узбекистану, доктор педагогічних наук, завідувач кафедри методики професійної освіти Ташкентського державного педагогічного університету імені Нізамі Уткір Толіпов. У його статті здійснено аналіз професійної компетентності вчителя, що визначається єдністю його методологічної, спеціальної та психолого-педагогічної підготовки. Акцентовано увагу на тому, що на початку ХХІ століття проблема змісту професійно-особистісних компетенцій викладача набула не властивих їй раніше ролі. По-перше, це пов'язано зі зміною соціально-професійної ролі педагога, яка не обмежується передачею суми знань. Автор наголошує: викладач сьогодні орієнтується на створення таких умов освітнього процесу, які сприяли б усвідомленню учнями необхідності самостійного придбання та модернізації знань, наполегливої роботи з саморозвитку та самовиховання. По-друге, власних знань, професійних умінь і компетенцій педагога не може бути достатньо на весь період його педагогічної діяльності. Вимога сучасного суспільства «Освіта через все життя» є стимулом до особистого зростання, безперервної освіти, постійного підвищення кваліфікації.

Завершується чотирнадцятий випуск «Наукового вісника...» статтею ректора нашої академії, почесного академіка Академії вищої школи України, професора Афанасія Ломачовича «Вектор наукового дискурсу: від інновацій – до нооінновацій». У статті представлено результати роботи чергової науково-теоретичної конференції, що проходила в рамках Міжнародного проєкту «Інновації у вищій школі: тенденції та перспективи розвитку», з ініційованого науковою спільнотою нашої академії у співпраці з представниками закладів вищої освіти та наукових інституцій зарубіжних країн, – проєкту, який став традиційним. Хронологічними віхами реалізації такого важливого та перспективного проєкту стали 2004, 2007, 2013, 2017 і також 2021 роки. В роботі очільника нашого вищого закладу освіти представлено зарубіжних та вітчизняних учасників онлайн-дискурсу в науковому Інтернет-просторі та схарактеризовано роботу наукового форуму, який проходив у форматі наукових і студійних засідань. На завершення статті визначено перспективи шостої традиційної зустрічі науковців-фахівців педагогічної сфери у 2025 році й актуалізовано необхідність запровадження перспективних нооінновацій в освітньо-науковий простір у постпандемічну епоху, трансформації інновацій та нооінновацій у європейський та глобальний виміри.

**Валентина Бенера,
доктор педагогічних наук, професор**

Нинішній п'ятнадцятий, як і попередній чотирнадцятий, випуск «Наукового вісника Кременецької гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка. Серія: Педагогічні науки» побачив світ в одеському видавництві «Гельветика». Не змінилася група членів редакційної колегії, що працювали над підготовкою його матеріалів: загальну редакцію здійснила доктор педагогічних наук, професор Валентина Бенера. Під її керівництвом над випуском працювали наші провідні науковці, доктори педагогічних наук, професор Микола Курач (заступник головного редактора) і доцент Ірина Онищук, кандидати наук з фізичного виховання та спорту, доценти Володимир Банах і Тетяна Кучер. Як і попередні випуски, цей також рекомендований до друку Вченою радою нашої академії. Видання продовжує публікувати статті з актуальних проблем вищої школи, історії розвитку педагогічної теорії та освітньої практики, теорії та практики навчання і виховання, вищої освіти за рубежом, особистісно-професійної позиції педагога у новій парадигмі виховання. Окрім науково-педагогічних працівників академії та наших колег з інших вищих педагогічних навчальних закладів, а також студентів педагогічних ЗВО, видання рекомендується педагогам-практикам системи дошкільної та загальної середньої освіти.

В першому розділі «Наукового вісника...» науковці досліджують «Актуальні проблеми вищої школи». Вони характеризують феномен компетентності в контексті сучасної освітньої парадигми, висвітлюють місце і роль програм обміну в професійному розвитку викладачів закладів вищої освіти, аналізують процеси дослідження готовності вчителів до роботи в інклюзивній освіті та шляхи формування їх інклюзивної компетентності, а також звертаються до питань програмування майбутнім учителем трудового навчання та технологій персонального портфоліо для життєвої і професійної перспективи.

Тенденції розвитку самостійної наукової роботи студентів у діяльності наукових товариств і гуртків у 1905–1916 роках, розвиток інформатики як навчальної дисципліни у закладах вищої освіти від появи перших комп'ютерів до сьогодні, а також така специфічна проблематика як освітня діяльність Української православної церкви Київського патріархату в Західній Україні в період 1992–2018 років – зміст розділу «Історія розвитку педагогічної теорії та освітньої практики».

Увагу науковців-авторів розділу «Теорія та практика навчання і виховання» привернули технологія мотивації досягнення успіху у практиці вчителів біології та основ здоров'я, вплив музичного мистецтва на мовленнєвий розвиток дітей старшого дошкільного віку, а також дидактичні можливості цифрових технологій у графічній підготовці майбутніх учителів трудового навчання. Окрім аналітики торкнулися питання підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти до психолого-педагогічного супроводу розвитку дітей раннього віку, становлення особистості вихователя закладу дошкільної освіти як важливого складника професійної підготовки і навіть до такої актуальної проблеми як формування критичного мислення учнів при висвітленні імперської політики проти українців. У статтях розділу досліджується психологія віктимної особистості в сучасному соціальному середовищі, здійснюється теоретичний аналіз сутності художньої культури та характеризується методика акробатичної підготовки волейболістів.

Автори заключного розділу «Наукового вісника...» «Освіта за рубежом» пропонують читачам два дослідження: «Стратегії розвитку практичної підготовки соціальних працівників у Республіці Польща» та «STEM TRAINING – a formula of succes».

Розділ «Актуальні проблеми вищої школи» відкриває стаття доктора педагогічних наук, професора кафедри мистецьких дисциплін та методик їх навчання Олександра Дем'янчука «Феномен компетентності в контексті сучасної освітньої парадигми». Науковець висвітлює реальний стан проблеми підготовки компетентних педагогічних фахівців, здатних на високому інтелектуально-творчому рівні організовувати процес оволодіння якісними знаннями. Особливо наголошується на формуванні системи компетентностей, що відповідають основним видам діяльності особистості.

Зроблено акцент на значенні раціональної побудови освітнього процесу в цілому та процесу навчання у вищому навчальному закладі зокрема. Значна увага приділена поняттям освітньої парадигми та парадигмального аналізу освітніх процесів. У статті проаналізовано процес освіти, яка є середовищем спілкування та залучення до світових цінностей, досягнень науки і техніки. Розкрито соціалізацію особистості щодо формування її духовності та світогляду, ціннісних орієнтацій і моральних принципів. Висвітлено сутнісні ознаки необхідності підвищення фахової підготовки майбутнього вчителя, фахівця освітньої галузі, що обумовлена також зростаючими вимогами до рівня загальнокультурної та спеціальної підготовки молоді, зміною освітніх парадигм.

Науковці кафедри іноземних мов і методик їх навчання нашої академії, кандидат філологічних наук, доцент Василь Кучер і кандидати педагогічних наук, доценти Іна Клак і Надія Яценюк, висвітлюють «Застосування інноваційних методів у процесі вдосконалення іншомовної компетентності студентів». Наші філологи наголошують, що суть освітніх змін полягає в узагальненні та осмисленні світового досвіду, аналізі та відображенні цілісного навчально-виховного процесу, виявленні труднощів, їх причин та шляхів подолання, прогнозуванні результатів навчання, корекції результатів і шляхів навчально-виховного процесу, встановленні необхідних відносин у спілкуванні, їх регулювання та підтримка при переході від індивідуальних педагогічних функцій до системних, від типових педагогічних технологій до інноваційних, творчих, особистісно-орієнтованих. Автори розкривають сутність інноваційних форм та методів навчання, висвітлюють особливості планування, організації та проведення нетрадиційних уроків, обґрунтовують доцільність застосування таких форм і методів як відео-урок, урок-свято, урок-мюзикл, урок-проект, урок-інтерв'ю, метод перевернутого навчання, навчання за фільмами, що, своєю чергою, передбачає широке використання мережі Internet та освітніх платформ. Пріоритетною метою нетрадиційних уроків є формування та вдосконалення іншомовної мовленнєвої компетентності учнів та її практичне застосування. Головна функція вчителя як партнера, коучера (консультанта) та фасилітатора – створення на уроці позитивного психологічного клімату, який сприятиме підвищенню інтересу та мотивації учнів до вивчення іноземної мови. Нетрадиційні уроки є запорукою успішної мовленнєвої діяльності учнів, завдяки чому останні долучаються до культури країни, мова якої вивчається, збагачують знання про культурну спадщину своєї рідної країни, що дозволяє їм брати активну участь у діалозі культур.

«Дослідження готовності вчителів до роботи в інклюзивній освіті та шляхи формування їх інклюзивної компетентності» – напрям аналітичного пошуку групи авторів – науковців Дніпровської академії неперервної освіти Дніпропетровської обласної ради, кандидатів педагогічних наук, доцентів Євгенії Кочерги і Марини Матковської та кандидата філософських наук, доцента Тетяни Мотуз. Ними визначено важливість підготовки вчителів до роботи в інклюзивному освітньому середовищі з дітьми з особливими освітніми потребами, оскільки інклюзивна компетентність є однією з професійних компетентностей вчителя. Вказано, що готовність вчителя до роботи з дітьми з особливими освітніми потребами включає два показники: психологічну та професійну готовність. Наведено результати анкетування вчителів закладів загальної середньої освіти міста Дніпра та Дніпропетровської області щодо визначення рівня їх готовності до роботи в інклюзивній освіті. Аналіз результатів дослідження дозволяє стверджувати, що вчителі досліджуваної групи не мають достатньо розвинутої готовності до роботи з дітьми з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі. Для розвитку готовності вчителів до роботи в умовах інклюзивної освіти вважають за доцільне використовувати коучинг та напрямок «розвиток можливостей».

Доцент Львівського національного університету імені Івана Франка Володимира Федина-Дармохвал визначає «Місце і роль програм обміну в професійному розвитку викладачів закладів вищої освіти» і приходить до висновку, що академічна мобільність є важливим фактором як особистісного, так і професійного розвитку викладача, оскільки ставить його в умови аналізу і вирішення життєвих ситуацій із позицій власної та іншої

культури. У цьому контексті інтеграція вищої освіти України у світовий освітній простір і зумовлений цим розвиток міжнародного обміну людським капіталом потребують модернізації, в тому числі системи академічної мобільності в системі вищої освіти. Із кожним роком академічна мобільність розширює число учасників за рахунок вітчизняних і закордонних закладів вищої освіти. Участь викладачів у програмах академічної мобільності надає їм можливість підвищувати власну кваліфікацію, постійно професійно розвиватися, ознайомлюватися з методиками викладання в університетах за кордоном, розвивати особистий та професійний потенціал.

Тандем наших науковців, кандидати педагогічних наук, доцент Віталій Цісарук і старший викладач Ірина Цісарук аналізують процес «Програмування майбутнім учителем трудового навчання і технологій персонального портфоліо для життєвої та професійної перспективи». Автори дослідження розглядають процес професійного розвитку майбутнього вчителя трудового навчання та технологій у процесі самостійної роботи і розкривають особливості програмування ним персонального портфоліо для життєвої і професійної перспективи. Вони визначають, що професійний розвиток майбутнього вчителя трудового навчання та технологій у процесі самостійної роботи – це цілеспрямований і безперервний процес зростання та становлення майбутнього вчителя у навчально-професійній діяльності, формування професійно значущих знань та умінь, компетентностей (професійної та самоосвітньої), особистісних якостей і педагогічних здібностей, соціальних навичок (soft skills) для творчої самореалізації у професійній сфері як індивіда, особистості і суб'єкта діяльності для досягнення успіху впродовж життя. Практики актуалізують необхідність персонального програмування персонального портфоліо майбутнім учителем трудового навчання та технологій для життєвої і професійної перспективи у процесі освітньо-професійної діяльності.

Аналітичне дослідження доктора педагогічних наук, професора нашої академії Валентини Бенери «Тенденції розвитку самостійної наукової роботи студентів у діяльності наукових товариств і гуртків: 1905–1916 рр.» відкриває розділ «Історія розвитку педагогічної теорії та освітньої практики». Науковець розкрила тенденції розвитку наукових традицій в університетській освіті, що актуалізувалися у діяльності наукових товариств, гуртків, організацій в період 1905–1916 років. Вона виявила особливості та визначила тенденції розвитку теорії і практики самостійної наукової роботи студентів в університетах досліджуваного періоду, визначила акцентації на самостійній просвітницькій діяльності, конкурсних наукових роботах; звернула увагу на професіоналізацію змісту самостійної роботи, на диференціацію форм самостійної роботи, на ліквідацію неписьменності як домінуючого виду самостійної роботи. У статті вказані конкретні напрями і результати самостійної наукової роботи студентів, зокрема їх участь у розвитку музеїв (Харківський університет), архівів і бібліотек (Київський та Новоросійський університети). Йдеться і про заснування стипендіальних фондів (Чернівецький та Львівський університети). Результати проведеної роботи вказують на необхідність подальших досліджень історико-педагогічних витоків становлення та еволюції змісту самостійної наукової роботи студентства, трансформації та зв'язку її видів і форм виконання із ціннісно-мотиваційним спрямуванням студента у сучасному закладі вищої освіти.

Науковці кафедри теорії і методики трудового навчання та технологій, кандидати технічних наук, доценти Надія Бабій та Іванна Саланда, кандидат педагогічних наук, доцент Олена Фурман висвітлюють «Розвиток інформатики як навчальної дисципліни у закладах вищої освіти: від появи перших комп'ютерів – до сьогодні». Дослідники наголошують, що становлення інформаційного суспільства й обумовлена цим боротьба за якість та ефективність інформаційного забезпечення усіх сфер суспільної діяльності стали стимулом запровадження інформаційних інновацій в науково-педагогічну діяльність колективів освітніх закладів. Це, у свою чергу, обумовило актуальність проблеми дослідження розвитку інформатики як дисципліни у закладах вищої освіти. В такому контексті автори вважають доцільним і важливим дослідження історії започаткування інформатики, а також аналіз розвитку інформатики як навчальної дисципліни у закладах вищої освіти. Вони констатують: інформаційні технології та дотичні до них освітні компоненти активно впроваджуються в освітні програми закладів вищої освіти, кількість годин на вивчення цих предметів активно збільшується. Завдяки цьому стало можливим використання комп'ютерних програм, як ілюстративного матеріалу, проведення тестування та контрольних робіт, вирішення творчих завдань, участь у дистанційних заняттях, поєднання традиційних домашніх завдань із завданнями, для виконання яких використовуються комп'ютери.

НАУКОВИЙ ВІСНИК: ВИПУСК П'ЯТНАДЦЯТИЙ

«Освітня діяльність УПЦ КП в Західній Україні в період 1992–2018 років» – тема аналітичного дослідження здобувача ступеня доктора філософії PhD Тернопільського НПУ імені Володимира Гнатюка, вчителя Староолексинської ЗОШ Кременецького району Василя Хоміцького. Розглядаючи освітню діяльність Української православної церкви Київського патріархату в Західній Україні у визначений період, автор окреслив структуру православної духовної освіти, а також зазначив, що зміни в українському законодавстві дозволили розширити мережу духовних навчальних закладів УПЦ КП в Західній Україні. Структура духовної освіти, затверджена синодом УПЦ КП в 1991 році, сприяла відкриттю нових духовних закладів, а також частковому вирішенню кадрових проблем. Зміни, що відбулись у релігійному секторі суспільної свідомості, створення законодавчої бази державно-церковних відносин, швидке зростання чисельності православних релігійних громад при гострій нестачі кваліфікованих священнослужителів зумовили створення системи духовної освіти в Україні. Автор дав характеристику ступеням духовної освіти і проаналізував їх особливості. Належну увагу приділено питанням фінансування духовних навчальних закладів і забезпечення їх матеріально-технічної бази.

Розділ «Теорія та практика навчання і виховання» відкривається статтею кандидата педагогічних наук, науковця кафедри біології, екології та методики їх навчання Тетяни Бондаренко «Технологія мотивації досягнення успіху у практиці вчителів біології та основ здоров'я». Автор статті приходить до висновку про необхідність упровадження технології мотивації досягнення успіху в освітній процес, удосконалення прийомів цієї технології, її освоєння під час вивчення дисципліни «Інноваційні технології навчання біології та основ здоров'я» і реалізацію майбутніми вчителями біології і основ здоров'я у ході педагогічної практики і в майбутній діяльності. На основі аналізу сучасного стану реалізації вчителями технології мотивації досягнення успіху учнів у закладах загальної середньої освіти з огляду підготовки майбутніх вчителів біології та основ здоров'я та провідних напрямів досліджень педагогічного досвіду з визначеної проблеми пропонуються рекомендації щодо необхідності покращення визначеної технології.

Оригінальну проблематику «Особливості розробки планів-конспектів за вимогами стандартів НАТО СТАНАГ-6001» пропонує до розгляду кандидат педагогічних наук, професор кафедри іноземних мов Житомирського військового інституту імені С.П.Корольова Людмила Канова. Важливість питання розробки планів-конспектів за вимогами стандарту НАТО СТАНАГ-6001 авторка пояснює тим, що у вищих військових навчальних закладах підготовку на курсах іноземних мов проходять військовослужбовці Збройних Сил України, які далі направляються за кордон для проходження військової служби у складі миротворчих підрозділів, миротворчого персоналу, на навчання, а також військовослужбовці, яким знання іноземних мов необхідні для виконання посадових обов'язків. Звернено увагу, що метою викладання навчальної дисципліни «Іноземна мова» є здійснення підготовки слухачів у обсязі, що надає можливість без перекладача навчатись у військових навчальних закладах іноземних держав та виконувати службові завдання в англомовному середовищі. Саме тому ефективні розробки планів-конспектів заняття за стандартами НАТО STANAG-6001 допомагають викладачеві сформувати професійну іншомовну компетентність, яка є складовою професійної освіти Збройних Сил України.

«Вплив музичного мистецтва на мовленнєвий розвиток дітей старшого дошкільного віку» аналізує кандидат педагогічних наук, доцент Рівненського державного гуманітарного університету Наталія Малиновська. У статті підкреслюється взаємозв'язок музичного й мовленнєвого розвитку дітей. Окреслено види музичної діяльності в дошкільному віці, які впливають на формування мовленнєвої особистості дитини, розвиток її музичних і мовленнєвих здібностей. Висвітлено роль та особливості використання в умовах закладу дошкільної освіти українського музичного фольклору як засобу формування національно-патріотичних почуттів дітей та розвитку у них складових мовленнєвої діяльності. Наголошується, що величезний потенціал музичного мистецтва може бути реалізований у тісній взаємодії музичного керівника і вихователя закладу дошкільної освіти.

Науковці Дрогобицького педагогічного університету імені Івана Франка, доктор педагогічних наук, професор Іван Нишак, кандидат педагогічних наук, старший викладач Ярослав Матвісів і аспірант кафедри технологічної та професійної освіти Андрій Улич, висвітлюють «Дидактичні можливості цифрових технологій у графічній підготовці майбутніх учителів трудового навчання». Рациональне використання цифрових технологій у процесі графічної

підготовки студентів уможливорює організацію програмованого контролю навчальних досягнень студентів з використанням автоматизованих систем тестування, комп'ютерний супровід освітнього процесу, віртуальне моделювання об'єктів та явищ, виробничих процесів, автоматизацію різних видів робіт, пов'язаних зі створенням і редагуванням креслярсько-графічної документації. До найбільш дієвих шляхів успішного розв'язання завдань графічної підготовки майбутніх учителів трудового навчання засобами цифрових технологій автори відносять створення і використання цифрових освітніх ресурсів, орієнтованих на реалізацію графічної підготовки студентів, використання спеціальних програмних засобів для автоматизації різних видів проектно-конструкторської діяльності студентів, раціональне поєднання цифрових освітніх ресурсів із традиційними технологіями навчання графічних дисциплін у педагогічних закладах вищої освіти.

«Підготовка майбутніх фахівців дошкільної освіти до психолого-педагогічного супроводу розвитку дітей раннього віку» привернула увагу науковців Київського університету імені Бориса Грінченка, кандидатів педагогічних наук, доцента Олени Половіної та старшого викладача Інни Кондратець. Авторки аналізують сучасні аспекти планування та організації наукового дослідження: запити й очікування суспільства від майбутніх фахівців, окреслення задач викладацького колективу, критерії і підходи до планування та розроблення наукової теми. У статті проаналізовано наукові праці, присвячені питанням науково-дослідницької діяльності в закладах вищої освіти, зокрема особливостям створення освітнього середовища, орієнтованого на дослідження. Йдеться також про переваги й недоліки дослідницьких методів. Висвітлено роль концептуальних підходів у забезпеченні якості та ефективності розгортання науково-дослідницького експерименту. Описано схему реалізації аналітико-констатувального етапу наукової теми кафедри та визначено перспективи здійснення наукового дослідження на наступних етапах.

Специфічну професійну тематику «Значення акробатичної підготовки волейболістів до гри в захисті» пропонують науковці нашої академії, доценти, кандидат наук з фізичного виховання та спорту Віктор Голуб і заслужений працівник фізичної культури і спорту України Володимир Прокопович. Автори виходять з того, що спеціальна акробатична підготовка волейболіста – ефективний засіб гри, за допомогою якої розвивається швидкість, спритність, рішучість та вміння відмінно орієнтуватися в просторі. Ці вміння і якості, життєво необхідні для ефективного засвоєння і практичного використання в складних умовах сучасної гри та ефективної реалізації технічних прийомів гри волейболу в надскладних ігрових ситуаціях, матеріалізуючи їх в позитивний результат. Сучасні умови динаміки, спортивного прогресу та еволюції волейболу передбачають володіння спеціальними фізичними та вольовими якостями, рухливими навичками та вміннями, технічними прийомами. Найважливішим із напрямків оптимальної системи підготовки майбутніх волейболістів високого класу є своєчасне застосування методів акробатичної підготовки для ефективного освоєння і вдосконалення техніки падіння і перекатів, а також логічної послідовності етапів тренувального процесу на заняттях.

Доктор історичних наук, професор Ірина Скальська звертається до тематики особливого актуального звучання – «Формування критичного мислення учнів (на прикладі імперської політики супроти українців)». Авторка статті узагальнює проблеми практичного навчання історії, проведення позакласних заходів, засідань наукового гуртка та визначає особливості формування критичного мислення під час комунікації з учнями; з'ясовує методичні умови ефективного розвитку критичного мислення учнів на прикладі імперської політики супроти українців. У публікації в історичному дискурсі проаналізовано когнітивну війну в часи імперської Росії, яка велася століттями проти українців. Методика вивчення проблеми включає характеристику інструментів когнітивної війни: підміна понять і смислів, заборона власної назви «українець» і заміна її на «малорос», насадження чужої історії, мови і релігії, знищення інтелігенції та історичної пам'яті етносу. Теоретичний матеріал теми, низка практичних і проблемних завдань, орієнтованих на формування ключової компетентності, сприяють формуванню в учнів критичного мислення.

Проблему «Психологія віктимної особистості в сучасному соціальному середовищі» аналізують науковці кафедри педагогіки та психології нашої академії, кандидат педагогічних наук, доцент Володимир Терпелюк і доктор філософії, старший викладач Андрій Заблочий. Вони виясняють концептуальні основи понять «віктимність», «віктимізація», «жертва», «соціальні еталони», «стереотипізація», «атитюд», актуалізують

проблему розкриття змісту цих понять у контексті психологічного стану суб'єкта та його схильності до певної віктимності у конкретній ситуації та відповідно до соціальної норми, в умовах якої з'являються причини перетворення особистості в жертву – і так формуються категорії реальних або потенційних жертв несприятливих умов соціалізації. Звертається увага на характеристики самої особистості та їх домінуюче значення у перетворенні підлітка у жертву, а також на самоорганізацію обдарованих людей, яка сприятиме внутрішньому розвитку та недопущенню віктимності в сучасному соціальному середовищі.

Увагу доцента Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка Світлани Тітаренко привернули «Особистісні якості вихователя закладу дошкільної освіти як важливий складник професійної підготовки». У статті здійснено аналіз психолого-педагогічної літератури з проблеми розвитку особистісних якостей педагога. Встановлено, що успішність професійної діяльності вихователя закладу дошкільної освіти залежить від професійно значущих особистісних якостей, а недостатній їх розвиток є причиною проблем у реалізації професійних завдань. До основних професійних особистісних якостей вихователя закладу дошкільної освіти віднесено загальні, моральні, інтелектуальні та емоційні якості.

«Теоретичний аналіз сутності художньої культури» здійснює кандидат педагогічних наук, доцент Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова Вікторія Ходунова. Вона розглядає загальнонаукові положення щодо проблеми «художньої культури», висвітлює і характеризує з точки зору філософії, культурології, педагогіки джерел різноманітність підходів до визначення поняття «художня культура». Науковець виокремлює понятійно-категоріальний апарат, де «художня культура» розуміється як складне утворення, що об'єднує всі види мистецтва, сприйняття творів мистецтва та матеріальних предметів, які мають естетичну цінність і характеризують масові художні уподобання та смаки того чи іншого суспільства, процес художньої творчості, його результати, систему заходів зі створення, збереження, розповсюдження художніх цінностей.

Розділ «Освіта за рубежом» відкривається колективним дослідженням «STEM-ОСВІТА – формула успіху», здійсненим групою науковців у складі доктора технічних наук, професора Софійського технічного університету К.М.Спірова, магістра Слівенського університету Я.К.Добревої та магістра Лондонського університету М.К.Льєвої. Автори статті пропонують перехід від предметно-центричної організації процесу навчання (вертикальна організація: предмет після предмета) до міждисциплінарної організації (горизонтальна організація: проблемно-орієнтована). Основою для цієї зміни пропонується навчання STEM. Розглядається походження цього навчання та етапи, які воно проходить. Проведено аналіз його цілей та переваг. Також вказано на труднощі його реалізації. М'які навички, отримані під час навчання STEM, включають вирішення проблем, критичне мислення, креативність, цікавість, прийняття рішень, лідерство, підприємливість, прийняття невдач тощо. Незалежно від майбутнього кар'єрного шляху, обраного дітьми, цей набір навичок допоможе пройти довгий шлях, щоб підготувати їх до інновацій. Крім того, за правильною навчальною програмою предмети STEM також дають молодим людям можливість розвинути основні риси, зокрема емпатію, наполегливість та співпрацю. STEM додає якості освітній програмі. Здійснено огляд навчання STEM у Новій Зеландії, Австралії, Англії, США, Індії, Фінляндії, Південній Кореї та Франції. Також розглянуто типи лабораторій для побудови STEM-середовища в навчальних закладах Болгарії.

Науковець Інституту гуманітарних і соціальних наук Національного університету «Львівська політехніка», кандидат педагогічних наук Жанна Шевченко висвітлює «Стратегії розвитку практичної підготовки соціальних працівників у Республіці Польща». В її дослідженні представлено стратегічні лінії розвитку практичної підготовки соціальних працівників і з'ясовано, що процес практичної підготовки цієї категорії фахівців у вищій школі Польщі – це процес поетапних якісних динамічних змін її організації, змісту в теорії й на практиці відповідно до історико-педагогічного процесу становлення. Встановлено, що у вдосконаленні вітчизняної системи практичної підготовки соціальних працівників доцільним є вивчення й виявлення можливостей упровадження прогресивних ідей практичної підготовки фахівців соціальної сфери у польських університетах. Автор статті переконана, що вдосконалення системи практичної підготовки соціальних працівників в Україні, її розвиток адекватно до європейських стандартів можливий за умови активного впровадження прогресивних ідей, зарубіжного досвіду підготовки відповідних фахівців у вітчизняну практику роботи закладів вищої освіти.

БАГАТОГРАННІСТЬ СВІТУ НАУКОВЦЯ І МИТЦЯ

Ніна БАГНЮК

Його творчий світ був настільки багатий, що аж якось важко і боляче говорити про це у минулому часі. Поряд працювала Людина, яку Господь наділив багатьма талантами. І він щедро ділився зі світом своїми науковими та мистецькими досягненнями.

Наш крайнин Григорій Штонь народився в селі Вербовець Лановецького району Тернопільської області. Закінчив Дрогобицький педагогічний інститут та аспірантуру та докторантуру при Інституті літератури ім.Т.Г.Шевченка АН України. Досліджував духовний простір української ліро-епічної прози.

Як науковець-літературознавець, доктор філологічних наук, професор, працював в Інституті літератури ім.Т.Г.Шевченка НАН України, Київського національного університету ім.Тараса Шевченка та нашої академії. Удостоєний Державної премії України ім.Т.Г.Шевченка як член авторського колективу навчального посібника «Історія Української літератури ХХ століття» у двох томах, де відтворив постаті українських письменників Уласа Самчука, Михайла Стельмаха, Григорія Тютюнника, Анатолія Дімарова та Віктора Міняйла.

Як член Національної Спілки письменників України, був автором більше двохсот літературно-критичних і наукових праць, монографій, поетичних збірок «Візії», «Затока муз», книжок прози «Пастораль», «Тернова мушля», «Пообіг часу» та романів «Суд», «Рай», «Містраль», «Форум вічно живих», «Нічні сонця», «Ексклюзив». Двічі був лауреатом літературної премії «Коронація слова».

Як драматург і сценарист, створив низку сценаріїв документальних стрічок («Розкази про мене», «Брати», «Ой горе тій чайці...», «Сторозерзаний Київ») і художніх

Шевченка, професор Микола Курач і його колеги, доценти Олег Василюшин і Роман Дубровський.

Модерували на пленарному засіданні професор ДПУ імені Івана Франка Петро Іванишин і доцент КОГПА ім. Тараса Шевченка Олег Василюшин.

З вітальними словами до учасників наукового форуму звернулися ректор Кременецької гуманітарно-педагогічної академії ім.Тараса Шевченка, професор

Афанасій Ломакович; академік НАН України, директор Інституту літератури імені Тараса Шевченка НАНУ, професор Микола Жулинський; завідувач кафедри української літератури та теорії літератури Дрогобицького ДПУ імені Івана Франка, професор Петро Іванишин і завідувач кафедри української мови і літератури та методик їх навчання Кременецької ОГПА ім. Тараса Шевченка, доцент Віталій Назарчук.

Презентаційні доповіді під час пленарного засідання відкрив доктор філологічних наук, професор Микола Жулинський аналітичним дослідженням «Літературознавець, і письменник... Згадуючи Григорія Штоня». Цікавими спостереженнями «Григорій Штонь здалека і зблизька» поділився доктор філологічних наук, професор кафедри історії української літератури, теорії літератури та літературної творчості Київського національного університету імені Тараса Шевченка Михайло Наєнко.

«Ліричні філософування Григорія Штоня» озвучив доктор філологічних наук, професор кафедри історії української літератури, теорії літератури та літературної творчості Київського національного університету імені Тараса Шевченка Юрій Ковалів.

Академік НАН України, завідувач кафедри полоністики Київського національного університету імені Тараса Шевченка, професор Ростислав Радишевський акцентував на постаті Григорія Штоня в колі філологічної еліти Тернопільщини.

«А українців живий... (На пошану Григорія Штоня)» - таку тему обрав для своєї доповіді доктор філологічних наук, завідувач кафедри романо-германської філології Національної академії Служби безпеки України, професор Володимир Кузьменко.

Науковець Інституту літератури імені Тараса Шевченка НАН України, доктор філологічних наук, професор Лукаш Скупейко розглянув Григорія Штоня як людину, митця й ученого у власних спогадах. Слово про Григорія Штоня з нагоди присвоєння йому почесного доктора Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка зачитала доктор філологічних наук, завідувач кафедри зарубіжної літератури та полоністики Дрогобицького ДПУ імені Івана Франка, професор Галина Сабат.

До програми Наукових читань увійшли наукові розвідки «Модель духовної інтерпретації в студіях Григорія Штоня» (доктор філологічних наук, професор Петро Іванишин; Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); «Література у вимірах мета (на матеріалі есеїстики Григорія Штоня)» (доктор філологічних наук, доцент Тетяна Вірченко; Київський університет імені Бориса Грінченка), «Художні моделі адикції в

п'єсі Г. Штоня «Канон» (аспірантка Тамара Федик; Київський університет імені Бориса Грінченка), «Духовні стрижалі життєтексту Григорія Штоня: дискурс науково-мистецької концептуалізації» (докторантка, кандидат філологічних наук, професор Галина Райбедюк; Ізмаїльський державний гуманітарний університет).

Різновекторний внесок до тематики Читань здійснили науковці Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, кандидати філологічних наук, доценти Світлана Бородача - у літературознавчому дослідженні «Романи Михайла Стельмаха у критичній рецепції Григорія Штоня», Леся Вашків - з аналізом «Духовного потенціалу п'єс Григорія Штоня», Марія Данилевич - в огляді «Жанру сповідального есе у творчості Григорія Штоня» і Тетяна Скуратко - із цікавою розвідкою «Творчість Дмитра Павличка в інтерпретації Григорія Штоня».

Директор Обласного літературно-меморіального музею Юліуша Словацького Тамара Сеніна поділилася спогадами про Григорія Штоня як учасника «Діалогу двох культур», а «Філософські погляди на життя у творчості Григорія Штоня» охарактеризувала у своїй роботі доктор історичних наук, завідувач кафедри історії та методики її навчання Кременецької гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка.

Та, звичайно, найбільш задіяними у підготовці досліджень про свого гідного, світлої пам'яті колегу були кандидати філологічних наук, науковці кафедри

української мови та літератури і методики їх навчання КОГПА ім. Тараса Шевченка». Тема «Улас Самчук в рецепції Григорія Штоня» була предметом наукових пошуків доцента Ірини Комінярської; аналіз есеїв Григорія Штоня здійснила доцент Олена Пасічник; Борис Харчук в рецепції Григорія Штоня зацікавив доцента Олега Василюшина (у співавторстві з учителькою української мови і літератури Кременецької ЗОШ №4). Над «Лінгвістичним аспектами публіцистики Григорія Штоня» працювала доцент Інна Волянчук. З «Авторськими новотворами в художніх текстах Григорія Штоня» ознайомила старший викладач кафедри Ірина Поляк. Разом зі своїми колегами-філологами над підготовкою до Читань працював і нинішній в.о.директора Фахового коледжу, кандидат філологічних наук, доцент Роман Дубровський. У своїх наукових пошуках він зупинився на непростій проблемі «Натурсофія у по-

етичних збірках Григорія Штоня».

Наукова спільнота України продовжує дослідження творчості Григорія Штоня, що знайде своє відображення у наступних Всеукраїнських читаннях.

АКАДЕМІЯ В ЕРАЗМУС+

Василь КУЧЕР кандидат філологічних наук, доцент

Євроінтеграційні прагнення Кременецької гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка знайшли своє відображення у підписанні грантової угоди в рамках програми ЕРАЗМУС+ між Європейською виконавчою агенцією з освіти та культури і координатором проєкту BOOST - Тартуським університетом (Естонія). Реалізація цього проєкту, розрахованого на два роки різнопланової співпраці, розпочалася з 1 березня 2023 року. Наша Академія є одним із бенефіціарів і учасників з-поміж інших закладів вищої освіти України, Польщі та Словенії, серед яких - Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г.Короленка, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, Ізмаїльський державний гуманітарний університет, Мукачівський державний університет, Akademia nauk stosowanych w Elblagu, Uniwersytet na Primorskem, Università Del Litorale.

Асоційованим партнером проєкту, який забезпечуватиме його реалізацію на національному рівні, виступає Міністерство освіти і науки України. До команди учасників-реалізаторів цього проєкту увійшла група науковців Кременецької гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка у складі проректора з наукової роботи, доктора педагогічних наук, професора Миколи Курача; завідувача кафедри іноземних мов і методики їх навчання, кандидата філологічних наук, доцента Василя Кучера; кандидата філологічних наук, доцента кафедри іноземних мов і методик їх навчання Тетяни Семенгін; завідувача кафедри інформаційних технологій та методики навчання інформатики, кандидата технічних наук, доцента Надії Бабій і викладача кафедри інформаційних технологій та методики навчання інформатики Дмитра Клака.

Основний акцент у проєкті зроблено на науково-методичну підтримку регіональних закладів вищої освіти України. З цієї метою в рамках реалізації проєкту передбачено проведення науково-практичних конференцій і тематичних вебінарів. Науково-педагогічні працівники матимуть змогу брати участь у вивченні та вирішенні ряду теоретико-методологічних проблем, зокрема працюватимуть над темами «Цифрові інструменти інтерактивного навчання», «План цифровізації університету», «Міжнародна співпраця університету і грантова діяльність».

Партнери - представники вищих закладів освіти країн Європейського Союзу - допоможуть своїм колегам з України розвинути цифровий, навчальний, методичний і технічний потенціали національних закладів вищої освіти і на цій основі сприяти суттєвому реформуванню інформаційно-технічної бази науково-освітніх установ України.

Передбачається підготовка та проведення заходів конкретного практичного напрямку. Насамперед, заплановано три навчальних поїздки науково-педагогічних працівників національних закладів вищої освіти до партнерських освітніх установ у країнах Європейського Союзу для вивчення та обміну досвідом з методики і практики змішаного навчання. Підсумком продуктивної реалізації зазначених заходів стане започаткування обов'язкового навчального курсу «Студентоцентричний підхід до змішаного навчання» та розробка Дорожньої карти підтримки регіональних закладів вищої освіти України.

ЛЕСИНИ НАУКОВІ ЧИТАННЯ

Ліна ВЕРЕСЕНЬ

У перші дні цьогорічної весни в Україні та світі відзначили 152 річницю від дня народження видатної української поетки Лесі Українки (Лариси Петрівни Косач). З цієї нагоди у Кременецькій гуманітарно-педагогічній академії ім.Тараса Шевченка пройшли наукові читання під назвою «Світлитиметься в небі України свята надія Лесі Українки» з участю науково-педагогічних працівників і студентів академії та наших гостей, які презентували свої наукові доробки та виконували твори авторства Лариси Косач.

Організатор читань – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки, дошкільної та початкової освіти Любов Кравець – дала старт виступам науковим дослідженням «Леся Українка. Особистість. Нація. Світ». «Дворянське гніздо Косачів у художній інтерпретації Івана Дениська та Тамари Скрипки» охарактеризував кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови і літератури та методик їх навчання Олег Василюшин. «Леся Українка: минуле і сучасне» – ця тема прозвучала з уст четвертокурсниці спеціальності «Історія» Валентини Ляковської.

Науковий тонус читань розрядила танцювальна композиція композиція «Веснянка» у виконанні учениць Кременецького академічного ліцею імені Уласа Самчука Анжеліки Ковальчук та Аделіни Нікіфорчук, які займаються у танцювальній студії «Орієнталь» РБК під керівництвом Івонни Запольської.

Здобувачка 11-УІм групи спеціальності «Українська мова і література, історія» Ольга Ониськів озвучила дослідження «Леся Українка на Кременеччині», а студентка другого курсу спеціальності «Українська мова і література» Христина Шелест здійснила аналіз творів Лесі Українки для дітей. Її виступ супроводжувався читанням віршів Марією Кочубей з 21-У групи («Вишеньки») та одноклассницями 12-Ус групи Катериною Ковальчук («На зеленому горбочку») і Софією Павлик («Як дитиною було»).

Третьокурсниця спеціальності «Англійська мова» Надія Пашко внесла свіжі корективи у розмірений хід читань: вона завершила виступ «Цікаві факти з життя Лесі Українки» власною поезією «Незламна Леся». До читання віршів Лесі Українки долучилися студентка 11-ПС групи спеціальності «Психологія» Анастасія Чиріба («Contra spem spero») і наш наймолодший учасник, учень 2-Б класу Кременецької ЗОШ №1 ім.Галини Гордасевич Богдан Ярошук («Вечірня година»).

Близької для себе теми «Музика в житті Лесі Українки» торкнулася кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри мистецьких дисциплін та методик їх навчання Мар'яна Томашівська. Спільно зі студенткою 12-Мс групи спеціальності «Музичне мистецтво» Іриною Матвійчук вони виконали пісню «Досадонька».

Ірина Вітичук, здобувачка 31-У групи спеціальності «Українська мова і література» пролила світло на яскраво поєднані, хоч інколи й полярні риси характеру жінки-борця у своїй замітці «Закохана бунтарка, а не «вічно хвора»».

На унікальному творчому тандемі Лесі Українки та Миколи Лисенка зробила наголос заступник директора з виховної роботи, вчителька української мови та літератури Кременецького академічного ліцею імені Уласа Самчука Віта Шеремета. Крім цього, разом зі своєю колегою, вчителькою мистецтва ліцею Ольгою Гладковською (супровід бандури), вони підготували пісенний дарунок «Давня весна».

До «Тематики еліти у творчості Лесі Українки» звернулася доктор історичних наук, завідувач кафедри історії та методики навчання, професор Ірина Скакальська, а Вадим Чашкін, здобувач 21-І групи спеціальності «Історія», представив відеофільм «Лист із майбутнього».

Програма заходу містила тематичні знахідки науковців кафедри психології та соціальної роботи академії: її завідувачки, кандидата педагогічних наук, доцента Тетяни Новак («Ідея щастя у творчості Лесі Українки») і кандидата педагогічних наук, доцента Маріанни Ярошук («Погляд на особистість крізь призму подолання трагедії»), а також доктора педагогічних наук, професора кафедри педагогіки, дошкільної та початкової освіти Ірини Онищук із темою «Леся Українка та родина Косачів у контексті української культури».

Із технічним забезпеченням заходу відмінно справилися студенти 31-Т групи спеціальності «Трудове навчання та технології» Тарас Киричук і Віталій Дрель.

ЦИФРОВІ СЕРВІСИ ДЛЯ ОСВІТИ УКРАЇНИ

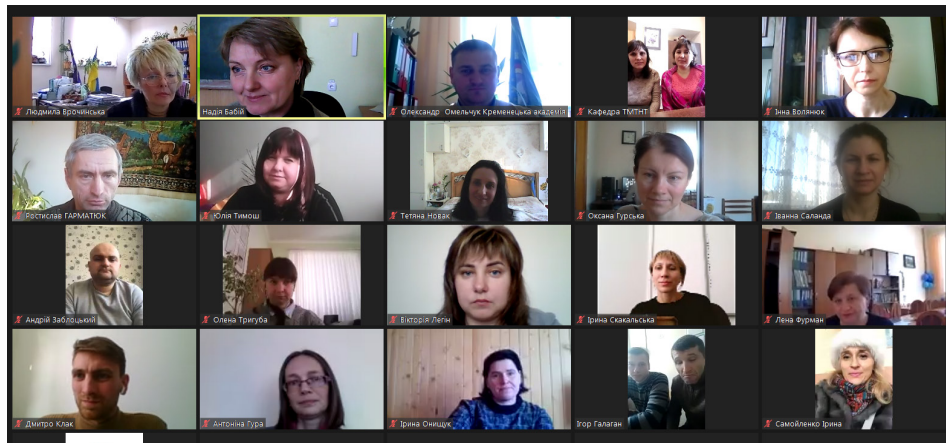
Надія БАБІЙ, кандидат технічних наук, доцент

Міністерство освіти і науки України забезпечило безкоштовний доступ вітчизняних закладів освіти до кращих світових цифрових ресурсів та інструментів. Адже в умовах воєнного стану онлайн та змішане навчання особливо важливі для рівного доступу до освіти та безпеки його учасників.

Сучасні онлайн-курси від кращих експертів, провідних закладів освіти, лідерів індустрії чекають на всіх бажаючих. Пропонується унікальна можливість безкоштовно отримати доступ до платного контенту та платних сертифікатів, цим самим долучитися до багатомільйонної спільноти слухачів зі всього світу.

Уже понад 35 тис. студентів і викладачів приєдналися до платформ Coursera, Udey і Labster та успішно опановують онлайн-курси від Google, Meta, IBM, Microsoft, Amazon Web Services, а також таких провідних університетів світу, як Yale University, California Institute of the Arts, Duke University, Erasmus University Rotterdam та інших. У рамках проєкту «Цифрові сервіси для освіти України» у Кременецькій гуманітарно-педагогічній академії ім.Тараса Шевченка пройшов перший з серії тематичних семінарів для викладачів освітнього закладу.

Відкрила науковий захід завідувач кафедри інформаційних технологій та методики навчання інформатики, кандидат технічних наук, доцент Надія Бабій, яка ознайомила присутніх з метою і завданнями проєкту, з моделями та підходами взаємодії викладачів та здобувачів з платформами онлайн-освіти, а також з етапами реалізації цифровізації навчального процесу

через роботу наших викладачів на різних освітніх платформах.

Продовжив розповідь викладач кафедри інформаційних технологій та методики навчання інформатики Дмитро Клак. Він проаналізував платформи, які вже залучені до згаданого проєкту і здійснив фаховий огляд інструментів онлайн-навчання та ознайомив з алгоритмом реєстрації на згаданих платформах.

Доктор історичних наук, професор Ірина Скакальська завершила наукове зібрання інформацією про успішне проходження курсів, які допоможуть вдосконалити власні знання, поділитися досвідом з колегами, опанувати нові обрії та здобути цінні професійні навички.

ЦІ НЕСПОКІЙНІ ДНІ ЛЮТОГО...

Галина Сеньківська, кандидат історичних наук

Це був переддень роковин розпочатої Росією повномасштабної війни з Україною; на 9-й річницю розстрілу мирного Майдану українська нація віддає шану Героям Небесної Сотні; 10 років тому відбулися події, що дали початок Революції Гідності.

І, безперечно, дуже символічно, що 80 років тому відбулася ще одна знакова подія у житті нашого краю: в ніч з 19 на 20 лютого 1943 року, внаслідок вдало проведеної операції повстанськими відділами під командуванням курінного УПА Івана Климишина (псевдо „Крук“) було звільнено в'язнів нацистської в'язниці міста Кременця.

У приміщенні ДНЗ „Кременецький професійний ліцей“, де в 1920-х – 1950-х роках розміщувалася в'язниця польського, нацистського та радянського окупаційних режимів і поневірялись українські політв'язні, до цієї пам'ятної дати було приурочено погашення поштової марки та конверта спеціальним поштовим штемпелем. Ініціаторами ідеї виступили дослідник, представник ГО „Меморіал Південна Волинь“ Анатолій Соболевський та начальник відділу поштових послуг АТ „Укрпошта“ Ніна Герасименко. Автор графічної роботи марки – Віталій Поворозник.

У рамках ювілейного заходу було проведено тематичну конференцію з участю старшого наукового співробітника Кременецького краєзнавчого музею Єліни Савчук, яка презентувала тематичне дослідження „Лютий 1943. Кременецька тюрма. Визволення“, і кандидата медичних наук, директора Кременецького фахового коледжу ім.Арсена Річинського Петра Мазура, який темою свого виступу обрав біографічну наукову розвідку „Петро та Ганна Рошинські: життя за Україну“. Спогадами про тогочасні події поділилася голова Кременецької районної організації Всеукраїнського товариства „Просвіта“ Лілія Следзінська. Модерував під час виступів дослідник Анатолій Соболевський.

У виконанні ансамблю ліцеїсток прозвучали тематичні пісні, зокрема і Марш Збройних Сил України „Марш нової армії“.

Викладач професійного ліцею Наталія Шпак провела екскурсію в Музеї пам'яті жертв тоталітарних режимів.

Присутні поклали квіти до пам'ятника жертвам сталінських репресій і німецького фашизму. У заходах взяли участь міський голова Кременця Андрій Смаглюк, заступник начальника районної військової адміністрації Алла Злочевська, заступник міського голови Микола Матвійок, начальник відділу КП Тернопільської обласної ради „Тернопільський обласний центр дозвілля „Терноцвіт“ Анатолій Лукашук, заступник директора Тернопільського обласного центру охорони та наукових досліджень пам'яток культурної спадщини Людмила Строцька та її колеги, завідувач відділу історичних пам'яток Сергій Грабовий і старший науковий співробітник відділу історичних пам'яток Володимир Салук, представники громадськості та закладів освіти Кременеччини, Дубенщини, учні та педагоги ліцею-господаря.

Гостями заходу, присвяченого цій надзвичайно важливій історичній події, стали і другокурсники спеціальності «Історія» Кременецької гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка і студенти першого курсу спеціальності «Музичне мистецтво» нашого Фахового коледжу. В час всенародного підйому і боротьби за людську гідність, за Україну, все це, безперечно, залишить глибокий слід у їхніх серцях. Змістовні наукові повідомлення та екскурсія до Музею пам'яті жертв тоталітарних режимів були логічним продовженням цього заходу.

А важливим і приємним його завершенням став дружній жест Анатолія Соболевського, який подарував Академії монографію Ігоря Марчука «Отаман «Тарас Бульба»: між міфом та реальністю», що стане змістовним доповненням для вивчення матеріалів з історії УПА.

МИСТЕЦЬКА ГОРДІСТЬ

У Музеї-Арсеналі Львівського історичного музею експонувалась незвичайна виставка. Українські митці Іван Марчук, Тіберій Сільваши, Назар Білик, Петро Бевза, Андрій Блудов, Юрій Вакуленко, Олексій Сай, Світлана Ратошнюк, Антон Логов, Леонід Колодницький, іконописець Андрій Охоцький перетворили бронеплити на 12 арт-об'єктів з ексклюзивними історіями.

Як розповідає ініціатор та керівник проєкту "АртБроня" Олександр Ковальчук, "моторошні сліди від куль, що ці плити зупинили, розповідають цю історію краще за будь-які слова. Так само й мистецтво вміє розповідати історії та викликати емоції без слів. Тому ми поєднали броню і мистецтво, щоб кожен у світі зміг зрозуміти та відчути важливість життя кожного українця. А потім стануть інструментом для збору на сучасні засоби захисту для українських героїв".

Однак ця історія має ще дивовижніше продовження. В цей час у Львові керівники України, Польщі та Литви провели чергові переговори та підписали спільну декларацію президентів Люблінського трикутника. Під час зустрічі Володимир Зеленський вручив колегам незвичні подарунки: в рамках проєкту ArtArmor спеціально для Анджея Дуди та Гітанаса Науседа

були написані дві додаткові роботи на бронеплитах - ікони «Юрій Змієборець» з прапорами Польщі та Литви.

І що найцікавіше і найприємніше, автором цих творів є іконописець Андрій Охоцький - випускник спеціальності «Образотворче мистецтво» нашої рідної Кременецької гуманітарно-педагогічної академії ім.Тараса Шевченка, який тепер живе і працює в Києві.

Тож музеї наших братніх країн поповняться гідними та красномовними експонатами, польські та литовські митці отримають мотивацію для продовження цього цікавого проєкту, а наша академія вкотре матиме нагоду гордитися своїм унікальним випускником.

ВИЗНАННЯ КУЛЬТУРНОЇ ДИПЛОМАТІЇ

Громадська організація «Грандів, рейтингів та номінацій» благодійна організація «Комітет з громадських нагород України» спільно з експертною радою повідомляють, що Міжнародною премією «Культурна дипломатія» були нагороджені кременчани - директор Обласного літературно-меморіального музею Юліуша Словацького Тамара Сеніна, і випускник КОГПА ім.Тараса Шевченка, різьбяр по дереву, скульптор, майстер народних промислів Василь Петровський, яких ми щиро вітаємо з нагородою.

Міжнародну премію «Культурна дипломатія» вручають за зміцнення міжнародного авторитету України, за розвиток культури, мистецтва, за інформаційну, дипломатичну, благодійну, гуманітарну та громадську діяльність. Мета культурної дипломатії – побудувати довірчі відносини та підтримувати довгострокову взаємодію, вплив на рівень та характер контактів із зарубіжними країнами. Проєкт передбачає вручення Почесної Грамоти й ордена лауреату міжнародної премії «Культурна дипломатія» за зміцнення міжнародного авторитету України, за розвиток економіки, науки, освіти, культури, мистецтва, медицини, спорту, за інформаційну, дипломатичну, благодійну, гуманітарну та громадську діяльність.

У різний час Міжнародною премією "Культурна дипломатія" були нагороджені: Іван Марчук, Наталія Шелелепницька, Олександр Злотник, Анатолій Солов'яненко та багато інших митців.

УСПІШНИЙ МАРАФОН

Ірина ВІТИЧУК

Уже третій рік поспіль я беру участь у Всеукраїнському відкритому марафоні з української мови імені Петра Яценка. Цей марафон зацікавив мене ще на першому курсі. Тоді вперше я, на превеликий жаль, не посіла хорошого місця. Вдруге стала учасником марафону на другому курсі, була близькою до перемоги: допустивши 4 помилки, опинилась на 5 місці у рейтингу.

Цьогоріч на III Всеукраїнський марафон я реєструвалась з великою жагою до перемоги. Моїм бажанням було гідно захистити честь Кременецької гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка, де я навчаюсь.

І нарешті мені таки вдалося посісти призове місце: пройшовши всі 4 етапи марафону, я набрала 103 бали зі 105 можливих. І хоча припустилась двох помилок, та це не завадило посісти 3 місце.

Цього року для проходження марафону зареєструвалось 20565 осіб різних категорій, а до фінальної частини конкурсу дійшли лише 11571 учасник.

Марафон проходив у чотири етапи у тестовій формі. Етап перший – «Культура слова»: 30 тестів, пов'язаних із синонімами, антонімами, емоційно нейтральними та забарвленими словами, архаїзмами, історизмами, діалектними словами.

Етап другий – «Граматика»: тести загалом пов'язані з частинами мови, з правописом слів та словосполучень, із творенням слів.

Третій етап – «Правопис»: на цьому етапі тести були розраховані переважно на знання правил чергування, правопису слів з апострофом, м'яким знаком, правопис власних та загальних назв, подвоєння літер у словах.

Четвертий етап – «Робота з текстом»: було подано на опрацювання два тексти і 15 тестів до них. Дуже важкий етап, адже розрахований не на знання правил чи правопису, а саме на уважність та логіку. Довелося декілька разів перечитувати тексти, щоб вловити саме той прихований підтекст.

Після завершення марафону я отримала Диплом за перемогу в III Всеукраїнському відкритому марафоні з української мови в категорії «Студенти закладів вищої освіти».

З РОБОЧИМ І ДРУЖНІМ ВІЗИТОМ

Микола СИРОТЮК, кандидат педагогічних наук, доцент

Кременецьку гуманітарно-педагогічну академію ім.Тараса Шевченка відвідали Консул Генерального Консульства Республіки Польща у Луцьку Кшиштоф Василевський та Віце-консул Матеуш Маршалек.

Делегацію зустріли проректор із наукової роботи, професор Микола Курач. Почесні гості оглянули навчально-матеріальну і науково-дослідницьку бази Академії, архітектурний комплекс колишнього Кременецького колегіуму, бібліотеку, Акткову залу ім.Тадеуша Чацького, Концертну залу Гуго Коллонтая, Галерею довоєнної фотографії, Музей Михайла Вериківського, Європейський центр вивчення іноземних мов, Мультимедійний центр вивчення польської мови.

Під час зустрічі обговорювали Стратегію реформування і розвитку Академії у Кременці на 2022-2032рр., співпрацю із Генеральним Консульством РП у Луцьку у контексті інтернаціоналізації вищої освіти у м.Кременець та українсько-польське партнерство у сфері вищої освіти.

Фото Сергія КОЛІСЦЬКОГО

ДЕНЬ ЄДНОСТІ – 2023

ІЗ БЛАГОДІЙНИМ КОНЦЕРТОМ

Ліна ВЕРЕСЕНЬ

Коли наші захисники відбивають атаки ворога на передовій, творчі люди пускають в хід зброю мистецтва в тилу, щоб підняти дух людей, втомлених постійними повітряними тривогами, стресами, боєм гірких втрат. А вилучені кошти передають на потреби Збройних Сил України. Автором ідеї та режисером одного з таких проєктів виступила солістка Рівненської обласної філармонії, заслужений працівник культури України Галина Швидків, яка прибула разом зі своїм колективом до нашого сивочолого Кременця. Тут, у залі Гуго Коллонтая

Кременецької гуманітарно-педагогічної академії ім.Тараса Шевченка і відбувся один з їхніх благодійних концертів під інтригуючою назвою «Кременецька ретро-вечірка».

Своє мистецтво кременчанам дарували заслужений артист України, соліст Рівненської обласної філармонії, доцент нашої академії Микола Швидків, заслужений артист України, соліст Львівської Національної філармонії ім.Миколи Скорика Василь Понайда і солістка Рівненської обласної філармонії, заслужений працівник культури України Галина Швидків, баяніст Олександр Михайлів. Виступи пройшли у фортепіанному супроводі концертмейстера Ірини Козачук.

Важому частину виступів склали твори на музику Богдана Веселовського: вальсом «Вина, вина, дівчино» на слова С.Чернецького і серенадою «Гей-га» приємно захопив Василь Понайда; «Попурі на теми пісень Б.Веселовського» і «Перший сніг» прозвучали у майстерному виконанні Олександра Михайліва; фокстром «Ти з любови собі не жартуй» зачарувала Галина Швидків.

Крім цих творів, звучали пісні на музику інших композиторів того часу. Величною глибиною та силою свого голосу порадував представник нашої академії, заслужений артист України Микола Швидків, який презентував ліричні пісні «Скажи мені» (музика П.Гайдамака на слова В.Сосюри) та «Вам 19 літ...» (музика А.Андрухова на слова В.Рябокона). Та найщедрішою виконавицею (що й зовсім не дивно!) виявилася навітмна організаторка проєкту, дійсно заслужений працівник культури України Галина Швидків, яка полонила і зачарувала красою і душевністю виконання творів іноземних авторів: В.Юменса та І.Сізара «Чай удвох» з мюзіклу «Hi, ni Nanetta», Ф.Андре,В.Швандта і Д.Кан «Drem a Little Drem Of Me» та Дж.Керна «Дим» з мюзіклу «Роберта».

Проте не лише музикою була наповнена програма вечірки. Присутні мали нагоду ознайомитись із Кременцем 30-40-х років минулого століття. Цей період, коли молодь була надзвичайно патріотичною і водночас романтичною, коли на наших теренах панувала висока старосвітська культура, ще не розтоптана радянськими визволителями, коли Бона була лисом, а пісні і розваги молоді - веселим і життєлюбними. Про все це повідала у своїх історичних замальовках наша ведуча програми, доктор історичних наук, професор Ірина Скакальська. Вона розповіла історію життя і творчості українського композитора, творця українського танго, вальсу, фокстроту Богдана Веселовського, пісні якого звучали на вечірці, про діяльність кременецької еліти на Волині і в зокрема в Кременці, про Кременецький ліцей, як найбагатший навчальний заклад тогочасної Польщі, і його господарство, про долю патріотичного Костя Місевича - місцевого бандуриста і майстра з виготовлення бандур, про виставку картин митців Володимира Ласовського і його дружини Слави, про «княгиню української духовності» Оксану Лятушинську та лікаря й письменника Василя Кархута, про вируюче в той час театральне життя і про учительський хор у Кременці.

На завершення концертної програми Галина Швидків та Василь Понайда виконали танго Богдана Веселовського із символічною назвою «Прийде ще час» і тим самим подарували переконливу надію на перемогу, радісні та щасливі часи, а також висловили душевну вдячність адміністрації КОГПА ім.Тараса Шевченка і особисто її ректору, професору Афанасію Ломачевичу за підтримку благодійного проєкту та сприяння у проведенні ретро-концерту.

Фото Сергія КОЛІСЕЦЬКОГО та Олени НОВИК

ТВОРИМО ДОБРО РАЗОМ

Наталія ФІГОЛЬ

У рамках проведення Всесвітнього дня соціальної роботи та Тижня соціальної роботи у Кременецькій гуманітарно-педагогічній академії імені Тараса Шевченка відбувся благодійний ярмарок, організований викладачами кафедри психології та соціальної роботи.

Найактивнішими учасниками ярмарку стали студенти першого і другого курсів спеціальності «Соціальна робота», першого та третього курсів спеціальності «Психологія», третьокурсники - майбутні вихователі та першокурсники спеціальностей «Початкова освіта» і «Фізична культура». Додержали також студенти першого та другого курсів спеціальності «Дошкільна освіта» Фахового коледжу з практичним психологом Аллою Фурсик.

Студенти побували у ролі волонтерів: приготували домашні смаколики і пропонували їх купити іншим. Завдяки активній участі у ярмарку здобувачів освіти та викладачів академії вдалося зібрати близько 5000 гривень. Кошти із благодійного ярмарку спрямовані на підтримку Стационарного геріатричного відділення, що в с.Великі Бережці Кременецького р-ну.

Це ж так приємно - разом творити добро! Адже кожен куплений смаколик чи виріб - це радість і користь для нас, а кожна витрачена на них гривня - допомога нашим самотнім стареньким.

НАШІ ПЕРЕМОЖНІ РІЗДВЯНІ ЗІРОЧКИ

Уже майже рік кожне свято, кожен культурно-мистецький захід в містах і селах України відбувалися переважно в екстремальних умовах війни.

Одним із таких заходів став Всеукраїнський дистанційний мистецький конкурс «Золоті зірки Різдва», що традиційно проходив у Харкові з 15 листопада 2022 по 15 січня 2023 року.

На конкурс були запрошені представники закладів освіти, мистецтва, культури України віком від 6 років і старші. Вони мали змогу підготуватися у семи мистецьких жанрах: вокал, хореографія, музика (всі форми та манери виконання), поробки (всі доступні матеріали), театр (малі та великі форми), малюнок і театр мод.

Очолив конкурсне журі Сергій Осолодкін - режисер, сценарист, драматург; заслужений журналіст України, заслужений діяч естрадного мистецтва України; лауреат і дипломант Всеукраїнських конкурсів акторів розмовного жанру; головний режисер Всеукраїнського конкурсу «Таланти багатодітної родини»; арт-директор Art Center «All-Stars International», д.хтоцент (Херсон, Україна). Оцінювали конкурсанти поважні члени журі, окремі з яких з початком війни змушені були покинути рідні домівки: Алла Рехліцька - балетмейстер, заслужений працівник культури України, відмінник освіти України, завідувач кафедри хореографічного мистецтва факультету культури та мистецтв ХДУ, доцент, керівник народного художнього ансамблю танцю «Сузір'я», голова Херсонського обласного осередку Національної хореографічної Спілки України (Прага, Чехія); Ольга Гонабодіна, художник, сценограф, заслужений художник України, член Міжнародної асоціації театрів ляльок UNIMA, член Національної спілки художників України, дипломант Міністерства культури і мистецтв України та Національної спілки художників України. головний художник Херсонського академічного театру ляльок, доцент (Рига, Латвія); Олександра Тарновська - актриса, заслужена артистка України, голова Херсонського осередку Національної спілки театральних діячів України (Німеччина); Любов Фогель - вокалістка, викладач студії професійного вокалу (м. Київ) і Київської академії музики ім.Р.Глієра, директор Херсонської філії Bright school, кавалер ордена «Берегиня України» (Київ, Україна); Анна Кашуба - художник, член Національної спілки художників України, викладач кафедри образотворчого мистецтва факультету образотворчого мистецтва і дизайну Київського університету імені Бориса Грінченка (Київ, Україна); Ірина Шуліка - завідувач художньо-естетичного відділу Херсонського Будинку дитячої та юнацької творчості, керівник зразкового художнього колективу «Студія сольного співу» (Київ, Україна); Ганна Овчарук - керівник зразкового художнього колективу «Студія сольного співу» (Київ, Україна) і Ганна Ходас - хореограф, керівник хореографічної школи (Прага, Чехія).

Учасниками цього мистецького конкурсу стали майже 200 творчих колективів та окремих виконавців. Серед них - студентки Фахового коледжу Кременецької ОГПА ім.Тараса Шевченка Ганна Гоц (31-Мк) і Марія Боднар (11-Мк), яких підготувала до виступів керівник вокального ансамблю «Калина», викладач коледжу Олена Новик.

Та наші дівчата були не лише учасниками мистецьких змагань, тому що їхні виступи засвітили дві переможні різдвяні зірочки у нашій альма-матер: українська народна пісня «Грушечка» та твір «Тече вода» Ігоря Поклада на слова Юрія Рибчинського принесли Марії Боднар II місце, а Ганна Гоц із «Чудового дівчиною» (музикант Володимира Костенка-Київського, слова Івана Кутеня) стала дипломантом I ступеня.

Отож, всупереч повітряним тривогам і ворожим атакам, наперекір озлобленим агресорам і на здивування світу українці живуть, навчаються, працюють і займаються улюбленою творчістю. Хай навіть і з нотками смутку і скорботи. Та з безмежною любов'ю до рідної землі та з переконливою вірою в нашу Перемогу. Вітаємо наших вокалісток і зичимо розвивати свій талант вже у вільній і мирній Україні.

ЗБРОЯ ТАРАСОВОГО СЛОВА

Ніна БАГНЮК

Проходять дні. Біжать роки. Минають віки. А він ніби завжди поряд, постійно з нами: в радості і печалі, у тривогах і спокої, у часи трагічних втрат і героїчних звитяг. Бо він душа України, її відкрита рана, її солов'їна пісня і пророче слово. 209 років тому він вперше побачив світ, вдихнув цілюще повітря рідної землі - і навіки зріднів з нею.

Колектив Кременецької гуманітарно-педагогічної академії, яка з гордістю носить імення Великого Кобзаря, щороку вшановує його пам'ять багатьма культурно-мистецькими заходами. З нагоди Дня народження Тараса Шевченка у залі Гуго Коллонтая відбувся традиційний урочистий концерт «За честь, за славу, за свободу рідної землі» з участю мистецьких колективів та окремих виконавців академії та її Фахового коледжу, а також ведучих - студентки 31-У групи Ольги Гончар та режисера-постановника й автора сценарію Сергія Колісецького.

Вступне слово ведучих про вітчизняного, знаного у всьому світі поета, прозаїка, художника, драматурга, краєзнавця та оспіваної ним козацької доблесті отримало логічне продовження у виступі оркестру народних інструментів під орудою Надії Найчук з «Козацьким маршем» Олександра Смика і Валерія Марченка в інструментальній обробці Валерія Яскевича та солістів Івана Петручика та Макарія Гусака. У супроводі цього ж оркестру солістка Ілона Яловська виконала легендарну пісню Володимира Івасюка (інструментовка Валерія Яскевича) «Я піду в далекі гори», яка нещодавно «відзначила» свій 50-літній ювілей.

Сьогодні, коли тисячі відважних воїнів відстоюють на фронті нашу свободу, волю та незалежність і всі ми переживаємо непрості часи, кожен з нас вірить, що Україна переможе. І ця віра робить нас сильними, мужніми та стійкими.

Хвилиною мовчання присутні вшанували пам'ять усіх військових, цивільних та дітей, які загинули у війні. Тарасові «Думи мої» у виконанні Олександри Бондар та Світлани Марчук стали співзвучними з нашими роздумами про 378 днів з початку повномасштабного вторгнення агресора в Україну, 378 днів страху, болю, сліз і втрат, 378 днів незламності, мужності, героїзму, 378 днів віри, надії та безмежної любові.

Саме любов'ю до рідної землі були сповнені слова української народної пісні «Дивлюсь я на небо» (слова Михайла Петренка, обробка Владислава Заремби), що лінули з уст Макарія Гусака у фортепіанному супроводі концертмейстера Любави Головінської.

Незбагненною магією рідного слова зачарували присутніх українська народна пісня на слова Тараса Шевченка «По діброві вітер віє», твір Павла Дворського «Горнись до тебе, Україно» у виконанні капели бандуристів (керівник - Ірина Харамбура) та українська народна пісня «Ой доле моя» в обробці гурту «БЕЗ ОБМЕЖЕНЬ» та «VRODA» як пісенний дарунок від Олександри Бондар, Олексія Боднара, Світлани Марчук і Ярослава Намчука.

Вся творчість Великого Кобзаря зігріта гарячою любов'ю до Батьківщини, проїнята ненавистю до ворогів і гнобителів українського народу. Все це виразила Марія Дрозда уривком «У всякого своя доля...» із Шевченкової поеми «Сон». А всім нам відомий ансамбль народного танцю «Горлиця» (керівник - Андрій Медецький) розкрив ще одну мистецьку грань українського народу яскравим «Буковинським танцем».

І хоча хор народного співу з керівником Ольгою Пуцик і солістом Іваном Петручиком знову повернув слухачів до невеселих

реалій сьогодення пісню на слова Тараса Шевченка в обробці Олександра Стадника «За байраком байрак», проте цей колектив не змушував довго сумувати, а вселив беззаперечну віру в нашу Перемогу над ворогом пісню Олександра Пономарьова «Україна переможе».

Читаючи твори Тараса Шевченка, ми можемо знайти відповіді на багато питань щодо сьогодення та майбутнього нашої держави. Своє бачення нинішніх подій виразила юна поетка Вікторія Камінська у своєму авторському вірші «Війна, що нас змінила».

Світлана Гураляна висловила свої почуття у фортепіанному виконанні «Прелюдія мі мінор» Василя Барвінського.

Продовжив концерт дует Одарки та Карася із опери Семена Гулака-Артемовського «Запорожець за Дунаєм», в яку вклали ідею любові до Батьківщини солісти Ілона Яловська та Іван Петручик, і пісня Катерини Квітчасті та Руслани Лісової «Гуси - крила білі» у виконанні вокального ансамблю «Калина» (керівник Олена Новик).

«Двома українськими думками» Василя Безкорованого поділилися скрипаль Олег Далекий і концертмейстер Людмила Дацик. Справжнім героєм, що йдуть напролом в Харківській, Херсонській, Миколаївській, Донецькій та Луганській областях, які боронять Маріуполь, Бахмут, Соледар, не маючи для цього достатньо техніки та боєприпасів, присвятив авторські вірші ви-

кладач академії, член Національної спілки письменників України Павло Старух.

І знову повертаємося до пісенних поезій Кобзаря: камерний хор під орудою Алли Афанасенко презентував твір Дениса Січинського «Один у другого питає» та ліричну пісню Станіслава Людкевича «Чи ми ще зійдемося знову» (солісти Ілона Яловська та Іван Петручик).

Як завжди, завершив концертну програму виступ симфонічного оркестру (керівник Володимир Козачок) «Молитвою за Україну» (солістка Галина Хмара), «Фантазією на гуцульські теми» (солісткою Мар'яна Томашівська) та життєстверджуючим «Запорозьким маршем» Євгена Адамцевича.

Упродовж концерту ведучі звертали-ся до присутніх із проханням долучитися до збору коштів на придбання автомобіля для виконання бойових завдань нашому колезі, воїну 108-го окремого гірсько-штурмового батальйону Олександрові Ястремському, який боронить суверенітет та цілісність України у її гарячих точках. Так Тарасове слово будить наші серця до боротьби, стає гострою зброєю там, де захищається кожен сантиметр рідної землі, де виборюється воля нашого незламного народу.

До підготовки та проведення концерту долучилися Інна Ратинська, Василь Райчук, Лев Харамбура, звукооператор Сергій Русаков, а також керівники мистецьких колективів та концертмейстери.

РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКА ВІЙНА І МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ

Ірина Скакальська, доктор історичних наук, професор

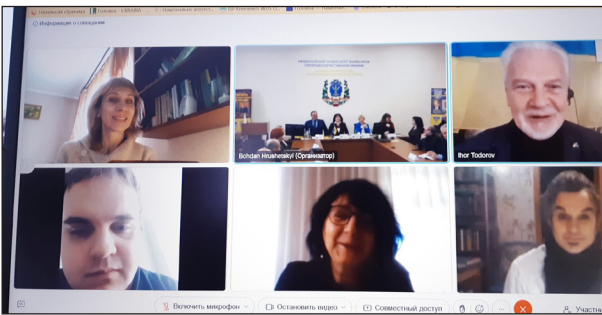
Науковці кафедри міжнародних відносин і суспільних наук гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України у співпраці зі своїми колегами з Інституту політичних і етнонаціональних досліджень імені І.Ф.Кураса НАН України та Ягеллонського університету (Республіка Польща) провели Міжнародну науково-практичну конференцію «Трансформація системи міжнародних відносин в умовах російсько-української війни». Оргкомітет конференції очолював ректор університету, академік НАПН України, професор Станіслав Ніколаєнко, який відкрив пленарне засідання наукового зібрання. З вітальними словами виступили проректор з наукової роботи НУБіП Вадим Кондратюк, відомий дипломат Володимир Огризко, член-кореспондент НАН України, заступник директора Інституту політичних і етнонаціональних досліджень, професор Олександр Майборода, доктор політичних наук, професор Микола Томенко, декан гуманітарно-педагогічного факультету університету Інна Савицька.

Доповідачі пленарного засідання визначали вплив війни на переформатування системи міжнародних відносин (Сергій Федуняк, Чернівці; Дмитро Іщенко, Сергій Галака, Василь Стрілець, Олександр Шевчук, Євгенія Горюнова, Київ; Ольга Морозова, Польща), на євроатлантичний вимір української протидії російській інвазії (Ігор Тодоров, Ужгород; Наталія Іщенко, Велика Британія); виявляли цивілізаційно-ціннісні наративи цієї війни (Юрій Калиновський, Харків; Тетяна Крайнікова), зміст і напрями політичної підтримки та військової допомоги Україні у боротьбі проти російської агресії (професор Костін Кройтору, Румунія; професор Лілія Циганенко, Німеччина; Володимир Калуга, Київ; професор Іон Гелецький, Молдова). Науковці висвітлювали історичні контексти російсько-української війни (Владислав Верстюк, Польща; Валерій Солдатенко, Олена Любошець, Київ). Йшла розмова і про мілітаризацію освітньо-виховної роботи з дітьми та молоддю на окупованих Росією територіях (Борис Дем'яненко, Переяслав), про інформаційну складову російської агресії (Лілія Макаренко, Київ), а також про місце та роль Російської православної церкви у військовій агресії Росії проти України (В'ячеслав Оліцький).

Секційна робота конференції здійснювалася у п'яти проблемно-тематичних напрямках. Науковці, що працювали над проблемою «Російсько-українська війна в системі сучасного міжнародного порядку. Окупація Російською Федерацією Криму та її наслідки», висвітлювали процеси трансформації зовнішньої політики зарубіжних країн і формування нового світового порядку (Сергій Білан, Тетяна Стоян, Артем Бараннік, Егор Волошин, Київ; Вікторія Ребенок, Владилена Сокирська, Суми), особливості, систему та форми і напрями підтримки України в боротьбі з російською агресією (Олег Кондратенко, Київ; Дмитро Осадчий, Суми; Ольга Прончук, Марія Тертиченко, Боярка), геополітичні, соціально-політичні, економічні, екологічні та культурно-духовні складники і наслідки повномасштабної агресії РФ проти України (Наталія Кравченко, Лідія Шинкарук, Леся Ковач, Олександра Шинкарук, Софія Ільченко, Київ; Олексій Коваль, Миколаїв; Юрій Теміров, Вінниця), реакцію світової спільноти на російську агресію (Ірина Тихоненко, Миколаїв; Алла Захарченко, Одеса; Іван Федьович, Малин; Валерія Мариніч, Богдан Грушецький, Сергій Асатуров, Ірина Бариліук, Богдан Кириченко, Кирило Ващенко, Артур Бруслік, Ірина Мельниченко, Антон Алішук, Тетяна Кичкирук, Київ), особливості української дипломатії під час російсько-української війни (Олександр Висоцький, Дніпро). Знайшлося місце і для конкретно-історичного матеріалу: були оприлюднені спогади про російську окупацію Волновахи (Людмила Радченко, Поліна Дідюра, Київ). Значна увага приділена проблемам деокупації Криму, анексованого російськими загарбниками. Науковці розкрили історичну преамбулу проблеми (Юрій Шаповал, Вікторія Хвіст, Богдан Грушецький, Київ; Ольга Прончук, Аріна Кодинець, Боярка), її нормативно-правові аспекти (Андрій Сорокін, Київ), значення Криму як фактора територіальної цілісності

та культурно-духовного суверенітету України (Тетяна Гаць, Катерина Шурубор, Боярка; Людмила Радченко, Катерина Шепеля, Київ), а також аналізували наслідки окупації Криму Російською Федерацією (Анастасія Мадянова, Анна Ухань, Сергій Асатуров, Київ; Ірина Семенюта, Кирило Шевчук, Боярка). В цій же секції прозвучала доповідь «Борис Джонсон та переосмислення українсько-британських відносин», яку підготували представники нашої Академії – доктор історичних наук, професор Ірина Скакальська і магістрантка спеціальності «Історія» Ольга Ониськів.

Проблематика другої секції – «Безпечний вимір міжнародних відносин у контексті російської агресії». Науковці говорили про

кризу архітектури міжнародної та регіональної безпеки (Ігор Дерев'яно, Людмила Лановук, Роман Волошин, Андрій Гольцов, Володимир Кучер, Наталія Шебетюк (Київ), Таміла Герасимчук, Рівне; Сергій Корновенко; Черкаси), про інформаційну війну проти України (Василь Шинкарук, Наталія Шинкарук, Галина Калінічева, Наталія Адамчук, Дарина Мудренко, Сергій Асатуров, Інна Товкун (Київ), Ірина Габро, Артур Фесенко, Вікторія Чорна, Микита Білоусов; Миколаїв) і про гібридну війну як небезпечний виклик сьогодення (Ірина Цимбал, Світлана Паламарчук, Алевтина Гетьман, Ольга Шугалій; Київ). Аналітики приділили увагу питанням інформаційної безпеки України та світу (Дарія Матвеева, Наталія Шевченко, Юлія Гаврилюк, Олеся Рябушкіна, Олеся Шука; Київ), а також продовольчій безпеці окремих регіонів планети (Євген Рибак, Сергій Асатуров, Євгеній Колмацук, Людмила Лановук; Київ).

Дискусія науковців третьої секції «Євроінтеграційні та євроатлантичні прагнення України: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку» розпочалася визначенням правових вимірів європейської інтеграції України (Сергій Асатуров, Андрій Мартинов; Київ), а продовжилася характеристикою механізмів реалізації євроінтеграційних прагнень України (Світлана Ситник, Софія Ковальова, Дмитро Данюк, Ткаченко Ксенія, Київ), де зроблено акцент на співпраці України з міжнародними організаціями і об'єднаннями: у сферах бізнесу (Алла Зінченко, Київ) і культури (Олена Кропивко, Київ), з країнами «Люблінського трикутника» (Ольга Близняк, Острог), з країнами Балканського регіону (Олена Сухушина, Черкаси). Окремим текстом прозвучав аналіз сучасних польсько-українських відносин (Ілона Пухальська, Юлія Секунова; Київ) і нашого співробітництва з іншими країнами Східної Європи (Олександр Герасименко, Софія Миколайчук; Київ; Вікторія Михтуненко, Суми). Окремий блок питань стосувався відносин України з Європейським Союзом в умовах російської агресії (Євгеній Колмацук, Іван Дзісь, Богдана Гладченко, Інна Товкун, Наталія Шевченко; Київ), а також, само собою зрозуміло, із країнами НАТО (Михайло Галушко, Олександр Соколов, Аліна Шкеліберда, Кропивко Олена; Київ; Олена Стукало, Дніпро; Людмила Лис, Марина Ткаченко; Боярка). Доповідачі дали характеристику «Рамштайну» як інструменту протидії російській агресії. Магістрантка спеціальності «Українська мова і література, історія» нашої академії Людмила Мишаківська оприлюднила власну наукову розвідку «Сутність інтеграційних процесів у сучасному світі».

Учасники четвертої секції працювали над тематикою «Культурні, науково-освітні, релігійні та спортивні складові міжнародних відносин в умовах російської агресії: нові тенденції та напрями». Дискурс розпочав ректор університету-господаря, професор Станіслав Ніколаєнко аналізом «Ролі університету та системи освіти загалом у формуванні інформаційної безпеки суспільства

та держави». Доповідачі приділили увагу застосуванню інноваційних форм і методик навчання (Ігор Буцик, Максим Таран; Київ), трансформації освіти в Україні (Ірина Мартинюк, Київ), освітньо-культурному фактору міжнародних відносин (Наталія Шевченко, Київ), особливості навчальної діяльності студентів закладів вищої освіти (Катерина Нагорна, Наталія Шакун, Юрій Дудник, Ірина Мартинюк; Київ), організації дистанційного спілкування (Ігор Буцик, Анатолій Льорчак, Олександр Гребінчак; Київ), інтеграції інноваційних методів навчання у вітчизняну систему освіти (Максим Таран, Марія Голева; Київ) в умовах воєнного стану. Науковці висвітлювали вплив російсько-української війни на патріотичне виховання студентської молоді (Вікторія Зоря, Київ), на формування їх емоційного інтелекту (Наталія Радкевич, Київ), на організацію науково-творчої роботи викладачів і студентів (Юлія Пугач, Київ), на спортивно-масову роботу і всю систему фізичного виховання (Роман Кліх, Дар'я Іванюк; Київ). Йшлося про співпрацю наукових і освітніх установ з міжнародними організаціями в умовах російської агресії (Наталія Сідорова, Катерина Федорченко, Юлія Хауха; Київ), про віртуальну академічну мобільність (Світлана Амеліна, Марина Навальна, Тетяна Вознюк; Київ). Доповідачі визначали світоглядні виміри викладання окремих суспільних дисциплін (Вікторія Шевчук, Миколаїв; Євгенія Шевцова, Андрій Івашківський, Микола Степаненко, Владислав Москаленко; Київ), вплив сьогодення на вивчення іноземних мов (Валентина Стрілець, Наталія Яременко, Катерина Якушко; Київ), української мови та літератури (Людмила Радченко, Валентин Третяк, Аліна Клапчук, Ніна Степаненко, Київ; Вікторія Вірко, Валентина Мусієнко; Боярка) та природничих дисциплін (Олександр Харчук, Київ).

Об'єктом аналітико-дослідницьких пошуків учасників п'ятої секції стали «Цивілізаційні та ціннісні виміри російсько-української війни», зокрема, характеристики людського буття (Олена Мікосянчик, Анастасія Терещенко; Боярка; Валентина Кульченко, Наталія Глуховська; Київ), проблема збереження української ідентичності (Тетяна Бевз, Ірина Бричка, Леся Маценко (Київ), Валентина Молоткіна, Переяслав), консолідація українського суспільства перед російською загрозою (Олег Каракура, Вячеслав Яремчук; Київ), соціально-історичні джерела і фактори російської агресії проти України (Ігор Коляда, Іван Романюк, Тимофій Герасимов; Київ), рівні та особливості російської пропаганди і психологічної війни (Олеся Звєздова, Німеччина; Олена Балацька (Полтава); Ірина Вакулик, Київ). Значна увага була приділена питанням ідеологічного протистояння з російським агресором: опозиції «свій-ворог» (Світлана Харченко, Київ), мовним засобам конфліктогенної інформації (Тетяна Семашко, Яніна Алєєва, Київ), подоланню постколоніального синдрому (Ніна Головченко, Ірина Матвієнко; Київ), образу повоєнного майбутнього України як чинника суспільної консолідації (Юрій Шайгородський, Київ). Була згадана ідея Чорноморсько-Балтійської спілки держав (Ігор Поліщук, Харків), висвітлені аксіологічні засади цивілізованості держав (Людмила Чекаль, Микола Горбатюк; Київ) і громадянському суспільству в сучасних умовах (Аліна Білоус, Тарас Горбатюк, Людмила Клименко; Київ). Окремі доповіді стосувалися міжособистісних стосунків та становленню особистості (Ярослава Зелінська, Київ), формуванню патріотичних ідеалів молоді (Андрій Петрів, Київ), освіти, мистецтва й естетичного виховання молоді (Катерина Берека, Зореслава Захажай, Київ) та релігійного питання у воєнний період (Яна Кушка, Вікторія Будагай, Аліна Рахманіна; Київ).

ДО СПРАВ ДОШКІЛЛЯ

Ірина ОНИЩУК доктор педагогічних наук

Міністерством освіти і науки України спільно з Українським інститутом розвитку освіти за підтримки видавництва «Ранок» було проведено онлайн-навчання з підготовки тренерів за Типовою програмою підвищення кваліфікації керівників (директорів) закладів дошкільної освіти щодо впровадження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти» з метою підвищення методичного та практичного рівнів професійної компетентності педагогічних працівників галузі дошкільної освіти.

В онлайн-навчанні брали участь 95 тренерів з усіх регіонів України, які отримали відповідні сертифікати. Зокрема, викладачі кафедр дошкільної освіти закладу вищої педагогічної освіти, викладачі кафедр (лабораторій) дошкільної освіти закладів післядипломної педагогічної освіти, фахівці центрів професійного розвитку педагогічних працівників, керівники (директори) закладів дошкільної освіти.

Листом Міністерства освіти і науки України за № 1/4093-23 визначено подальшу імплементацію професійного стандарту «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти» закладами вищої та післядипломної педагогічної освіти, центрами професійного розвитку педагогічних працівників, а також Українським інститутом розвитку освіти.

До участі в навчанні було запрошено по 4 кандидатури від області, серед них - викладачі кафедр дошкільної освіти закладів вищої педагогічної освіти, викладачі кафедр (лабораторій) дошкільної освіти закладів післядипломної педагогічної освіти, фахівці центрів професійного розвитку педагогічних працівників, керівники (директори) закладів дошкільної освіти.

Учасницею дієвого навчання була доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки, дошкільної та початкової освіти КОГПА ім.Тараса Шевченка Ірина Оніщук.

Надзвичайно цікавий, практично-орієнтований курс складався з 11 онлайн-занять, на яких розглянуто 10 актуальних тем, з-поміж яких - «Професійний стандарт як ключовий елемент взаємодії ринку праці та управління персоналом (роль та алгоритм впровадження)»; «Структура, основний зміст, можливості застосування Стандарту»; «Стратегічний розвиток ЗДО: стратегічне управління, розвиток, стратегічна комунікація та нормативно-правова компетентність»; «Управління закладом дошкільної освіти: операційне управління, організаційно-методична та комунікативна компетентності»; «Лідерство та партнерська взаємодія: лідерська та емоційно-етична компетентності»; «Організація здорового, безпечного, розвивального, інклюзивного середовища: використання здоров'язбережувальної та проєктувальної компетентностей»; «Безперервний особистісний та професійний розвиток: здатність до навчання впродовж життя та інформаційно-комунікаційна компетентність»; «Індивідуальна траєкторія професійного розвитку керівника (директора) ЗДО як інструмент забезпечення конкурентоспроможності на ринку праці»; «Алгоритм моделювання індивідуальної траєкторії професійного розвитку менеджера освіти та принципи їх реалізації в системі неперервної педагогічної освіти».

Навчання проходило у творчій атмосфері, доповнювалось цікавими активностями, оригінальними завданнями для самостійної роботи та рефлексивними вправами.

Висловлюю персональну вдячність Ользі Косенчук за ефективне модерування, команді професійних тренерів за змістовне наповнення усіх тренінгів, завідувачці кафедри педагогіки, дошкільної та початкової освіти Тетяні Фасолько за довіру і всебічну підтримку та нашим ЗСУ за можливість працювати у цих нелегких умовах війни.

ПЕРЕДОВІ ТЕХНОЛОГІЇ & ОСВІТНІ ІНІЦІАТИВИ

Ірина Скакальська, доктор історичних наук, професор

Інститут модернізації змісту освіти Міністерства освіти і науки України з участю Економічного університету у Вроцлаві та Вищої школи гуманістичної у Сосновці (Польща), Університету національного і світового господарства (Болгарія), Сухумського державного університету (Грузія) підготували і провели VI Міжнародну науково-методичну конференцію «Передові технології реалізації освітніх ініціатив» на базі Університету Григорія Сковороди в Переяславі (Україна). Безпосередню розробку та виконання програми такого представницького наукового форуму забезпечили науковці кафедри соціальних комунікацій, документознавства та інформаційної діяльності університету-господаря. Програмний комітет конференції очолював ректор Університету Григорія Сковороди в Переяславі, професор Віталій Коцур. До складу цього комітету, окрім науковців-господарів форуму, увійшли представники науково-освітніх установ Польщі, Болгарії та Латвії.

Учасників міжнародного наукового дійства вітали ректор Університету Григорія Сковороди в Переяславі, професор Віталій Коцур, проректор з наукової роботи та інноваційної діяльності цього вищого закладу освіти Василь Дудар, завідувачка кафедри – безпосереднього організатора конференції, доцент Алла Зленко, професор Економічного університету у Вроцлаві Єва Панцер-Цибальська і проректор з міжнародних зв'язків Вищої школи гуманістичної в Сосновці Томаш Кук.

На пленарному засіданні конференції була оприлюднена низка доповідей різновекторної спрямованості та різнопланового методологічного навантаження. Науковий дискурс розпочала професор кафедри-організатора конференції Олександра Бородієнко, яка запропонувала своїм колегам-науковцям аналіз безсумнівно актуальної проблематики «Університетська освіта України під час війни: роль публічно-громадського управління». Тандем науковців із Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, професор Микола Москалюк і доцент Наталія Москалюк аналізували процес «Формування інформаційно-комунікативної компетентності студентів засобами сучасних педагогічних технологій». Трибуна пленарного засідання була надана і представнику нашої Академії: доктор історичних наук, завідувачка кафедри історії та методики її навчання, професор Ірина Скакальська оприлюднила власне бачення малодослідженої інноваційної проблематики «Coursera як інструмент реалізації неформальної освіти у контексті інтернаціоналізації навчального процесу». Увагу та інтерес до інноваційної тематики посилила професор кафедри інформатики та інформаційно-комунікаційних технологій Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини Галина Ткачук: вона охарактеризувала «Педагогічний потенціал хмарних технологій на прикладах сервісів Google та Microsoft». Значення та особливості «Закону України «Про медіа» як одного із кроків вступу України до Європейського Союзу» розкривала професор Національного університету біоресурсів і природокористування України Марина Навальна. Завідувач кафедри наукових основ управління Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди, доцент Олена Гречаник висвітлювала «Особливості маркетингової діяльності керівника освітньої установи». На пленарному засіданні конференції прозвучав голос молоді: магістрантка спеціальності «Історія та археологія» Ізмаїльського державного гуманітарного університету Марія Савенко оприлюднила результати власного дослідження краєзнавчого характеру «Джерельна база з вивчення історії українських сіл Бужаку (історичного регіону на Півдні України)».

Науково-методичні доповіді, що прозвучали на секційних засіданнях, були багатими за змістом і різноманітними за методологічною спрямованістю. Пер-

ша секція працювала над проблемою «Інтернаціоналізація навчального процесу та підготовка фахівців світового рівня». Науковці зарубіжних закладів вищої освіти говорили про освітні програми й академічну мобільність в освітніх установах Європейського Союзу (Єва Панцер-Цибальська, Польща), про система та конкретні типові програми вивчення іноземних мов (Жанна Таркубулє, Латвія). До проблем формування іншомовної компетентності студентської молоді зверталися українські науковці (Олеся Скляренко, Переяслав; Людмила Канова, Київ). Частина доповідачів звернулася до висвітлення проблем академічної мобільності здобувачів вищої освіти в її національному та міжнародному аспектах (Алла Зленко і Яна Зленко, Деніс Мірошніченко, Переяслав). Йшлося і про міжнародне наукове співробітництво воєнний час (Віталій Коцур, Переяслав), про інтернаціоналізацію наукової діяльності (Андрій Лисенко – Переяслав) та функціонування системи вищої освіти (Володимир Сіропол, Переяслав). Науковці визначали специфіку діяльності закладів вищої освіти в інформаційному просторі сучасного суспільства (Олена Кравченко, Олександр Майстренко, Переяслав) і характеризували неомоделі освітньої політики в академічному просторі освітньої та наукової діяльності (Наталія Рідей, Київ).

Науковці, які працювали в другій секції, (а це в основному були представники Університету Григорія Сковороди в Переяславі), характеризували «Менеджмент і маркетинг у системі освіти європейських країн». Логічно, що змістом першої доповіді, яка прозвучала на засіданні цієї секції, став «Освітній менеджмент в умовах воєнного стану» (доктор філософії Оксана Луцук). «Інновації в менеджменті освіти» досліджували доцент Віталіна Малишко і магістрант Богдан Петрик. Оригінальну проблематику «Інформаційна структура організації в контексті розвитку інформаційно-комунікаційного менеджменту» висвітлювали доцент Оксана Перчук і магістрант Вячеслав Подкідишев. «Теорія та практика менеджменту в освіті України» склала зміст доповіді, оприлюдненої доцентом Галиною Чабан. В роботі секції брав участь єдиний представник іншого вищого закладу освіти – професор кафедри бізнес-економіки та підприємництва Київського НЕУ імені Вадима Гетьмана Віталій Чабан запропонував тему «Інноваційний менеджмент в освіті України: методи, функції, засоби».

Проблему «Професійна освіта: сучасні реалії та перспективи розвитку» аналізували науковці – члени третьої секції. Вони вивчали роль медіаосвіти у підготовці вчителів-філологів (Юлія Бродюк, Переяслав), методик у використанні цифрових технологій в навчальному процесі закладів вищої освіти (Олена Зубко, Переяслав), висвітлювали процес формування професійної компетентності здобувачів вищої та професійно-технічної освіти, предметних компетентностей фахівців мистецтвознавства, а також у слухачів системи післядипломної підготовки (Олена Бокшиц, Людмила Ісаак, Максим Блакитний, Олена Шпитальова; Переяслав; Олександр Гончар, Київ). Йшлося про моделі формування комунікативної компетентності фахівців різних спеціальностей (Ірина Каменська, Переяслав) і навіть професійної компетентності бібліотекаря (Тетяна Левченко, Переяслав). Фахівці говорили про створення інноваційного освітнього середовища засобами інноваційних педагогічних і цифрових технологій (Іван Сірош, Переяслав). Багато уваги було приділено проблемам інформаційного суспільства, інформаційної культури, інформаційно-комунікаційної безпеки та інформаційної гігієни (Олег Снігур, Валентина Тимошенко, Київ, Валерій Хомич, Переяслав). Особливо йшлося про роль інтерактивних, інноваційних і цифрових технологій у підготовці фахівців різних профілів (Наталія Редзюк, Лариса Ткаченко, Інна Товкун, Переяслав), про можливість використання онлайн-платформ в освітньому

процесі закладів вищої освіти (Вячеслав Різник, Надія Різник, Переяслав). Окремі доповіді мали чітку виховну спрямованість в її моральному (формування ціннісних орієнтацій студентської молоді – Неля Самоїленко, Переяслав) та інтелектуальному (формування інноваційного людського капіталу – Людмила Шимченко, Переяслав) аспектах. Окремим рядком треба згадати наукове повідомлення актуальної тематики «Комунікативні складники інформаційної війни», запропоноване магістранткою Катериною Мельник (НУ біоресурсів і природокористування України).

Тематика четвертої секції «Підготовка документознавців і архівістів у сучасних закладах вищої освіти» є важливою і необхідною для фахівців усіх профілів і рівнів, бо тут йшлося про ресурсну інформаційно-документальну, в тому числі, і літературно-інформативну базу діяльності не тільки різних інституцій, організацій та установ, а також їх колективів і навіть конкретних працівників. Це підтверджує тематика наукових повідомлень, озвучених на засіданні секції: український правопис у нормативно-правових документах (Марина Берестецька, Ізмаїл, медіакомунікації у професійній діяльності документознавців та інформаційних аналітиків (Ольга Юрченко, Київ), електронні ресурси та інтернет-комунікації в інформаційно-документальній сфері (Людмила Божук, Тетяна Кучеренко, Наталія Титова, Київ). Теоретико-методологічні засади формування та використання історико-літературних і документальних джерел в академічній науці та вищій освіті висвітлюють Оксана Костенко та Олеся Ткаченко (Переяслав), а майбутній доктор філософії Дарина Карпюк (НУ імені Михайла Драгоманова) висвітлює процес підготовки бакалаврів інформаційної справи в умовах воєнного стану.

«Організація навчання, програми та напрямки підготовки студентів у сучасному університеті» – таку комплексну, універсальну і навіть глобальну проблему вирішували науковці, що працювали у п'ятій секції. Доповідачі віддали належне інноваційним віянням у процесі підготовки фахівців різних профілів: особливості теоретичної і практичної підготовки педагогів при дистанційному навчанні (Анатолій Брехунець, Наталія Новородовська, Переяслав; Галина Січкаренко, Київ), проектування освітнього середовища у закладах вищої освіти (Людмила Ісаак, Юрій Філоненко, Переяслав), інноваційні технології у підготовці фахівців (Тетяна Левченко, Київ; Наталія Опанасенко, Переяслав), формування інформаційної компетентності майбутніх фахівців (Ярослав Щоголев, Переяслав). Була здійснена актуалізація окремих складових процесу підготовки фахівців у закладах вищої освіти: доповідачі наголошували на важливості формування дослідницької компетентності майбутніх фахівців (Римма Бондаренко, Переяслав), їх громадянської свідомості (Віра Дем'яненко, Переяслав), на оновленні освітніх програм (Володимир Носаченко, Переяслав), на визначальній ролі теоретичної підготовки (Владислав Рубан, Переяслав) і значенні національно-патріотичного виховання майбутніх фахівців (Редзюк Вячеслав, Редзюк Наталія, Переяслав). Науковці говорили про значення та шляхи гуманітаризації освіти (Тетяна Прядко, Переяслав), про особливості формування політичних знань студентів (Алла Рубан, Переяслав), а також про професійно-метричне реноме викладача вищого навчального закладу (Тетяна Шпота, Київ). Доповідачі аналізували завдання, особливості, класичні та інноваційні форми і методи підготовки педагогів дошкільної освіти (Людмила Волкова, Київ), початкових класів (Ірина Василенко, Ірина Мельниченко, Київ), філологічних (Леся Харитоненко, Київ; Людмила Добня, Тамара Товкайло, Переяслав) і економічних (Інна Коркач, Оксана Паламарчук, Переяслав), а також географії (Людмила Воловик, Переяслав).

Особливий фаховий інтерес викликає тематика шостої секції – «Інноваційні методи

навчання: інтеграція передових технологій, наукових досягнень і практичного досвіду». Члени секції висвітлювали питання інтерактивних, інформаційних і проєктних методів навчання, застосування BIM-технологій, інтеграційних та інформаційно-комунікаційних технологій і технологій ситуативного моделювання, мережевих технологій і технологій автоматизованої обробки інформації в навчальному процесі (Вячеслав Адаменко, Київ; Юлія Багно, Світлана Кучеренко, Людмила Леваєва, Валентина Молоткіна, Тетяна Носаченко, Людмила Ісаак, Андрій Вільчинський, Переяслав; Наталія Гром, Інґа Лазарєва, Світлана Курило, Людмила Зіброва, Переяслав-Хмельницький; Світлана Доценко, Олександра Холтобіна, Вікторія Лебедева, Харків). У полі зору науковців залишається методика здійснення дистанційного навчання (Олександр Васенко Переяслав; Світлана Гриценко, Переяслав-Хмельницький; Андрій Телегуз, Ірина Телегуз, Київ) та методика використання цифрових освітніх платформ і цифрових технологій у підготовці фахівців різних спеціальностей (Ірина Дружкова, Наталія Петрова, Одеса; Людмила Ісаак, Катерина Бакунець, Олександр Осадчий, Переяслав). Доповідачі висвітлювали інноваційні аспекти організації виробничої практики студентів (Олена Берестецька, Ізмаїл), застосування «практикуму комп'ютерних презентацій» (Катерина Климова, Київ), впровадження особистісно-орієнтованих технологій (Каєри Ковальська, Переяслав), технологію оволодіння діджитал-професіями (Тетяна Кузнєцова, Євген Кузнєцов, Наталія Олішевська, Переяслав), фахівці говорили про застосування інноваційних методів і форм викладання і вивчення програмних дисциплін у закладах вищої освіти, зокрема, навчальних предметів дошкільної (Вікторія Ходунова, Київ) та початкової освіти (Олена Сергійчук – Переяслав), природничих дисциплін (Валерія Мічуда, Борис Чернов, Переяслав), української та зарубіжної філології (Наталія Черниш, Переяслав, Тетяна Семашко, Київ), суспільних дисциплін (Людмила Хмельницька, Переяслав). Окремі доповідачі охарактеризували особливості функціонування та взаємозв'язку інформаційного та освітнього просторів сучасного суспільства (Лариса Харченко, Дмитро Ткаченко, Переяслав; Василь Козій, Переяслав-Хмельницький, Костянтин Галюк, Київ).

Актуальну за всіма ознаками, вимірами та вимогами проблему «Теоретичні питання документознавства, архівознавства та джерелознавства в умовах розвинутого інформаційного суспільства» вивчали науковці – члени сьомої секції. Бо збереження та ефективне використання джерельно-документальної бази виступає основою і гарантією інформаційного забезпечення формування і розвитку всіх галузей наукового знання, ефективної діяльності науково-освітніх інституцій. Фахівці говорили про форми та зміст, особливості отримання, оформлення та використання документальних джерел та інформаційних матеріалів. В центрі їх уваги були тенденції розвитку української термінографії (Наталія Передерій, Київ), епістолярна спадщина в архівних установах (Віктор Ткаченко, Переяслав), електронні джерела та електронний документообмін у практиці сучасного архівознавства (Тетяна Ткаченко, Ірина Березанська, Переяслав), інформаційна робота архівів і бібліотек (Яна Білан, Київ; Лоза Вячеслав, Олена Хмельницька, Сергій Улько, Ігор Довжук, Роман Коцур, Марія Пангелова, Оксана Лазоренко, Переяслав; Ігор Шкарлат, Київ), роль документів в управлінській діяльності (Ірина Гагаріна, Павло Дрок, Тетяна Шинкар, Переяслав; Євгенія Тягнирядно, Одеса). Важливо, що виступаючи висвітлювали питання інформаційної безпеки України (Артем Плужник, Оксана Плужник, Тетяна Соловйова, Василь Дудар, Переяслав; Олексій Остапчук, Глухів, Олена Ісайкіна, Київ), а також конкретні питання функціонування інформаційного суспільства.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОСВІТИ: ВІД ШКОЛИ – ДО УНІВЕРСИТЕТУ

Ірина Скакальська, доктор історичних наук, професор

Міністерство освіти і науки України на базі Національного авіаційного університету організувало IX Міжнародну науково-практичну конференцію «Актуальні проблеми системи освіти: заклад загальної середньої освіти – доуніверситетська підготовка – заклад вищої освіти». В роботі конференції брали участь 33 вищих закладів освіти із 18 країн Європи, Азії, Північної Америки. Організаційний комітет наукового форуму, до якого входили науковці України, США, Великої Британії, Німеччини, Арабських Еміратів, Естонії, Латвії, Словаччини, Чехії, Азербайджану, Туреччини, Грузії, Пакистану, Узбекистану, Казахстану, Ізраїлю та Індії, очолювала проректор з міжнародного співробітництва і освіти Національного авіаційного університету, професор Ірина Зарубінська. Вона і відкрила пленарне засідання конференції, що проходила на платформі Zoom.

Національну науку та освіту на пленарному засіданні представили завідувач кафедри базових і спеціальних дисциплін Університету-господаря конференції, доцент Ольга Бруяка («Організація навчання на підготовчому відділенні НАУ в мовах воєнного стану»), професор ДУ «Інституту медицини праці імені Ю.І.Кундієва» НАМН України Майя Верголяс, науковець цього Інституту Олена Брантова, а також науковець Мелітопольського ДПУ Олександр Верголяс («Освіта і наука України в умовах воєнного стану»), науковець кафедри відкритих освітніх систем та інформаційно-комунікаційних технологій Університету менеджменту освіти НАПН України Мирослав Андрос («Віртуальне освітнє середовище: вітчизняні реалії»). Від зарубіжних учасників конференції на «дистанційну» трибуну пленарного засідання піднімалися науковці-фахівці різних галузей науки і освіти з Естонії, Туреччини, Об'єднаних Арабських Еміратів і Грузії: професори Таллінського технологічного університету Жан Альвер і Ленте Альвер, доцент Бінгольського університету (Туреччина) Касім Татліоглу, доктор філософії Британського університету в Дубаї (ОАЕ) Мохаммад Джамал, професор Грузинського національного університету (Тбілісі) Лія Еліава.

Проблематика першої секції – «Психолого-педагогічні засади розвитку особистості». Зарубіжних аналітиків представляв професор Університету Наджметина Ербакана (Туреччина) Абдукадир Кабадайі конкретною педагогічною проблематикою «Вплив мультимедіальних на розвиток дошкільників». Науковець Національного авіаційного університету Наталія Гордієнко характеризує профорієнтацію як складову психологічної компетентності майбутніх психологів, її колега Валентина Свентицька – роль особистості вченого в розвитку науки, а науковий працівник Тернопільського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти Оксана Жизномирська – психологічну безпеку особистості в умовах воєнного стану. Науковий співробітник Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна Іван Заєць висвітлює особливості інтроверсії як важливої психологічної характеристики особистості, а його колега із Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України Ірина Зубіашвілі – основні ознаки кризи розвитку в професійній педагогічній діяльності. Медіаграмотність як складник змісту літературної освіти учнів початкових класів стала темою виступу доцента Рівненського державного педуніверситету Лідії Іванової. До теми «Формування особистості дитини у педагогічному та психологічному дискурсі» звернулися провідні наукові співробітники Інституту спеціальної педагогіки та психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України, професори Вадим Кобильченко та Ірина Омельченко; аспірантка цього Інституту Жанна Кондратюк визначає структуру та особливості дослідження професійної ідентичності фахівців. Професор Західно-українського національного університету Вікторія Мельник говорить про вплив стресу на розвиток особистості. Мистецький акцент звучить у виступах директора київського Центру допроефесійної підготовки обдарованої учнівської молоді Тетяна Петровська («Розви-

ток образного мовлення а уроках поезії») та заслуженого працівника культури України Ірини Якубовської («Розвиток особистості засобами музичного мистецтва»). У цій секції виступили представники нашої Академії: завідувач кафедри психології та соціальної роботи, доцент Тетяна Новак («Мотивація досягнення успіху учасників освітнього процесу») і магістрантка Катерина Оленіч («Педагогічні умови формування SOFT SKILLS у дітей старшого дошкільного віку»).

Науковці другої секції працюють над темою «Неперервна освіта як чинник професійного розвитку самореалізації особистості». Власне бачення цієї проблематики першим оприлюднив представник зарубіжної освіти, професор Університету Наджметина Ербакана (Туреччина) Абдукадир Кабадайі в доповіді «Вплив інтерактивного читання книг на розвиток дошкільників». Виступи окремих наших науковців прозвучали англійською мовою: наукового співробітника Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна Алли Сомко (самоосвіта як необхідна умова професійного розвитку), представників Хмельницького НУ, професора Олександра Диха і доцента Олександра Рудюка, доцента Ніжинського ДУ імені Миколи Гоголя Ніни Останіної, доцента Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна Ігора Радомського, науковця Херсонського Центру науково-технічної творчості учнівської молоді Тетяну Тарасову (особливості, значення та проблеми неперервного навчання). Зосереджуються фахівці на завданнях, на форматах, методології структурування, на вирішенні конкретних методичних питань корпоративного навчання (Ольга Баніт, Київ), професійного розвитку викладачів в умовах освітніх інновацій (Сергій Гловацький, Черкаси), формування професійної культури працівників позашкільної освіти (Тетяна Зінченко, Ніжин) та інформаційно-аналітичного забезпечення системи післядипломної освіти (Людмила Лузан, Харків). Методикою професійного розвитку вчителів мистецьких дисциплін турбувалися доцент Світлана Ковальова (Київський ОІППО) і викладач-методист Маргарита Лук'яненко (Борщагівська мистецька школа). Аналізували доповідачі питання роботи закладів передвищої освіти (Валерій Ружицький, Біла Церква) та системи підвищення кваліфікації викладачів педагогічних профільів (Марина Скрипник, Тетяна Кравчинська, Наталія Волинець (Університет менеджменту освіти НАПН України).

Проблема «Інноваційні технології в підготовці висококваліфікованих фахівців» об'єднала аналітичні зусилля членів третьої секції. Науковці Хмельницького національного університету Олександр Рудюк і його молодші колеги Маркіян Барнич і Олександр Гуменюк запропонували англомовний варіант вирішення проблеми «SOLIDWORKS як інноваційний спосіб дослідження». Індійський науковець, доцент Д.Равідран озвучив інноваційну тему «Методи навчання з використанням новітніх технологій професійної трансформації». Представник Таджикистану, викладач Університету імені академіка Б.Гафурова (м. Худжаканд) Сайданвар Умаров говорить про «Використання технології CASE-STAD у викладанні природничих дисциплін». До проблеми використання інноваційних методик і технологій у навчальному процесі звертаються науково-педагогічні працівники українських вищих закладів освіти, які висвітлюють дистанційні платформи вивчення програмових дисциплін (доцент Марія Бистра, Київ; викладач Інна Мельникова, студентка Анастасія Демченко), інноваційні технології підготовки учителів загальноосвітніх шкіл (доцент Олена Волярьська, Київ; професор Олена Гомонюк, Хмельницький; доцент Мар'яна Левко, Львів; викладач Оксана Лиса, Чернівці), онлайн-курси як інноваційна технологія навчання (доценти Тетяна Говорун і Олена Білоус, старший викладач Христина Берладі, аспіранти Кирило Ханюков, Віталій Варакін, Суми; доцент Олена Федько, Київ), викори-

стання комп'ютерних програм (старший викладач Альона Дяденчук, Запоріжжя; доцент Валентина Козицька, Київ), специфіку вивчення нанотехнологій (професори Ігор Богданов і Яна Ситчикова, доценти Анастасія Попова і Сергій Ковачов, Бердянськ), цифрових технологій (професор Галина Ковальчук, Київ; аспірант Чжан Кай, Харків; вчитель Ольга Рудак, Тернопіль; викладач Інна Мельникова, студенти Денис Бойко, Діана Петренко, Суми), коучингових технологій (доценти Тетяна Петренко, Валентина Санжаровець, Київ), а також кейс-технологій (доцент Оксана Приходько, Київ). Привернули увагу учасників конференції доповіді про інформаційні технології (доцент Людмила Пилипчук, Херсон), про особисті кейси здобувачів вищої освіти (докторант Ганна Супрун, Київ), про використання медіаосвітніх ігор (доцент Людмила Лук'яник, Рівне), про використання сучасних таск-менеджерів (доценти Ольга Пуляк і Наталія Мироненко, Кропивницький), про інклюзивний підхід до підготовки навчальних занять (викладач Ганна Б'янка, Ніжин; доцент Ірина Маслянікова, магістр Юрій Герасименко, Київ). Не залишили поза полем зору доповідачів і класичні навчально-освітні проблеми в їх новітньому прочитанні: використання наочності в сучасному навчальному закладі (професор Вячеслав Головань, доценти Марина Горліченко і Михайло Дроздов), творчість у формуванні професійної компетентності (викладач Юрій Баніт, Київ), застосування методів психотерапії у фаховій роботі (доцент Тетяна Павленко, Київ), удосконалення професійного супроводу майбутніх фахівців (доцент Зоряна Охріменко, Київ). У цій же секції з доповіддю «Формування креативної особистості студента вищого закладу освіти в період проходження навчальної практики» виступила доктор історичних наук, завідувач кафедри історії та методики її навчання, професор Ірина Скакальська.

Учасники четвертої секції вирішували проблему «Удосконалення педагогічної майстерності як пріоритетний напрям професійного розвитку». Піднімалися питання організації та забезпечення ефективності дистанційного навчання в умовах воєнного стану (вчитель Ольга Біланова, Кривий Ріг), методів, форм і засобів оптимізації навчального процесу з інформатики, природничих і фізико-математичних дисциплін (доцент Анастасія Закусило, Київ; вчитель Сергій Кулініч, Охтирка), підвищення рівня викладання мистецьких дисциплін (мистецтвознавець Євген Цюрупа, Одеса) і ролі неформальної освіти в розвитку професійних компетентностей сучасного педагога (аспірант Оксана Мартин, Мукачеве). Напрями вдосконалення педагогічної майстерності та науково-теоретичного рівня викладання профільних навчальних дисциплін стало предметом аналітичних виступів багатьох членів секції: психологічна готовність вчителя до творчої педагогічної діяльності (професор Наталія Павлик, Київ), удосконалення кейсу профдіагностичних методик (науковий працівник Алла Шевченко, Київ), роль методичної роботи закладу освіти (старший викладач Світлана Шеремет, Одеса), форми індивідуальної роботи викладача з підвищення рівня викладання фахових дисциплін (професор Олена Школа, доцент Олена Фоменко, магістрант Дмитро Дяченко, Харків). Форми і шляхи підвищення науково-теоретичного і методичного рівня роботи викладачів-предметників як пріоритетних напрямів їх професійного зростання визначали педагогічні працівники Кременецького медичного коледжу імені Арсена Річинського, директор Петро Мазур, викладачі Тетяна Яворська і Тетяна Матійців.

Тематику глобального змісту «Сучасна освіта і наука: проблеми, перспективи, інновації» обрали учасники п'ятої секції. Частина доповідей була озвучена англійською мовою: «Особливості прийому до закладів вищої освіти осіб з тимчасово окупованих територій Донецької і Луганської областей» (професор Людмила Лактіонова, Київ), «Флекція морфема» (доктор філософії Мумінжан Абдулаєв,

Хунджанський ДУ, Таджикистан), «Робота в цифровому освітньому середовищі: за і проти» (викладач Ірина Опаренюк, Вінниця), «Використання SOLIDWORKS в сучасній освіті та науці» (доцент Олександр Рудик, Хмельницький) і «Формування екологічного мислення у старшокласників» (асистент Сайданвар Умаров, Хунджанський ДУ, Таджикистан). Продовжують привертати увагу науковців організація дистанційного навчання у воєнний час (доцент Алла Мельник, Київ; викладач Оксана Белінська, Фастів; викладач Юлія Есько, Кривий Ріг; викладач Інна Мельникова, Суми), використання елементів педагогічних інновацій в діяльності різнопрофільних закладів освіти (доценти Галина Гайович і Галина Осика, викладач Людмила Гурська, Київ; доцент Галина Пахольчук, Вінниця; викладачі Олена Ярема й Олена Волошина, Броди). Значна увага приділена характеристиці специфіки, сучасних напрямів, форм і моделей розвитку закладів вищої освіти: тенденціям індустрії 4.0 (доцент Ольга Демченко, Ізмаїл), формуванню позитивного іміджу ЗВО (педагоги Анатолій Коломієць, Любов Луценко, Кривий Ріг), моделям розвитку університетської (аспірант Михайло Корнійчук, Житомир), а також середньої (аспірант Катерина Кришинець, Мукачеве) освіти, тенденціям стимулювання до розвитку європейських університетів (професор Ольга Попело, Чернівці). Окремо йшла розмова про особливості функціонування вищих закладів освіти європейських країн: Нідерландів (доцент Віктор Сіткар, Тернопіль), Великобританії та Німеччини (доцент Тетяна Сергієнко, магістрантка Ірина Мельничук, Дніпро), Польщі (доцент Геннадій Черевичний, Київ), Ірландії (доцент Тетяна Фурс, Луцьк).

Висвітлювалися конкретні навчально-методичні питання підготовки фахівців різних профільів: сучасна методика оцінювання знань студентів (професор Ольга Гулай, доцент Василина Шемет, Луцьк); формування загальноосвітніх і фахових компетентностей (педагог Ольга Косецька, Кривий Ріг; аспірант Оксана Мартин, Мукачеве), здійснення асинхронного навчання (доцент Галина Брославська, Харків; професори Ігор Богданов і Яна Сичикова, доценти Сергій Ковічев і Анастасія Попова, Бердянськ). Доповідачі пропонували вирішення конкретних методичних питань підготовки фахівців: формування національної ідентичності засобами живопису (вчитель-методист Інна Божко, Фастів), використання точних наук у дизайні-освіті (професор Юрій Дорошенко, доцент Валерій Сафронов, Київ), методика роботи педагога з учнями з особливими потребами (доцент Олександр Козинець, магістрантка Олена Литвиненко, Київ; вчитель-методист Віта Назаренко, Кривий Ріг), забезпечення економічної грамотності студентів технічних спеціальностей (професори Алла Озеран, Михайло Коцулатрий, доценти Олена Бірюк, Рената Коршикова, Олена Чух, магістрантка Тамара Михеєва, Київ; доцент Віта Павленко, Житомир; професор Віра Чиж, доцент Валентина Гавриленко, Черкаси; доцент Вячеслав Славич, вчителька Анна Славич, Херсон). Значної уваги доповідачі надали процесу формування цифрової компетентності та використання цифрових технологій (доценти Марина Ростока і Людмила Кондратова, Київ; викладач Інна Мельникова, магістрантка Тетяна Бобирева, Суми). Науковці акцентували на роботі навчальних закладів в умовах російської агресії. Насамперед йшлося про надання психологічної підтримки учасникам навчального процесу під час воєнного стану (професор Тетяна Яблонська, доцент Ірина Іванюк, магістрантка Катерина Базір – Київ). У цій секції виступили представники нашої Академії: доцент кафедри педагогіки, дошкільної та початкової освіти Оксана Доманюк аналізувала «Використання ідей Вальдорфської педагогіки у різновіковій групі закладу дошкільної освіти», а магістрантка Марія Музичка висвітлювала процес «Формування соціальної компетентності та навичок фінансової грамотності у дітей старшого дошкільного віку».

ОБ'ЄДНАЛИСЯ ЛЮБОВ'Ю ДО МОВИ

Ольга ГОНЧАР

Трагічні події, що тривають в Україні з 24 лютого минулого року, довели: українська мова не тільки надзвичайно милозвучна, солов'їна; вона надважлива, потужна, прагматична, сильна, відновлена, відроджена і виступає основним чинником розвитку суспільства. Сьогодні українська мова відкриває нову сторінку в нашій історії та дає унікальний шанс показати її антропологічну, соціолінгвістичну, діалектологічну розмаїтість.

Свідченням цього став випуск усного журналу до Міжнародного дня рідної мови, організованого членами гуртка «Українське слово: системні зв'язки в мові та мовленні» Кременецької гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка.

Тематичний захід відкрився вступним словом кандидата філологічних наук, доцента Інни Оверківни Воляннюк. Його продовжили юні знавці рідного слова, котрі ознайомили присутніх із поезіями про рідну мову. Зокрема, студентки 21-У групи Марія Кочкубей та Олена Дrajньовська розпочали виступи із декламації вірша Миколи Лотоцького «Не говори: в нас мова солов'їна!». Детально з історією свята ознайомили магістрантки 11-Ум групи Олена Дячук та 11-УІм Юлія Кононьчук.

Студентки 11-У групи Анастасія Бухало та Юлія Ковалик підготували презентацію до дня рідної мови. Цікавими фактами про мову поділилися Христина Шелест і Софія Масло (21-У група). Красу поетичного слова продемонстрували студентки 12-Ус групи: Катерина Ковальчук прочитала вірш Сидора Воробкевича «Мова рідна, слово рідне!», Софія Павлишин – твір Сергія Жупанина «Рідна мова», Анастасія Форсюк – поезію Любові Забашти «Рідна мова». До свята долучилися й інші учасники. Зокрема, студентка 41-У групи Маріанна Доберчак продекламувала твір Олени Пчілки «Рідне слово».

Заключною частиною заходу став репортаж студенток 31-У групи. Владислава Українець провела цікавий усний екскурс «День рідної мови, або Звідки наше слово набирало сили. Шлях української мови до світового визнання» Ольга Яворська торкнулася принципової теми

«Сестринський зв'язок. Що означає спорідненість мов та який неочікуваний зв'язок української мови з іншою, нібито слов'янською, необхідно назавжди розірвати». Болючу проблему «Не забудеться ніколи. Хто насправді та скільки разів намагався знищити українську мову та чому її сила не зникає століттями?» порушила Софія Борак. Ольга Гончар здійснила історичну розвідку «Війна дикунів проти цивілізованого світу. Наскільки важлива мова та чому. Переслідування україномовної інтелігенції упродовж століть. Висміювання мови чи показ неосвіченості?». Актуальним виявилось журналістське дослідження Ірини Вітичук «Українська мова –

м'яка сила перемоги. Героїзм, винахідливість, стійкість і натхнення – це синоніми до якого слова? І чи сприяє мова зміцненню держави?». Під час репортажу Борак Софія взяла інтерв'ю у виконавця обов'язків директора Фахового коледжу КОГПА ім. Тараса Шевченка Романа Олександровича Дубровського.

Таким чином, на «сторінках» усного журналу переплелися українська мова, література, історія та журналістика, які були тематично пов'язані із Міжнародним днем рідної мови. Безперечно, що всі учасники заходу об'єдналися ще більшою любов'ю до українського слова.

МОВА – СУТНІСТЬ СВІДОМОСТІ

Вікторія КАМІНСЬКА

Для кожного українця зараз настав час скорботи і пригнічення. Тому рідна мова – це одна з ознак, які об'єднують нас. Українську мову та культуру споконвіків придушують і намагаються стерти з історії, та українці щоразу доводять протилежне.

Багато видатних діячів, як українських, так і зарубіжних, плекали українське слово, віддавали за нього власне життя. Тому ми не маємо права забувати про це і повинні продовжувати їхню справу.

З нагоди Міжнародного дня рідної мови в нашому Фаховому коледжі відбувся лінгвістичний брейн-ринг. У заході брали участь студенти 21-Дк та 11-Рк груп, магістранти-філологи КОГПА ім. Тараса Шевченка та викладач-словесник Наталія Яцюк.

Присутні змогли дізнатися багато нового й цікавого про нашу мову, вдосконалити свої

комунікативні вміння та підтримати улюблену команду. Всі учасники мовознавчого брейн-рингу одержали заохочувальні призи від первинної профспілкової організації студентів (голова Володимир Притула), адже в таких змаганнях завжди перемагає любов до рідного слова.

У теперішній нелегкий час дуже важливо плекати та шанувати українське і єднатися задля спільної перемоги. Бо, як писав свого часу визначний учений-історик, поет, громадсько-політичний і церковний діяч Іван Огієнко, «мова – це наша національна ознака, в мові – наша культура, сутність нашої свідомості».

Фото Вікторії КАМІНСЬКОЇ

ІІ «БЕЗСМЕРТНИЙ ДОТИК ДО ДУШІ»

Ірина ВІТИЧУК

Поезія – це музика душі, найдавніший духовний скарб людства. Вона втамовує душевну спрагу, пробуджує в людині радість життя, співпереживання, любов до краси. Кожен знаходить в ній щось своє, близьке і зрозуміле.

З нагоди Всесвітнього дня поезії у Кременецькій гуманітарно-педагогічній академії ім. Тараса Шевченка відбулися традиційні поетичні читання. Любов до поетичного слова об'єднала представників різних спеціальностей академії на чолі з їх наставником, кандидатом філологічних наук, доцентом Інною Воляннюк.

Літературний захід відкрила другокурсниця спеціальності «Українська мова і література» Христина Шелест вступним словом «Значення поетичного слова у житті людини». Програма Читань складалась із двох частин: авторські поезії та вірші улюблених поетів.

Із власними творами присутніх ознайомили майбутні вчителі англійської мови і літератури, третьокурсниця Надія Пашко та першокурсниця Ірина Білецька, представники спеціальності «Українська мова і література» Софія Павлик і Катерина Ковальчук, а також їхні колеги-«нефілологи» Анастасія Омельчук з 11-Пс і Маргарита Захарчук з 21-Ф груп академії, а також Вікторія Камінська з 31-Ток групи Фахового коледжу.

Свої авторські поезії зачитали й наставники студентства, кандидат філологічних наук, доцент Роман Дубровський і молодий викладач, член НСЖУ Павло Старух.

Другу частину програми підготували виключно майбутні українські філологи: Катерина Ковальчук прочитала вірш Тетяни Кириленко «Пиши мені листи», Марія Кочкубей – поезію Максима Кирилюка «Зрадливі очі». Дивовижні твори Ліни Костенко облюбували Олена Дrajньовська («Недумано-негадано...») та Діана Ревуцька («Життя іде і все без коректур»).

На завершення Юлія Ковалик виконала вічне поетичне звертання до сучасника Василя Симоненка «Ти знаєш, що ти – людина?»

Кожен з учасників дійства стверджував, що поезія – це не просто віршовані слова, а форма вираження почуттів. Бо ніщо так не висловлює наші емоції, як поезія. Слухаючи вірші, ми мимоволі відчували силу того почуття, яке переживав поет під час написання твору.

Тематика віршів була різноманітною. І сьогодні ми це відчули в поетичних рядках наших досвідчених і юних авторів. Тема війни стала найактуальнішою у цей час. Війна... Страшне слово. Страшніше, ніж смерть, тому що смерть – неминуче природне явище, а війна – страхіття, викликане злостью волею інших людей.

Це не просто – говорити про війну, що йде по землі, що перевіряє кожного на міцність: чи вистійть, чи витримає, чи захистить Вітчизну? Але набагато складніше говорити про людину-героя, котрий протистоїть цій війні, віддає своє життя за те, щоб ми жили у вільній, могутній і багатій Україні. Якщо перефразувати народну мудрість, то герої живуть доти, доки про них пам'ятають. Саме в такий важкий час для нашої країни нас єднає правдиве, болюче, гостре слово поезії.

Говорили ми і про світле почуття кохання, виразити яке буває дуже важко. Бо ніщо не зрівняється з цією бурею пристрастей, які переживає закохана людина. І тут на допомогу знову приходить поезія, що виявляє всю глибину, красу цього почуття. Тоді поезія перетворюється на неповторну музику слів.

Якби у світі не було поетів, ми б не пізнали всю красу художнього слова. Напевно, любили б лише себе та свою сім'ю. Тільки поетичний геній поета здатний достукатися до нашого розуму та проінняти серце, змушуючи його пришвидшено битися. Саме так зароджується патріотизм – почуття щирої любові до рідної землі, до свого народу.

ЄДНІСТЬ ЗАРАДИ ВОЛІ ТА МИРУ

Назар БАГНЮК

Розширюється співпраця Кременецької гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка з державними інституціями та громадськими організаціями нашого регіону, в тому числі з органами місцевого самоврядування. Така співпраця набирає різноманітних форм, насамперед спільної підготовки та проведення тематичних соціально-політичних заходів і акцій. Важлива особливість контактів освітнього закладу з місцевими управлінськими структурами: такі контакти здійснюються як на рівні академії, так і на рівні факультетів і профільних кафедр, притім із залученням до спільних заходів здобувачів вищої освіти – наших студентів і магістрів різних спеціальностей, що є продуктивним елементом процесу підготовки майбутніх педагогів до активної громадської діяльності після завершення навчання в академії.

Показовою в такому контексті стала участь членів Студентського історичного клубу Академії «Десятий легіон» в засіданні Громадської Ради при Кременецькій районній військовій (державній) адміністрації та Кременецького центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги. Засідання було приурочене вікопомним подіям столітньої давності, пов'язаним із становленням Української державності, було спроектоване на проблеми нашого тривожного сьогодення і мало конкретну тематичну спрямованість «Соборна Україна: шлях до єднання». Безпосередніми учасниками цього заходу стали працівники Кременецької РВА, Кременецького центру БВПД і здобувачі вищої освіти Кременецької гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка – студенти бакалаврату спеціальності «Історія» та магістранти спеціальності «Українська мова та література, історія».

Від господарів заходу і представників місцевих адміністративних органів до присутніх звернулися заступник начальника Кременецької районної військової адміністрації Алла Злочевська та директор Кременецького центру безоплатної вторинної правової допомоги Валентина Вербицька. У своїх виступах вони дали загальну характеристику нинішнього соціально-економічного стану міста і району, розповіли про заходи місцевої влади щодо забезпечення нормального функціонування всіх структур територіальної громади в умовах воєнного стану, про зміст і масштаби конкретної участі Кременецької громади в захисті Української державності від російської агресії, зокрема про роботу місцевого волонтерського центру «Джура», а також висловили вдячність науково-педагогічному та студентському колективам нашої Академії за активну участь у благодійній діяльності по забезпеченню та конкретній матеріально-побутовій підтримці наших захисників у їх протистоянні окупантам-агресорам у зоні бойових дій на Сході України.

Студенти і магістранти Академії запропонували учасникам тематичного засідання свої наукові напрацювання. Майбутній бакалавр історії, студент IV курсу спеціальності «Історія» Дмитро Васильків виступив із науковим повідомленням на тему «Ідея соборності України в суспільно-історичній думці ХХ століття», в якому юний науковець прослідкував генезис, еволюцію та реалізацію нашої національної ідеї єдності, що бере початки від княжих київоруських часів, об'єднувала українців на всіх етапах історичного поступу. Її втілення пов'язане з іменами Богдана Хмельницького, Івана Мазепи, Петра Дорошенка, Пилипа Орлика. Ідея була реалізована на початку 90-их років ХХ століття, а її утвердження здійснюється героїчними зусиллями нинішнього покоління українських громадян.

Його колега-однокурсник Юрій Цювка говорив про «Людинознавчий вимір Акту Злуки». Студент означив суть і значення цього історично важливого документу – Універсалу про об'єднання Української Народної Республіки та Західноукраїнської Народної Республіки в єдину соборну Україну, прийнятого 22 січня 1919 року, що було визначним і символічним етапом у творенні самостійної Української держави, як предтечі становлення незалежної демократичної України в 90-их роках минулого століття. Документами-спадкоємцями Акту Злуки стали Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року та Акт про державну незалежність України від 24 серпня 1991 року.

Магістрант спеціальності «Українська мова та література, історія» Назар Багнюк запропонував співзвучну нинішнім українським реаліям тематику «Формування українського війська в часи Української революції 1917–1921 років». Магістрант наголошує, що в процесі розбудови незалежної України нашому народу довелося збройно захищати свою державну незалежність, постійно вести військову боротьбу із зовнішніми ворогами. За доби Національно-демократичної революції 1917–1921 рр. військові формування УНР неодноразово відзначалися такими військовими операціями, як бій під Крутами, Кримська операція, Перший Зимовий похід, оборона Замостя VI Січовою Стрілецькою дивізією, в яких проявився високий героїзм українських воїнів і військовий хист їх командирів. Героїчні традиції збереглися та зміцніли в наш час і виявляють себе в протистоянні наших воїнів з російськими окупантами.

У заключному слові-зверненні до учасників зустрічі доктор історичних наук, професор Ірина Скакальська наголосила на серйозних труднощах і небезпеках, які належить подолати нашій державі, та висловила впевненість, що історичний досвід, висока духовність, соціальна мужність і політична мудрість українського народу гарантовано забезпечать нашу перемогу над агресором, стануть джерелом нашої сили та єдності у вирішенні завдань і подоланні загроз нинішнього часу.

З ТУРБОТОЮ ПРО ПРИРОДНІ БАГАТСТВА

Неля ЦИЦЮРА, кандидат біологічних наук, доцент

Щороку 21 березня весь цивілізований світ відзначає Міжнародний день лісу (World Forestry Day). Ліси – середовище існування приблизно 3/4 усіх видів рослин, тварин і грибів, що є на нашій планеті. Тож відрадно, що викладачі кафедри біології, екології та методик їх навчання Неля Цицюра, Олександр Бондар, Олена Тригуба, Ольга Кратко, ЕКОХАБ KREMENETS та студенти спеціальностей «Екологія» і «Біологія та здоров'я людини» Кременецької гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка не залишаються осторонь, коли мова йде про хороші та корисні еколого-біологічні справи.

У цей день вони спільно з працівниками Кременецького ботанічного саду разом із співробітниками Антоніною Ліснічук, Русланою Панасенко, Леонідом Вериківським, Тетяною Борак в експозиційній зоні саду висадили саджанці липи широколистої, клокички перистої, каштана червоного, горіха айлантолистого, катальпи біггонієвидну, криптомерію японської, ялиці білої, дуба скельного та дуба звичайного – пам'яток природи місцевого значення, що вирощені з насіння вікових дерев, переданого 5 років тому з НПП «Подільські Товтри».

Ще одну акцію представники нашої еколого-біологічної спільноти на чолі з Тетяною Бондаренко й Олександром Бондарем здійснили разом з ЕКОХАБ Куртішем, Оксаною Фещук: до Міжнародного дня лісу вони висадили саджанці бука лісового в урочищі Дівочі скелі. Так маленький внесок сьогодні стане великим здобутком майбутнього.

Здобувачі вищої освіти першого та третього курсів спеціальності «Екологія» КОГПА провели пізнавальний захід до Всесвітнього дня води, який був насичений цікавими фактами, корисними порадами та цікавими дослідженнями.

Цей день бере свій початок від Конференції з довкілля та розвитку, що мала місце у 1992 році в Ріо-де-Жанейро. Основною причиною його відзначення стало швидке зменшення запасів питної води. Генеральна асамблея ООН оголосила 22 березня Всесвітнім днем водних ресурсів.

Тож метою проведення цього заходу є підвищення рівня обізнаності про значення і важливість води для продовження життя на Землі, а також про те, як раціональне використання водних ресурсів сприяє підвищенню рівня економіки і соціального добробуту. Спільними зусиллями присутні дійшли до висновку: воду слід берегти, особливо враховуючи те, що її придатною до вживання не так вже й багато, хоча вона покриває майже ¾ площі нашої планети; воду необхідно економно витрачати, бо найтонший струмінь призводить до втрати до 1000 літрів води щодня.

Існує багато різноманітних способів економії води. Тому не будьмо байдужими, не залишаймося осторонь спільної проблема всього людства. Адже вода дає життя. А чиста вода – основа здоров'я. Необхідно берегти воду сьогодні, щоб мати її в майбутньому.

ПЕРШИЙ НА МІСЦІ ПОДІЇ

Людмила ГОЛОВАТЮК, кандидат біологічних наук

Таку назву носив тренінг, проведений для здобувачів освіти Кременецької гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка колективом Кременецького медичного фахового коледжу імені Арсена Річинського у складі директора Петра Мазура, завідувача практичним навчанням, викладача неврології та психіатрії Лариси Стаднюк; викладача очних хвороб, хірургії та військово-медичної підготовки Параскевії Данилюк і викладача акушерства, гінекології та хірургії Віктора Дрегалюка.

Директор коледжу Петро Мазур звернувся до майбутніх екологів та біологів із розмовою, під час якої наголосив, що для кожної людини важливі та необхідні вміння надавати невідкладну домедичну допомогу при нещасних випадках.

Учасники тренінгу під керівництвом викладача Параскевії Данилюк навчилися визначати стан здоров'я потерпілого з ознаками клінічної смерті, проводити заходи серцево-легеневої реанімації, надавати допомогу при травмах грудної клітки, кінцівок.

Викладач коледжу Віктор Дрегалюк навчив студентів академії проводити зупинки кровотеч підручними та спеціальними засобами: закруткою, паском, турнікетом, джгутами. Знання й уміння, набуті студентами під час тренінгу, можуть зберегти життя потерпілої людини.

ЗАПИТАЙ У АДВОКАТА

Сергій КОЛІСЕЦЬКИЙ

У рамках підписаних договорів про співпрацю між Кременецькою гуманітарно-педагогічною академією ім.Тараса Шевченка і її Фаховим коледжем та громадською організацією «Молодь Кременеччини» відбулася традиційна зустріч студентів із представниками Кременецького місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги. Право-просвітницький захід «Запитай у адвоката» організували культурорганізатор КОГПА ім. Тараса Шевченка Сергій Колісецький, заступник голови студентського ректорату академії Валентин Нестерук і місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Модератором зустрічі виступив заступник голови студентського ректорату Валентин Нестерук, який у своєму вступному слові окреслив проблему булінгу.

Основні психологічні причини булінгу і шляхи вирішення цієї проблеми проаналізувала психолог Алла Фурсик.

Представники Кременецького місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги, директор Валентина Вербицька та начальник відділу безоплатної правової допомоги Тетяна Точинська, розповіли про відповідальність, до якої можуть бути притягнуті суб'єкти навчального процесу як булери, а також навели приклади із судової практики щодо розгляду подібних справ.

Такі зустрічі є відкритими уроками із правової освіти і готують молодь до вирішення проблем, що періодично виникають у їхньому житті.

«ДЕСЯТИЙ ЛЕГІОН» ПРО МИНУЛЕ І СУЧАСНІСТЬ

Дмитро ВАСИЛЬКІВ

Студентський історичний клуб нашої академії «Десятий легіон», до роботи в якому здебільшого залучені студенти спеціальності «Історія», підготував і провів низку заходів, пов'язаних за своєю тематичною спрямованістю з минулим і сьогоденням українського народу. Окрім участі в засіданні Громадської Ради при Кременецькій районній військовій адміністрації та Кременецького центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги, члени клубу – майбутні вчителі історії загальноосвітніх шкіл – організували круглий стіл на тему «Бій під Крутами: боротьба за українську державу тоді та сьогодні» та студентську наукову конференцію пам'яті «День, що нас змінив». Основну організаційну роботу по підготовці та проведенню згаданих заходів виконали члени Клубу, четвертокурсники спеціальності «Історія» Валентина Ляковська, Світлана Чорна, Віталій Вавренчук, Дмитро Васильків і дружоккурсники цієї ж спеціальності Анастасія Поліщук і Любов Чепурко. Консультувала і спрямовувала наукові пошуки завідувачка кафедри історії та методики її навчання, доктор історичних наук, професор Ірина Скакальська. Обидва згадані заходи об'єднувала ідея історичної неперервності та спадковості боротьби волелюбного українського народу за становлення, утвердження і збереження національної державності.

Учасники круглого столу «Бій під Крутами: боротьба за українську державу тоді та сьогодні» працювали над блоком теоретичних проблем: «Бій під Крутами – бій за волю і долю України», «Українська Центральна Рада: проракунки та їх причини» та «Ідея соборності України в суспільно-політичній думці ХХ століття». Члени Клубу у своїх виступах не лише розкривали зміст проблематики в її фактологічному аспекті та прочитанні, а й зосереджували увагу на проблемних моментах даного історичного матеріалу, висвітлювали різні підходи до тлумачення згадуваних історичних подій, і що особливо важливо, демонстрували власне бачення тодішніх історичних явищ і намагалися проектувати їх вплив на перебіг наступних соціально-політичних процесів, зокрема, їх об'єктивний зв'язок із нинішніми героїчними зусиллями нашого народу зберегти державну незалежність у протистоянні з російським агресором. Само собою зрозуміло, що майбутні вчителі історії значну увагу приділяли науково-літературним джерелам, які відповідним чином розкривали зміст дискусійної проблематики.

Полемічна напруга засідання круглого столу зросла при обговоренні питань дискусійного кластеру. Юні історики «схрестили свої теоретичні мечі» при вирішенні конкретних проблемних завдань, як-от, чи мала Центральна Рада реальні можливості за короткий часовий термін створити власне військо? Цікавим стало «кристалічне» локального бою навколо особи Володимира Винниченка: хто він і яке його місце в історії нашої держави? в чому проявляються позитиви його впливу на тодішні історичні події? чи були, а якщо були, то в чому виявилися негативи його діяльності? У студентській дискусії знайшлося місце і для конкретного «юнацького» питання в його історичній ретроспективі: кого називали «юнаками» в часи крутянського бою? як можна оцінити роль чи долю «юнаків» і чи могла вона бути іншою? Особливого стратегічного підходу в його вирішенні вимагало питання «Бій під Крутами – це, враховуючи обставини, була наша безсумнівна перемога чи перемога з умовностями?» – і учасникам дискусії пропонувалося знайти відповідні мілітарні аналоги з нашої історії, аби підтвердити свою думку чи спростувати позицію свого опонента. Таким методичним прийомом здійснювався перехід до заключної проблеми дискусійного кластеру: учасникам круглого столу було запропоновано відшукати, висвітлити і дати короткий аналіз сучасних аналогів бою під Крутами, чим було здійснено логічний змістовний перехід до проблематики наступного засідання Клубу.

Тематика такого засідання стосувалася тривожного сьогодення українського народу і надзвичайно складного періоду в історії нашої державності – роковин початку російської агресії. «День, що нас змінив» – так була означена конференція пам'яті, яку члени студентського історичного клубу «Десятий легіон» провели 24 лютого – саме в роковини початку війни Російської федерації проти незалежної, демократичної, європейської держави України. Модератором конференції пам'яті, що проходила на платформі Zoom, виступила четвертокурсниця спеціальності «Історія» Світлана Чорна. Цілком логічно, що конференція розпочалася хвилиною мовчання на вшанування пам'яті наших співвітчизників, які загинули в російсько-українській війні. Члени історичного Клубу підготували блок тематичних доповідей: «Анексія Криму як початковий етап російсько-української війни», «Три найдовші дні лютого: як розпочалася російсько-українська повномасштабна війна?», «Підтримка світу як важливий чинник нашої боротьби, або Об'єднання заради перемоги та миру» і «Генерал Валерій Залужний».

Змістовно багатим був комплекс питань, що увійшли до дискусійного кластера. Майбутні історики вивчали, як правильно називати війну Російської федерації проти України: російсько-українською чи, можливо, якось інакше? Вони давали означення «рашизму», визначали його основні риси, класифікували ступінь його антигуманізму й агресивності. Студенти продемонстрували, як путінський режим використовує міф про «Велику Вітчизняну війну» у своїх спробах приховати антидемократичну сутність політики і практичної діяльності кремлівського керівництва. Юні аналітики віддали належне мужності, стійкості та героїзму українського народу і визначили, що одним із важливих факторів і чинників, що допомогли українцям вистояти перед ударами агресора і продовжити боротьбу за нашу Україну, стала незламна воля, високий духовний потенціал українського національного менталітету, що забезпечило єдність українського суспільства та беззастережну віру в перемогу українських громадян. Студенти прийшли до незаперечного висновку: війна за свободу і незалежність нашої Вітчизни загартувала кожного із нас, зміцнила і посилила патріотичний зміст нашої національної свідомості. Йшлося і про наших військових експертів, про військових журналістів і про засоби масової інформації в цілому і конкретно – про їх роль у формуванні громадської думки, в забезпеченні бойового духу захисників України і стійкості, витривалості та самовідданості кожного, хто може і зобов'язаний зробити внесок у нашу перемогу над агресором. Багато оптимістичних думок викликало запитання «Що ви очікуєте після закінчення війни нашою перемогою?». Конференція пам'яті завершилася словами видатного українського поета-патріота Василя Симоненка:

Народ мій є, народ мій завжди буде,
Ніщо не перекреслить мій народ!
Поцезнуть всі перевертні й прибулди,
І орди завойовників-заврод.
Ви, байстрюки катів осатанілих,
Не забувайте, виродки, ніде:
– Народ мій є! В його гарячих жилах
Козацька кров пульсує і гуде!

СПОРТИВНО-МУЗИЧНА ВИСТАВА

НІНА БАГНЮК

У спортзалі КОГПА ім.Тараса Шевченка відбувся черговий (уже й можна сказати традиційний) спортивний розважально-оздоровчий захід «Конкурс ритмічної гімнастики». Його організаторами виступили викладачі циклової комісії фізичного виховання Фахового коледжу і, зокрема, постійний ініціатор спортивних свят і розваг, відмінник народної освіти Катерина Єрусалимець.

Кременецька молодь дуже полюбляє це дійство, бо воно поєднує мир і красу, рух і музику, здоров'я та грацію. Учасниками його цього року стали команди Лісотехнічного коледжу, Професійного ліцею, Кременецьких ЗОШ №2 і №4 та господарі конкурсу, студенти Фахового коледжу нашої академії.

З вітальним словом до учасників спортивного свята звернувся директор Фахового коледжу, кандидат філологічних наук, доцент Роман Дубровський, перший заступник міського голови Кременця Микола Матвійук і начальник відділу у справах сім'ї, молоді та спорту Кременецької міської ради Андрій Станіславенко.

Конкурсними суддями цього разу були представники місцевої танцювальної еліти Іванна Запольська та Наталія Ткач, а спортивні показники оцінювали кандидати наук з фізичного виховання і спорту Любов Левандовська та Віктор Голуб. Вели програму Катерина Кузьо й Олександр Гладин.

Оскільки всі заходи в наш час проходять в умовах воєнного стану, то їх найпершим та обов'язковим патріотичним виявом є вшанування хвилиною мовчання пам'яті наших захисників, які поклали своє життя у жорстокій війні з агресором.

Кожна команда-учасник, наче злагоджений механізм, демонструвала чіткі, плавні, складні, граціозні вправи, які захоплювали та змушували ритмічно рухатися і посміхатися решту конкурсантів та гостей, об'єднуючи їх в неповторно красиву спортивно-музичну виставу.

У перервах між конкурсними номерами своє мистецтво подарували присутнім дует танцюристів-близнят, четвертокурсниця Юлія Федьків та її сестричка Лілія зі зворушливим

«Військовим танцем» і наші гості, постійні учасники всіх концертів - ансамбль танцю «Орієнталь» районного Будинку культури (керівник Іванна Запольська).

Основний склад колективів, звичайно, становили дівчата, за винятком команди 31-Ток групи, де поряд з дівчатами цікаву програму показали і хлопці. Надіємось, що такі виступи вони поступово доповнять своєю мужньою силою та граційністю.

Отож, нашої суддівської групі довелося нелегко, та вони усе ж визначилися із переможцями: найкращі результати показали учні Кременецької ЗОШ №4; «Срібні» призери конкурсу - команда Професійного ліцею, а третє місце розділили між собою представники Лісотехнічного коледжу та 11-Дк групи нашого Фахового коледжу.

Кожен учасник спортивного свята отримав заслужений приз завдяки спонсорській підтримці Студентської профспілки (голова Володимир Притула) і відділу у справах сім'ї, молоді та спорту Кременецької міської ради, очолюваного Андрієм Станіславенком.

ДЛЯ МАЙБУТНІХ АБІТУРІЄНТІВ

Оксана ТЕРП'ЯК

У цей вихідний день у Кременецькій гуманітарно-педагогічній академії ім.Тараса Шевченка було незвично велелюдно. У Фаховому коледжі відбувся АбітFEST – зустріч із майбутніми абітурієнтами і батьками молодих людей, які перебувають у пошуку подальшого шляху свого навчання та розвитку.

І хоч на вулиці моросив весняний дощ, у 50 аудиторії головного корпусу академії панувала тепла і приязна атмосфера.

В.о. директора Фахового коледжу КОГПА ім.Тараса Шевченка, кандидат філологічних наук, доцент Роман Олександрович Дубровський розповів про особливості навчання, виокремив переваги, які отримують студенти, змалював перспективи, що відкриються перед випускниками коледжу. Заступник директора з навчально-виховної роботи, доктор філософії Павло Михайлович Яловський доступно і цікаво розповів про навчальну роботу освітнього закладу, а детальніше про спеціальності говорили завідувачі відділень. Так, Ольга Володимирівна Цимбалюк, завідувач відділення дошкільної та технологічної освіти, яскраво презентувала гостям коледжу спеціальність «Дошкільна освіта», здійснила короткий опис процесу навчання і практики студентів, показала цікаві моменти із життя майбутніх вихователів, а також розповіла про особливості навчання студентів спеціальності «Технологічна освіта», їх навчальні заняття у майстернях, повідомила про вміння, які набудуть здобувачі освіти. Майбутні абітурієнти мали змогу переглянути фотопрезентації спеціальностей.

Завідувач відділення фізичної культури та мистецтв Олена Сергіївна Новик ознайомила майбутніх абітурієнтів зі спеціальностями «Музична освіта», «Образотворче мистецтво» та «Фізична культура», надала інформацію про навчання на кожній спеціальності, описала роботу і графік робочого дня студентів-музикантів, зосередила увагу молодих людей на особливостях складання творчих іспитів у Фахово-

му коледжі. Викладач-методист, відмінник народної освіти України Катерина Григорівна Єрусалимець розповіла про здобутки і досягнення наших випускників-фізкультурників,

про зимові та літні табірні збори, практику, заняття у басейні. Заслужений майстер народної творчості України, доцент кафедри мистецьких дисциплін нашої академії Тетяна

Анатоліївна Балбус ознайомила з особливостями та умовами проходження творчого конкурсу абітурієнтів імені І.Хворостецького на спеціальність «Образотворче мистецтво».

Про цікаву виховну роботу і позанавчальну діяльність студентів коледжу розповів культорганизатор нашого закладу Сергій Михайлович Колісецький.

Гості Фахового коледжу мали можливість ознайомитися з матеріальною базою навчального закладу, завітали у спортзал, де відбувався дружній поєдинок з волейболу між студентами першого і другого курсу. Згодом вони відвідали гуртожитки, де звернули увагу на умови проживання студентів, спеціально перелаштовані укриття, потрапили на заняття з хореографії до Наталії Анатоліївни Ткач. Також гості нашого закладу мали змогу оглянути навчальні аудиторії другого корпусу Кременецької

обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка, бібліотеку, виставкову залу з роботами наших студентів. Цікаво було потрапити до Концертної зали Гуго Коллонтая, де проходило заняття з вокалу викладача Неллі Анатоліївни Галішевської та студента третього курсу Макарія Гусака. Присутні мали нагоду почути, наскільки може змінитися вміння і знання студента від початку навчання і до його завершення. Ідучи стародавніми коридорами історичного корпусу, майбутні абітурієнти потрапили на виставку мистецьких робіт студентів спеціальності «Образотворче мистецтво».

На завершення подорожі корпусами нашого затишного студентського містечка гості відвідали майстерні, де навчаються студенти спеціальності «Технологічна освіта». Приємною несподіванкою для молодих людей став майстерклас від майстра народної творчості України Сергія Михайловича Томашівського. Вони з цікавістю спробували підкорити глину і долучилися до таємничого процесу творення.

Сподіваємося, що наш захід був інформативним і цікавим. Чекаємо на зустріч влітку. З радістю приймемо нове студентське поповнення у свою коледжівську родину і будемо робити все необхідне, щоб ці найкращі роки вашого життя були максимально корисними та яскраво незабутніми.

МИСТЕЦТВО. НАРОДЖЕНЕ ВІЙНОЮ

Вікторія КАМІНСЬКА

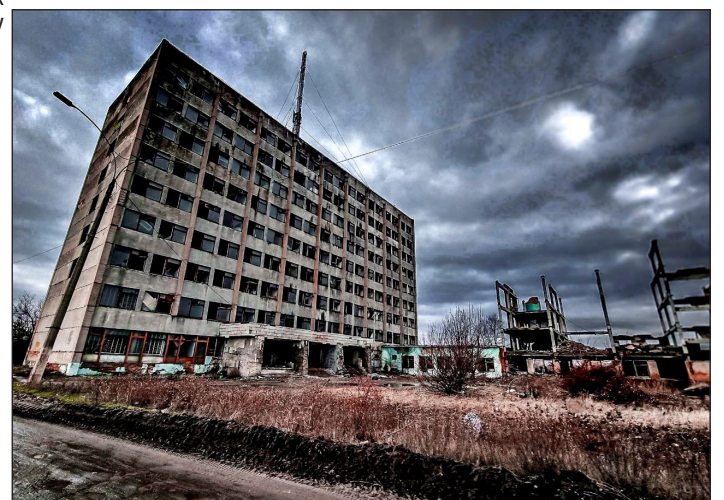
Таку назву носила відкрита виховна година у Фаховому коледжі КОГПА ім.Тараса Шевченка, яку провели студенти 31-ТОК групи спільно із груповим керівником Сергієм Колісецьким.

Упродовж заходу майбутні педагоги обговорили, як змінилося їх життя після повномасштабного вторгнення російських окупантів на територію України, згадували про тривоги та переживання, що переповнювали кожного із присутніх протягом року війни.

На виховний захід організатори запросили місцевого художника, фотографа, громадського діяча та волонтера Володимира Крутевича, котрий розповів про поїздки в деокуповані міста із волонтерською місією та продемонстрував власні фото і картини.

Здобувачі освіти Богдан Гладун, Максим Білосевич, Костянтин Панасюк озвучили історії людей, що пережили окупацію та були змушені залишити свої домівки. Аліна Очеретинюк і Вікторія Камінська зачитали власні поезії, сповнені болісних емоцій та віри в безумовну перемогу України.

ДОРОГОЮ УСПІХУ

Під егідою Міжнародної федерації університетського спорту (FISU) в американському місті Лейк-Плесід проходила XXX Всесвітня зимова універсіада. Її учасниками стали спортсмени з більш як 600 університетів 50 країн світу віком від 18 до 25 років, які боролися за медалі у 12 видах спорту. Цьогоріч було розіграно 86 комплектів нагород - найбільше в історії зимових Універсіад. Студентську збірну України представили 61 спортсмен у 8 видах спорту.

Приємно відзначити, що другу медаль у скарбничку студентської збірної України поклали Дмитро Мазурчук і Віталій Гребенюк, які стали бронзовими призерами у командних змаганнях з лижного двоборства. Заявку на успіх хлопці зробили вже на трампліні, виконавши стрибки відповідно на 86,5 і 86 метрів. І захистили своє третє місце на лижні, не давши шансів суперникам наздогнати їх. Дмитро представляє Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського, Віталій - Кременецьку обласну гуманітарно-педагогічну академію імені Тараса Шевченка.

Вітаємо збірну команду України з лижного двоборства і зокрема студента нашої академії Гребенюка Віталія, зі здобуттям бронзової медалі у командному спринті. Нагадаємо, що на Універсіаді є два представники нашої академії: Віталій Гребенюк та Олександр Шумбарець. У попередніх змаганнях Віталій два рази показав 6 результат, а Олександр зайняв 14 і 15 місце.

Бажаємо не зупинятись на досягнутому і в подальшому прославляти Україну і нашу академію на міжнародній спортивній арені.

СТАРТ СПОРТИВНОЇ ВЕСНИ

Початок цьогоорічного березня був цікавим традиційним й інноваційними подіями спортивного життя, які мають безпосереднє відношення до Кременецької гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка.

У спорткомплексі академії відбувся відкритий традиційний (благодійний) турнір з волейболу пам'яті Героя України Олександра Капіноса, учасниками якого стали команди з різних громад. Найкращу гру показали волейболісти «Горині» (с. Горинка). Наша команда «Кременець-Академія» зайняла другу позицію. На третьому місці - волейбольний колектив «Лісотех» Кременецького лісотехнічного коледжу (с.Білокриниця).

З метою забезпечення психосоціальної допомоги дітям, молоді та сім'ям, які постраждали від війни, у рамках спільного проекту МОН і ЮНІСЕФ - ПОРУЧ стартував його новий напрямок «Відновлення через спорт».

Спортивну складову проекту реалізують благодійний фонд «Розвиток футболу України» у партнерстві з Українською асоціацією футболу та за підтримки Дитячого фонду УЕФА.

Приємно, що над здійсненням завдань цього проекту активно працюють випускники нашої академії, футболіст Олексій Клак - засновники першої приватної дитячої футбольної школи Football stars у Кременці.

На базі спортивного комплексу КОГПА ім.Тараса Шевченка вони організували і провели заняття зі студентами академії та Фахового коледжу, а також ряд цікавих розвивальних конкурсів.

Ще одна спортивна подія пройшла у спортзалі нашої академії, де відбувся VIII традиційний міжобласний турнір з футболу пам'яті воїнів-афганців Кременеччини Циганюків та Героїв «Небесної сотні». У турнірі брали участь 8 команд: «Кременець-Академія 1», «Кременець-Академія 2», «КОЛУФКС 1» і «КОЛУФКС 2 (м.Костопіль)», ДЮСШ м.Славути, «Суходолі», ДЮСШ м.Золочів, «Енергетик» (м.Нетішин).

Третє місце посіла команда ФК «Кременець-Академія 1». У фіналі зустрілись КОЛУФКС м. Костопіль 1 та ДЮСШ м.Золочів. З рахунком 6:1 перемогу здобули костопільські футболісти.

Переможці та призери були нагороджені кубками, грамотами та медалями. Також були визначені переможці у номінаціях: кращий бомбардир - Максим Мельник (ФК «Кременець-Академія 1»), кращий воротар - Богдан Бораковський (ДЮСШ м.Золочів), кращий захисник - Кирило Шахнюк (КОЛУФКС 1, м. Костопіль), глядацькі симпатії - Михайло Ковальчук (ФК «Кременець-Академія 1»), кращий гравець турніру - Олександр Жуков (ДЮСШ м.Славути).

Суддями змагань виступили Василь Довгаль, Василь Коханець, Олексій Клак та Андрій Саєнко. під головуванням Анатолія Антоноука. Обов'язки секретаря змагань виконував Михайло Вівчар. ...Турнір проводився за сприяння Тернопільської обласної організації української спілки ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналістів), відділу у справах сім'ї, молоді та спорту Кременецької міської ради та ректорату Кременецької гуманітарно-педагогічної академії ім.Тараса Шевченка.

НАШІ ЛИЖНИКИ -
ДО СКАРБНИЧКИ НАГОРОД

В смт. Ворохта Івано-Франківської області відбувся Чемпіонат України зі стрибків на лижах з трампліна серед юніорів та юніорок.

Найуспішнішими учасниками Чемпіонату стали вихованці Тернопільської обласної ДЮСШ із зимових видів спорту, серед яких - наші кременчани, і зокрема, студенти КОГПА ім.Тараса Шевченка та її Фахового коледжу. Так, у перший же день змагань на трампліні К-75 м чемпіоном став учень

10 класу Кременецької ЗОШ №1 ім.Галини Гордасевич Ілля Чеболда, «бронзову» нагороду виборола студентка Фахового коледжу Дарина Ільчук. На трампліні К-90 м Ілля Чеболда зайняв третє місце, а Дарина Ільчук стала «срібною» призеркою.

Також дуже вдало виступили спортсмени-лижники в командних змаганнях. «Золото» на трампліні К-90 виборола команда «Тернопіль 1», у складі якої - студент нашого коледжу Владислав Дворецький і потенційні абітурієнти нашої академії, юні кременчани Ілля Чеболда, Павло Яшур і Денис Пилипчук.

На трампліні К-75 друге місце з командою «Тернопіль 1» посіли студент коледжу Назар Чернух, Чеболда Ілля та Денис Пилипчук, а команда «Тернопіль 2» у складі студентів нашого Фахового коледжу Олександра Філонова, Владислава Дворецького, Дарини Ільчук, а також Павла Яшура виборола «бронзову» нагороду.

Тренуються наші спортсмени під керівництвом кращих тренерів відділення стрибків на лижах з трампліна та лижного двоборства Ярослава Карпця, Олександра Точинського, Василя Нікіфорука та Василя Стрильчука.

Щиро вітаємо наших лижників та їх тренерів з успішним виступом у Ворохті і бажаємо успіхів у наступних змаганнях.

В АТМОСФЕРІ ВЗАЄМОРОЗУМІННЯ

З метою популяризації масового волейболу серед населення та громад Кременецького району керівники ГО «Федерація волейболу м. Кременця та Кременецького району», завідувач кафедри теорії та методики фізичного виховання КОГПА імені Тараса Шевченка, доцент Віктор Голуб та доцент Володимир Прокопович здійснили поїздку до Почаївської громади.

Під час зустрічі з головою громади Василем Бойком було обговорено відновлення та вдосконалення єдиної системи аматорського, дитячо-юнацького та ветеранського волейболу, розширення мережі й удосконалення структури проведення змагань серед місцевих волейбольних команд Почаївської громади.

Першим кроком реалізації співпраці ГО «ФВКРР» та Почаївської громади вирішили ряд питань щодо надання спортивних залів громади для занять волейболом місцевим волейбольним командам. Також, враховуючи волейбольні традиції Почаївської громади, розглянули питання щодо відновлення секції волейболу у Будинку дитячої творчості та спорту.

Під час зустрічі її учасники дійшли висновку, що успіх справи розвитку волейболу у Почаївській громаді залежатиме насамперед від фінансового, матеріального та кадрового забезпечення. Якщо перших два фактори в основному залежать від органів місцевого самоврядування, то в усіх інших аспектах Федерація спрямовується на організацію дієвих заходів. Зокрема, спільно з профільними кафедрами КОГПА імені

Тараса Шевченка планується проведення навчання тренерів і суддів з волейболу, в тому числі через роботу постійно діючих науково-практичних і методичних семінарів та підвищення кваліфікації інструкторів аматорських команд і вчителів фізичної культури, працевлаштування випускників КОГПА.

Детальніше про діяльність волейбольних осередків, клубів і команд на місцях, про співпрацю з органами влади різних рівнів щодо створення спортивних споруд і сприяння організаційно-технічному забезпеченню навчально-тренувального процесу та проведенню змагань обговорили з директором Будинку дитячої творчості та спорту Людмилою Лещук. Обговорили її пропозиції з питань позашкільної освіти щодо запровадження нових освітніх компонентів та змісту вже існуючих в ОПП, за якою здійснюється підготовка здобувачів зі спеціальності «Фізична культура» КОГПА імені Тараса Шевченка. Після завершення зустрічі керівники Федерації волейболу м. Кременця та Кременецького району висловили щире вдячність голові Почаївської міської громади Василю Бойку і директору Будинку дитячої творчості та спорту Людмилі Лещук за розуміння та співпрацю. Адже спільна робота спрямована на формування позитивного спортивного іміджу Кременеччини на обласному та всеукраїнському рівнях.

Сторінку підготував Олександр БЕРЕЖАНСЬКИЙ

Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка

ОГОЛОШУЄ ПРИЙОМ СТУДЕНТІВ

Ступінь бакалавра на основі повної загальної середньої освіти (11 кл.) за світньо-професійними програмами:

Дошкільна освіта. Спеціальна освіта (Логопедія)
Початкова освіта. Англійська мова
Середня освіта (Образотворче мистецтво). Дизайн освітнього середовища
Середня освіта (Музичне мистецтво). Хореографія
Середня освіта (Історія). Музейна справа
Середня освіта (Українська мова і література). Зарубіжна література
Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література)
Середня освіта (Німецька, англійська мови та зарубіжна література)
Середня освіта (Польська, англійська мови та зарубіжна література)

Філологія (Германські мови та літератури (переклад включно), англійська)
Середня освіта (Трудове навчання та технології). Інформатика
Середня освіта (Інформатика). Англійська мова для інформатики
Середня освіта (Фізична культура). Туристична робота в закладах освіти
Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Географія
Екологія. Заповідна справа
Психологія. Інклюзивна освіта
Соціальна робота. Практична психологія

Ступінь бакалавра на основі ОС фаховий молодший бакалавр, ОПС молодший бакалавр, ОКР молодший спеціаліст:

01 Освіта/Педагогіка 014 Середня освіта (Англійська мова і література)
01 Освіта/Педагогіка 014 Середня освіта (Німецька мова і література)
01 Освіта/Педагогіка 014 Середня освіта (Українська мова і література)
01 Освіта/Педагогіка 014 Середня освіта (Польська мова і література)
01 Освіта/Педагогіка 014 Середня освіта (Історія)
01 Освіта/Педагогіка 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)
01 Освіта/Педагогіка 014 Середня освіта (Образотворче мистецтво)
01 Освіта/Педагогіка 012 Дошкільна освіта

01 Освіта/Педагогіка 013 Початкова освіта
05 Соціальні та поведінкові науки 053 Психологія
01 Освіта/Педагогіка 014 Середня освіта (Трудове навчання та технології)
01 Освіта/Педагогіка 014 Середня освіта (Інформатика)
23 Соціальна робота 231 Соціальна робота
01 Освіта/Педагогіка 014 Середня освіта (Фізична культура)
01 Освіта/Педагогіка 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
10 Природничі науки 101 Екологія

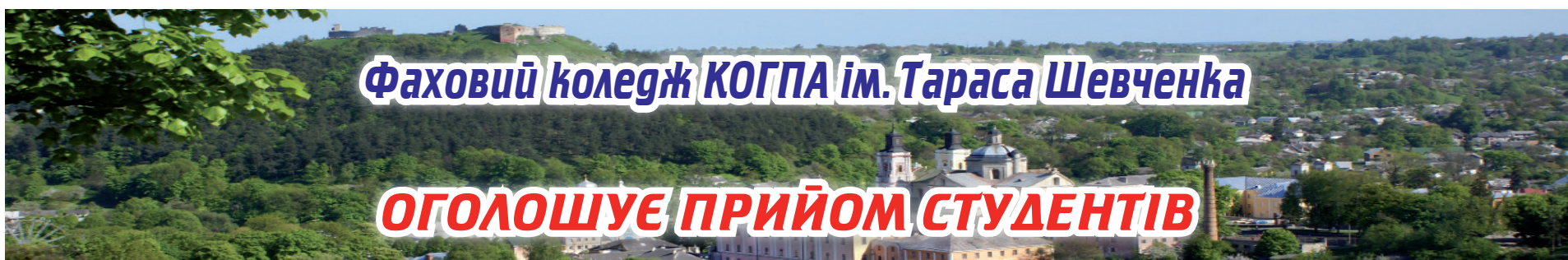
Ступінь магістра на основі ступення бакалавра або ОКР спеціаліста, магістра за світньо-професійними програмами:

Дошкільна освіта. Початкова освіта
Дошкільна освіта. Практична психологія
Середня освіта (Музичне мистецтво). Хореографія
Середня освіта (Українська мова і література). Зарубіжна література
Середня освіта (Українська мова і література). Історія

Середня освіта (Англійська, німецька /польська мови та зарубіжна література)
Середня освіта (Німецька, англійська /польська мови та зарубіжна література)
Середня освіта (Трудове навчання та технології). Інформатика
Середня освіта (Фізична культура). Спортивно-масова робота
Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Географія

Третій (освітньо-науковий) рівень на основі ступеня магістра або ОКР спеціаліста на спеціальність:

011 Освітні, педагогічні науки

Фаховий коледж КОГПА ім. Тараса Шевченка

ОГОЛОШУЄ ПРИЙОМ СТУДЕНТІВ

На основі базової загальної середньої освіти (9 кл.) за спеціальностями:

01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Образотворче мистецтво)
Вчитель образотворчого мистецтва, керівник гуртка декоративно-прикладного мистецтва / художник-оформлювач.
01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)
Вчитель музичного мистецтва, керівник вокальної студії, колективу / керівник хореографічного колективу.
01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Фізична культура)
Вчитель фізичної культури, організатор туристичної роботи.

01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Трудове навчання та технології)
Вчитель трудового навчання та технологій, вчитель інформатики в очаткових класах / керівник гуртка декоративно-прикладного мистецтва.
01 Освіта / Педагогіка 012 Дошкільна освіта
Вихователь дітей дошкільного віку, керівник гуртка іноземної мови у закладі дошкільної освіти / інструктор з фізичного виховання дітей дошкільного віку.

Телефони для довідок:
(03546) 2-35-05, 0971432190
(03546) 2-24-89, 0978358630
(03546) 2-19-91, 067968 8872

Адреса академії:
47003 Вул. Ліцейна, 1
м. Кременець, Тернопільської обл.
www.kogpi.edu.te.ua
e-mail: vstup.kogpa@gmail.com

